

Bergs kommun
Bierjen tjjelte

ÅRSREDOVISNING

2023

Innehållsförteckning

INNEHÅLLSFÖRTECKNING	2
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	5
ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS UTVECKLING	5
<i>Fem år i sammandrag.....</i>	6
KONCERNEN	7
<i>Bergab AB</i>	9
<i>BTEA AB</i>	9
<i>BTEA Energi AB</i>	10
<i>Bergs hyreshus AB</i>	11
VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING	12
HÄNDELSE AV VÄSENTLIG BETYDELSE	23
STYRNING OCH UPPFÖLJNING AV DEN KOMMUNALA VERKSAMHETEN	24
GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH EKONOMISK STÄLLNING	25
<i>Samlad bedömning.....</i>	25
UPPFÖLJNING AV 2023 ÅRS MÅL	26
<i>Resultatutveckling</i>	28
<i>Driftsutfall i förhållande till budget 2023</i>	30
<i>Känslighetsanalys</i>	31
<i>Investeringar.....</i>	32
<i>Slutsatser avseende resultat och ekonomisk ställning</i>	33
BALANSKRAVSRESULTAT	34
VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN	35
<i>Personalekonomisk redovisning 2023</i>	35
FÖRVÄNTAD UTVECKLING	45
EKONOMISK REDOVISNING	47
RESULTATRÄKNING	47
BALANSRÄKNING	48
KASSAFLÖDESANALYS	50
NOTHÄNVISNINGAR	51
DRIFTREDOVISNING 2023	62
RESULTATRÄKNING VA-VERKSAMHETEN	64
RESULTATRÄKNING AVFALL/SLAMVERKSAMHETERNA	65
INVESTERINGSREDOVISNING	66
KOMMUNSTYRELSEN – VERKSAMHETSBERÄTTELSE	68
<i>Nämndpresentation.....</i>	68

Innehållsförteckning

STABSAVDELNINGEN.....	69
<i>Verksamhet under året.....</i>	69
<i>Ekonomi, kommentarer till årets utfall</i>	73
<i>Framtid/utmaningar.....</i>	73
HR-AVDELNINGEN.....	73
<i>Verksamhet under året.....</i>	73
<i>Ekonomi, kommentarer till årets utfall</i>	74
TILLVÄXTAVDELNINGEN.....	74
<i>Verksamhet under året.....</i>	74
<i>Ekonomi, kommentarer till årets utfall</i>	76
<i>Framtid/utmaningar.....</i>	76
UTBILDNINGSNÄMNDEN – VERKSAMHETSBERÄTTELSE.....	77
<i>Nämndpresentation.....</i>	77
UTBILDNINGSAVDELNINGEN	78
<i>Verksamhet under året.....</i>	78
<i>Ekonomi, kommentarer till årets utfall</i>	79
<i>Framtid/utmaningar.....</i>	80
VÅRD- OCH SOCIALNÄMNDEN - VERKSAMHETSBERÄTTELSE	82
<i>Nämndpresentation.....</i>	82
AVDELNING SOCIALTJÄNST	83
<i>Verksamhet under året.....</i>	83
<i>Ekonomi, kommentarer till årets utfall</i>	83
<i>Framtid/utmaningar.....</i>	84
AVDELNING VERKSTÄLLIGHET VÅRD OCH OMSORG	85
<i>Verksamhet under året.....</i>	85
<i>Ekonomi, kommentarer till årets utfall</i>	86
<i>Framtid/utmaningar.....</i>	86
AVDELNING VERKSTÄLLIGHET LSS	87
<i>Verksamhet under året.....</i>	87
<i>Ekonomi, kommentarer till årets utfall</i>	87
<i>Framtid/utmaningar.....</i>	88
MILJÖ- OCH BYGGNÄMNDEN – VERKSAMHETSBERÄTTELSE	89
<i>Nämndpresentation.....</i>	89
<i>Redovisning/delram i tkr (inkl interna poster)</i>	89
MILJÖ- OCH BYGGAVDELNINGEN	90
<i>Verksamhet under året.....</i>	90
<i>Ekonomi, kommentarer till årets utfall</i>	91

<i>Framtid/utmaningar.....</i>	<i>92</i>
FASTIGHETSNÄMNDEN – VERKSAMHETSBERÄTTELSE	93
<i>Nämndpresentation.....</i>	<i>93</i>
<i>Redovisning/delram i tkr (inkl interna poster)</i>	<i>93</i>
FASTIGHETSAVDELNINGEN/BERGFAST OCH LOKALVÅRD	94
<i>Verksamhet under året.....</i>	<i>94</i>
<i>Ekonomi, kommentarer till årets utfall</i>	<i>94</i>
<i>Framtid/utmaningar.....</i>	<i>95</i>

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS UTVECKLING

I flerårsöversikten i nedanstående tabell ges en snabb och översiktlig bild av Bergs kommun och kommunkoncernens ekonomiska ställning för verksamhetsåret 2023 samt i jämförelse med de fyra närmaste föregående åren. Nedan kommenteras ett par av nyckeltalen, i övrigt hänvisas till detaljerade analyser längre fram i årsredovisningen. För de nyckeltal som redovisas per kommuninvånare har folkmängden i kommunen per 31:e december respektive år använts.

I tabellen framgår att kommunkoncernen redovisar ett positivt resultat för året på +20,7 mkr. Resultatet för kommunkoncernen är svagare än föregående årsresultat på +43,8 mkr och beror dels på ett sämre resultat för kommunen men även för Bergs hyreshus AB.

Kommunens resultat uppgår till 0,7 mkr. Årets resultat har påverkats framförallt av kostnader som kraftigt har ökat under året, men som delvis har mötts av högre skatteintäkterna än vad som har budgeterats.

Verksamheternas nettokostnad har ökat med 8,6 % jämfört med föregående år, vilket är orsakat främst av kostnadsökningar drivna av den höga inflationen. Skatter och utjämningsbidrag har ökat med 6,3% jämfört med året. Diskrepansen mellan kostnadsökningar och ökningen av skatteintäkter och statsbidrag är generellt den stora ekonomiska utmaningen för kommun och regionsektorn i hela landet för både 2023, och kanske i ännu större utsträckning för 2024, medan 2025 prognostiseras bli betydligt bättre.

Nettoinvesteringar i kommunen uppgår till 32,9 mkr och är den näst högsta investeringsnivån under den senaste 5-årsperioden. Året innan var den högsta investeringsnivån för perioden och uppgick då till 34,7 mkr. Trots att investeringsnivån varit hög de senaste åren så har kommunens låneskuld inte ökat och uppgår fortfarande till totalt 45 mkr.

Fem år i sammandrag

(belopp i mkr)

	2023	2022	2021	2020	2019
Antal invånare 31 december	7 140	7 176	7 135	7 120	7 061
Genomsnittlig utdebitering per 100 kr	34,22	34,22	34,22	34,22	33,72
varav kommunalskatt	22,52	22,52	22,52	22,52	22,52
Skatteintäkter	341,6	325,6	309,2	294,7	303,0
Statliga utjämningsbidrag	280,0	259,3	246,4	241,6	215,9

Kommunen

Årets resultat	0,7	14,3	0,6	8,9	-0,2
Nettoinvesteringar	32,9	34,7	22,8	15,9	20,9
Låneskuld, långfristig 1)	125,1	124,6	127,1	120,8	112,1
Personalkostnader inkl sociala avgifter 2)	509,7	478,2	460,7	437,2	416,4

Koncernen

Årets resultat	20,7	43,8	38,0	42,7	24,0
Låneskuld, långfristig, inkl övriga långfristiga skulder	676,9	722,8	679,9	706,2	701,8
Personalkostnader inkl sociala avgifter 2)	549,3	507,2	489,3	462,8	452,1

1) 2023: varav 79,2 mkr är skuld för anslutningsavgifter, det vill säga förutbetalda avgifter som periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod.

2) I personalkostnader ingår löner för tillsvidareanställda, objektanställda och visstidsanställda (inte arvoden till förtroendevalda).

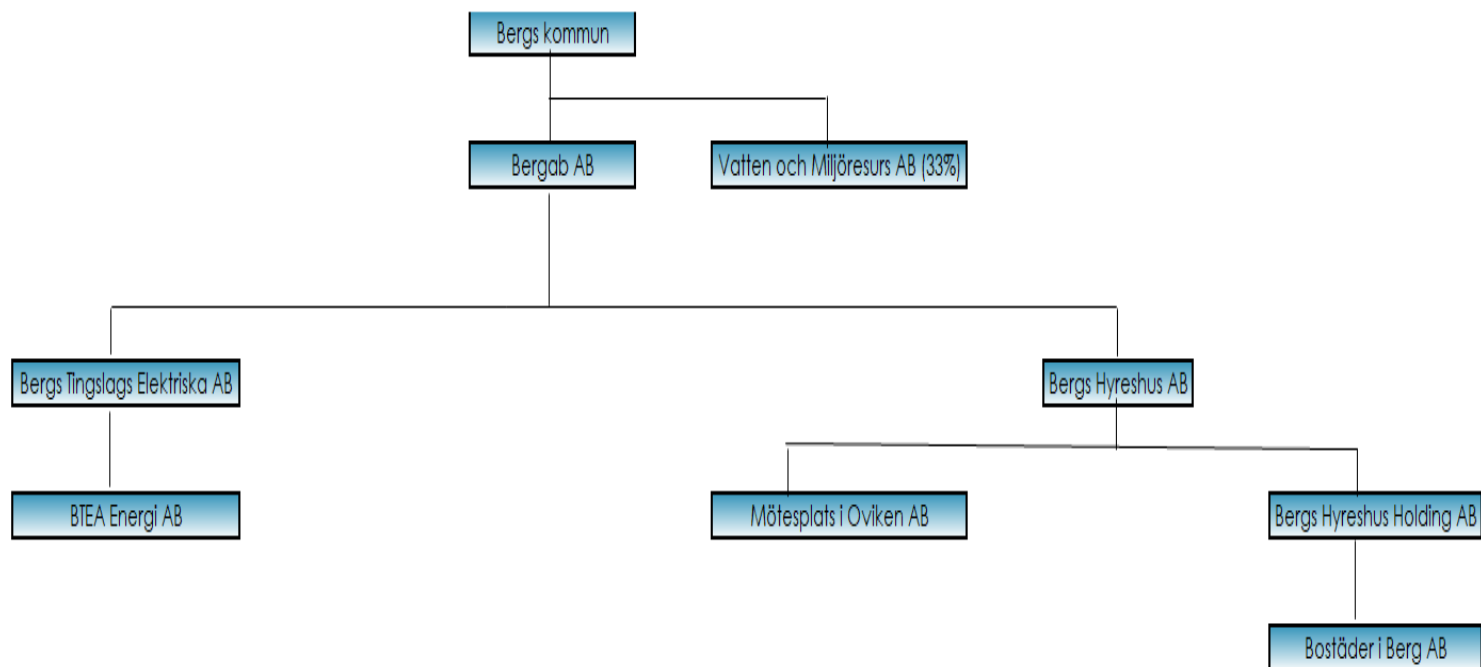
KONCERNEN

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs i kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation som är uppdelad i avdelningar, samt i tre helägda bolag varav det ena är ett helägt holdingbolag (Bergab AB) som äger dotterbolagen Bergs Tingslags AB samt Bergs Hyreshus AB. Kommunen är dessutom ägare till 33% av Vatten och Miljöresurs som är det samägda driftsbolaget för VA och avfall som ägs tillsammans med Härjedalens kommun och Bräcke kommun.

Bergs kommuns politiska och förvaltningsorganisation

Bergs kommuns bolagskoncern

Årets resultat för bolagen inom koncernen Bergs kommun

Bergab AB: 7 362 (9 305 tkr – 2022)

Bergs Tingslags Elektriska AB (BTEA): - 1190 tkr (9 326 tkr – 2022)

BTEA Energi AB: 132 tkr (165 tkr – 2022)

Bergs Hyreshus AB: -7 479 tkr (-7 205 tkr – 2022)

Mötesplats Oviken AB: 35 tkr (-66 tkr – 2022)

Bergs Hyreshus Holding AB: -2 tkr (-1 tkr – 2022)

Bostäder i Berg AB: -33 tkr (-134 tkr tkr – 2022)

Vatten och Miljöresurs AB: - 9 tkr (-118 tkr tkr – 2022)

Resultatet för Bergab koncernen: 19 996 tkr (29 395 tkr 2022).

Koncernen Bergs kommuns resultat för år 2023 är +20,7 mkr (+43,8 mkr 2022).

Bergab AB

Under året har bolaget haft särskilt fokus på BTEAs expansiva investeringsplaner för de kommande åren och dess förutsättningar kring finansieringen av dessa investeringar. I dialog med dotterbolagen samt Bergs kommun, så har kommunen säkerställt finansieringen av hela koncernens investeringsplaner för de kommande 5 åren genom att fått en kraftigt höjd låneram beviljad av Kommuninvest. Styrelsen har även i slutet av året gett VD för respektive bolag för BTEA Energi samt Bergs hyreshus i uppdrag att utreda möjligheterna att samla koncernens fjärrvärmeverksamhet i samma bolag.

BTEA AB

Under år 2023 avtog den expansiva tillväxten i fjällvärlden, som utgjort en stor del av företagets arbete de senaste åren. Endast ett fåtal exploateringsområden har tillkommit. Antalet nya abonnenter under år blev 75 stycken.

Den nya 52 kV ledningen mellan Rätan och Storhogna blev färdigställd. Den kommer driftsättas hösten

2024 samtidigt som den nya fördelningsstationen i Storhogna står klar. Denna nya fördelningsstation, som

påbörjades 2023 och beräknas klar 2024, är den enskilt största investering som företaget gjort i modern tid, och utgör tillsammans med den nya ledningen början på den satsning som gör att BTEA står rustat för att möta framtiden.

Utbytet av elmätarna till nya är nu i mål, och våra abonnenter har nu de nya, smarta elmätare som möjliggör att koppla upp sig för att bli mer aktiv i sitt elanvändande.

Projektet med ombyggnad till isolerad friledning i Lillsved, Nästeln och Kvarnsjö har fortsatt under året och hela projektet förväntas bli klart vintern 2024/2025.

I Vemdalen by har en ny stor matbutik kopplats in under året, och i anslutning till den kommer en multihall, lägenheter och laddinfrastruktur kopplas in i ett senare skede.

I Vemdalens by påbörjades också vårt kanske största ombyggnadsprojekt som kommer fortsätta de

närmsta åren. Bolaget skall ersätta all luftledning med markkabel och installera nya nätstationer med fjärrstyrning, detta för att ha möjlighet att säkerställa elleveranserna till de satsningar bolaget ser komma i området.

Ombyggnationen av vår längsta radiella ledning, den mellan Skålan och Glen, har påbörjats. Bolaget räknar med att den kommer vara helt ombyggd till isolerad friledning 2026.

För att möta framtidens krav av ett effektivt och driftsäkert elnät har bolaget under året fortsatt investerat i stationsmätningar, vilket färdigställts under året. Tillsammans med bolagets utbyggnad av nätstationer med

kopplingsmöjligheter och indikatorer i sitt ledningsnät, gör detta att bolaget i framtiden har större möjligheter att ta rätt investeringsbeslut när nya produktionskällor och laddinfrastruktur tillkommer i bolagets nät.

Störningsmässigt har det varit relativt lugnt, i slutet av året fick vi mycket snö vilket tyngde ned träd och orsakade en hel del avbrott lokalt.

Under året har tio elnätsföretag, däribland BTEA, beslutat att tillsammans starta ett gemensamt driftbolag. Detta i syfte att, genom samordnade lösningar med optimalt resursutnyttjande och hög kvalitet, bidra till en effektivisering och utveckling av aktieägarnas egna verksamheter.

Ekonomiska mål enligt ägardirektiven

	Mål	Utfall 2023	Utfall 2022
Räntabilitet räknat som rullande 36-månaders medeltal	15%	21%	22%
Soliditet	53%	58%	58%

BTEA Energi AB

Under 2023 ökade energiomsättningen med 842 MWh, dels på grund av kallare väder än normalt dels att det nya Trygghetsboendet i Svenstavik anslutits till fjärrvärmenätet. Vid ett flertal tillfällen har bränsleinmatningen till pannan i Svenstavik havererat. Att bränslepriserna ytterligare höjts med 40% på spån och flis, fick till följd att fjärrvärmepriset höjdes med i snitt 15% den 1/11 2023.

Ekonomiska mål enligt ägardirektiven

	Mål	Utfall 2023	Utfall 2022
Uppvisa vinst efter finansnetto motsvarande % av nettoomsättningen	10%	7%	-6%

Bergs hyreshus AB

Efter årsstämman bytte företaget styrelse enligt beslut i kommunfullmäktige. Några ledamöter fortsatte och några tillkom. Verksamheten har även haft förändringar på chefssidan. Bolaget har under året tagit in några extra resurser för att kunna hantera verksamheten bättre.

2023 har varit ett år med ökade kostnader på såväl byggmaterial, energi samt stigande räntor. Hyresförhandlingen för 2023 resulterade i en höjning på 3,8 % från 2023-04-01. Indexhöjning på lokalkontrakten förhandlades om till följd av den höga höjning som annars blivit. Det matchar inte riktigt de ökade kostnaderna. 2023 har varit ett år med väldigt mycket snö! Långt in på våren kom det snö och redan i oktober började snön komma, så före jul blev det behov av att skotta större delen av fastighetsbeståndets tak. Det har blivit mycket kostnader kopplat till detta. Hösten och vintern 2023 har även varit betydligt kallare än tidigare år med flera perioder med – 30 grader vilket gör att uppvärmningskostnaderna dragit iväg.

Några förändringar i bolagets lokaler är att bolaget planerar för ändrad verksamhet i Fjällglinten, som går från ett särskilt boende till ett trygghetsboende. I den före detta byggshopen i Klövsjö ändras verksamhetens å det blir en lägenhet till och en företagshubb, vilket är efterlängtat i våra sydliga kommundelar. I Övrigt har bolaget haft lite byten bland dess lokalhyresgäster.

Under året fick bolaget uppdrag att bygga en förskola till, förutom Klövsjö, i Hackås. De ska bli en tillfällig förskola i väntan på utvecklingen av barnantalet och om det blir någon ny planering av byggnation av områden och förskola i Kårgärde.

Två nya dataprogram har införts, på grund av att de program bolaget hade blev uppköpta och har slutat att uppdaterats. Ekonomiprogrammet blev klart och infört under året, det andra som är bolagets fastighetsprogram har sjösatts delar under 2023 och resten kommer sjösättas första kvartalet 2024.

Vakanserna i vårt bostadsbestånd är lågt, men mot slutet av 2023 hade bolaget ett antal lägenheter som var i så dåligt skick att ingen ville flytta in i de. På lokalsidan har bolaget en del ledig, men flera av dem behöver en uppfräschning innan de är uthyrningsbara.

Ekonomiska mål enligt ägardirektiven

De ekonomiska kraven från ägarna har räknats för 2023 och jämförelseåret 2022 inom parentes. Driftnetto uttryckt i procent för 2023 blev 16,3% (37,6%), kravet här är 25 % på en rullande femårsperiod. På direktavkastning finns ett krav på 5,5 % på en rullande femårsperiod, för 2023 blev detta 3,38 % (3,45%).

VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING

Omvärlden och påverkan av skatteunderlaget

De ekonomiska förutsättningarna har förändrats kraftigt och Sverige står inför stora utmaningar. De senaste årens inflations- och ränteuppgång har lett till en ekonomisk inbromsning och svensk BNP har fallit. Den höga inflationen har inneburit kraftigt ökade pensionskostnader med anledning av att pensionerna värdesäkras, och ökar kraftigt pga. den höga inflationen, samt höga prisökningar i verksamheterna. Inflationen är på väg ned, men SKR bedömer ändå att nedgången inte innebär sänkta priser utan en stabilisering av den nya höga prisnivån. Bostadsbyggandet påverkas kraftigt och antalet påbörjade lägenheter minskade med nästan 60 procent första halvåret 2023 jämfört med samma period 2022. Trots en tydlig försvagning av svensk ekonomi ligger sysselsättningen på en hög nivå. SKR:s bedömning är dock att konjunkturedgången inom kort väntas ge ett tydligare avtryck på arbetsmarknaden. 2024 beräknas arbetslösheten stiga och antalet arbetade timmar minska, vilket påverkar skatteunderlaget.

Nyckeltal för den svenska ekonomin (källa SKR)

Procentuell förändring om inte annat anges	2022	2023	2024	2025	2026	2027
BNP	2,9	-0,2	0,6	2,8	2,5	1,8
Arbetade timmar	2,3	1,4	0,0	1,8	1,6	0,9
Arbetslöshet, andel av arbetskraften	7,5	7,6	8,7	8,8	8,1	7,8
Befolkning, 15-74 år	0,5	0,6	0,5	0,6	0,5	0,4
Lönesumma, Nationalräkenskaperna	6,4	5,3	3,2	5,0	5,1	4,3
Timlön, Nationalräkenskaperna	3,9	3,6	3,3	3,1	3,3	3,3
Timlön, Konjunkturlönestatistiken	2,7	3,8	3,8	3,5	3,3	3,3
Inflation, KPIF	7,7	6,0	2,3	1,8	1,9	2,0
Inflation, KPI	8,4	8,5	3,4	1,2	1,7	2,0
Styrränta, värde vid årets slut, procent	2,5	4,0	3,0	2,0	2,0	2,2

Låg global tillväxt och en nedgång för svensk BNP under 2023 är konsekvenser av de senaste årens inflations- och ränteuppgång. Inflationen är nu på väg ned men någon större prisnedgång är det inte tal om. Till stor del kommer den högre prisnivån och de högre ränteutgifterna till stor del att bestå, vilket medför en ihållande urholkning av köpkraften för alla sektorer i ekonomin. Trots en tydlig försvagning av såväl den globala som den svenska ekonomin ligger sysselsättningen i Sverige fortfarande kvar på en hög nivå. Men konjunkturedgången väntas inom kort ge ett allt tydligare avtryck också på arbetsmarknaden. Under 2024 beräknas arbetslösheten stiga till 8,6 procent.

Liksom övriga sektorer drabbas kommunsektorn av den höga inflationen, de höga räntekostnaderna och den allt svagare konjunkturen. Skatteunderlaget sjunker ordentligt i reala termer 2023 och 2024, vilket beräknas medföra en varaktig dämpning av kommunsektorns köpkraft.

Den globala ekonomin påverkas av två stora störningar: den tidigare covid-19-pandemin och Rysslands pågående anfallskrig mot Ukraina. Den stora efterfrågechock som pandemin innebar ändrade allokeringar mellan sektorer och detta påverkar ännu världsekonomin, med avtryck inte minst i arbetsmarknaden och inflationen i flera länder. Den ekonomiska politiken gjordes dessutom mycket expansiv, speciellt i USA. Den andra stora omvärldsfaktorn, Rysslands anfallskrig mot Ukraina, har främst påverkat Sverige och Europa via högre råvarupriser.

dämpat efterfrågan och startat den inflationsspiral som drabbat vår region. För att motverka den höga inflationen har världens centralbanker höjt styrräntorna kraftigt 2022–2023. Detta har dämpat såväl hushållens konsumtion som produktionen i räntekänsliga sektorer. Att försvara och upprätthålla låginflationsnormen är vitalt för centralbankerna om en varaktigt hög inflation ska undvikas. SKR bedömer att inflationen måste falla tillbaka betydligt innan räntesänkingscykeln kan inledas. Styrräntorna kommer därför att vara höga en bit in i 2024. Det höga ränteläget dämpar nu efterfrågan och medför tuffare finansiella villkor i bank- och försäkringssektorn, liksom att det fördyrar skulder för offentlig sektor. En svagare kredittillväxt följer, vilket i sin tur bromsar den ekonomiska aktiviteten ytterligare. Förhoppningen är att det allt svagare resursutnyttjandet snart ska dämpa inflationstrycket, men att den strama penningpolitiken inte ska leda till en global recession. SKR räknar med att den globala BNP-tillväxten dämpas kommande år. Även om arbetslösheten fortfarande är låg börjar efterfrågan på arbetskraft avta. Riskerna för BNP-utvecklingen i USA på kort sikt är flera: stora strejker, återstart av betalning av studielån samt en eventuell stängning av den federala staten. Europa drabbas fortfarande mer av utbudsstörningarna och tillväxten blir svagare här än i USA, särskilt 2023. Samtidigt leder hemtagning av produktion från Kina, till följd av höjda tullar och andra handelshinder, till att den globala handeln försvagas mer än den globala BNP-tillväxten. Kinas ekonomiska bekymmer på hemmaplan (svag ekonomisk stimulans, svag inhemsk efterfrågan, finansiella risker kring fastighetssektorn samt hög skuldsättning hos lokala myndigheter) drabbar speciellt Tyskland hårt då Kina är en av dess största handelspartners. Det tar tid för den globala ekonomin att anpassa sig till de högre prisnivåerna och räntorna. Global BNP växer svagare 2023–2024 men får mer fart därefter. Däremot når global tillväxt inte heller då upp till den genomsnittliga tillväxten historiskt (drygt 3,4 procent). I riskbilden finns därtill faktorer som kan peka mot en än svagare utveckling. Inte minst är det ännu ovisst hur Rysslands anfallskrig mot Ukraina fortlöper. Den strama penningpolitik i USA som vi prognosticerar framöver kommer dels att påverka övriga centralbankers räntepolitik, dels att hålla tillbaka den ekonomiska aktiviteten globalt. Detta bidrar till att dämpa utvecklingen även i Europa under 2024. Från våren 2024 till slutet av 2025 sänks styrräntorna i flera länder. Sedan våren 2023 har både korta och långa räntor stigit kraftigt i USA. Detta beror på flera saker: den högre styrräntan, försäljningen av centralbankens obligationsinnehav samt en uppgång i förväntad framtida inflation. Räntemarknaden påverkas också av de stora offentliga underskotten i USA och den ökade statsskulden (se fördjupningsrutan "Vad bestämmer räntan

på lång sikt?” i Ekonomirapporten maj 2023). Expansiv finanspolitik i pandemins spår ökar varaktig utgiftskvoten, något som inte syns för inkomstkvoten. Även om vi bedömer att främst demografiska faktorer kommer hålla nere räntan på längre sikt så är ökad offentlig skuldsättning en riskfaktor för varaktigt högre inflation och räntor – i USA såväl som i Europa. Räntan på realobligationer har nu stigit avsevärt sedan i våras för olika löptider i USA.

Svensk ekonomi drabbas hårt av den pågående inflationsbekämpningen. Prisökningar och räntehöjningar påverkar alla sektorer i ekonomin. Inte minst den högt skuldsatta och räntekänsliga hushållssektorn bidrar till konjunkturedgången. Som en anpassning till lägre reala disponibla inkomster har hushållen sedan förra hösten dragit ned på sin konsumtion i volym. Hushållens köpkraft, de disponibla inkomsterna i reala termer, minskar i år med 3 procent (se tabell 1). Detta är unikt svagt och kan till exempel jämföras med en genomsnittlig årlig ökning om 2,6 procent sedan 1995. Anpassningen har mildrats av att hushållen har använt det sparkapital som de byggde upp under pandemin. Hushållens sparkvot är nu nere på samma nivåer som före pandemin och bedömningen är att hushållen inte nämnvärt vill försämra sparandet ytterligare.

Hushållens köp av investeringsvaror och bostäder har minskat väsentligt under det senaste året. Nyutlåningen för bostadslån ökar för närvarande med mindre än 1 procent, vilket kan jämföras med en ökningstakt på närmare 7 procent under första halvåret 2022. Det har slagit hårt mot bostadsbyggandet där antalet påbörjade lägenheter minskade med nästan 60 procent första halvåret i år jämfört med samma period förra året. Investeringarna i näringslivet har också minskat även om de hittills visat sig vara motståndskraftiga.

Lägre inflation och mindre kontraktiv penningpolitik ökar hushållens köpkraft 2024. Löneökningarna kompenserar inte för hushållens kostnadsökningar. Hushållens konsumtion väntas därtill dämpas ytterligare av den vikande arbetsmarknaden. Anpassningen till högre priser och räntor kommer sannolikt att pågå flera år, även efter att inflationen har återvänt till målsatta 2 procent.

Skatteunderlaget ökade starkt 2022, drivet av en stor ökning av lönesumman, men även höjda garantipensioner bidrog. Lönesumman har också ökat starkt det första halvåret i år, med drygt 5 procent jämfört med samma period förra året. När sysselsättningen försvagas under andra halvåret i år väntas ökningen av lönesumman bromsa in, vilket är den viktigaste förklaringen till avmattningen i skatteunderlagstillväxten. Skatteunderlaget för helåret 2023 får viss draghjälp av höjda garantipensioner och pensionshöjningen som beror på uppräkningsår 2023. Lönesumman fortsätter att utvecklas svagt 2024, vilket bromsar skatteunderlagets tillväxt. Uppräkningen av grundavdragen bidrar till att hålla tillbaka tillväxten av skatteunderlaget 2022–2024. År 2025–2027 ökar skatteunderlaget ungefär i linje med det historiska genomsnittet, vilket förklaras av både stigande löner och fler arbetade timmar i ekonomin, drivna av konjunkturrell återhämtning och en växande befolkning som lyfter arbetskraften och sysselsättningen. De senaste tio åren har det reala skatteunderlaget ökat med 1,6 procent per år i genomsnitt. Under 2023–2027 är ökningen bara 1

procent. Kommunernas ekonomiska läge är mer ansträngt än på många år. Höga prisökningar i verksamheterna och ökade pensionskostnader i år och nästa år ger tillsammans med högre räntor tuffa ekonomiska förutsättningar. Resultaten faller kraftigt i år och många kommuner prognostiserar underskott. Inför nästa år krävs fortsatt återhållsamhet, effektiviseringar och i flera kommuner även skattehöjningar. Anpassningar av verksamheten måste göras, bland annat med hjälp av digital teknik och nya arbetssätt, som både tar hänsyn till dagens svåra ekonomiska förutsättningar och arbetskraftsbristen. För att kommunerna ska komma tillbaka till nödvändiga resultatnivåer är det avgörande att inflationen återgår till inflationsmålet. Kommunernas resultat var 34 miljarder kronor 2022 vilket motsvarar 5 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Endast 21 kommuner hade underskott. I år faller resultaten kraftigt till följd av höga pensionskostnader, ökade räntekostnader och prisökningar. Sammantaget beräknas resultatet minska med 25 miljarder kronor, och inför nästa år försämras förutsättningarna ytterligare. I vilken utsträckning kommunerna kommer att ta till åtgärder i form av besparingar, effektiviseringar eller skattehöjningar inför 2024 återstår att se, men skulle inget göras kommer det att bli underskott i de flesta kommunerna och i sektorn som helhet. De lägre resultatnivåerna kommer också att innebära en ökad upplåning med medföljande högre räntekostnader.

SKR bedömer att den svenska konjunkturen kommer bli svag även 2024 och att först under 2025–2026 bedöms konjunkturen att balansera.

Sveriges ekonomi påverkades under året av stigande inflation och kraftig ränteökning. I början av året nådde inflationen rekordnivån ca 12 procent, den högsta inflationstakten på 30 år. De extrema prisökningarna innebar i praktiken att många år av reallöneökningar har utraderats.

SKR har tillsammans med staten rekommenderat ut tre viktiga områden som kommunerna bör se över. Det är klimatanpassningsåtgärder, investeringar i ny teknik för att möta medborgarnas behov såväl nu som i framtiden samt lösningar och investeringar för att minska arbetslösheten hos dom som står långt ifrån arbetsmarknad. Det sistnämnda området kommer att bli särskilt viktigt i framtiden då befolkningstillväxten i landet ökar i en långsam takt. Det kommer även vara viktigt att hitta tekniska lösningar så att medborgare kan klara sig på egen hand i en större utsträckning. Kommunens fortsatta arbete med digitalisering i allmänhet och våra välfärdstjänster i synnerhet, kommer att vara av väldigt stor vikt för framtiden.

Kommunen redovisar som många andra kommuner i landet ett svagare resultat för året jämfört med de senaste åren. I förhållande till många andra kommuner i landet så visar det sig att Bergs kommun har lyckats hantera det mycket svåra ekonomiska förutsättningar bättre än många andra.

Befolkningsutvecklingen

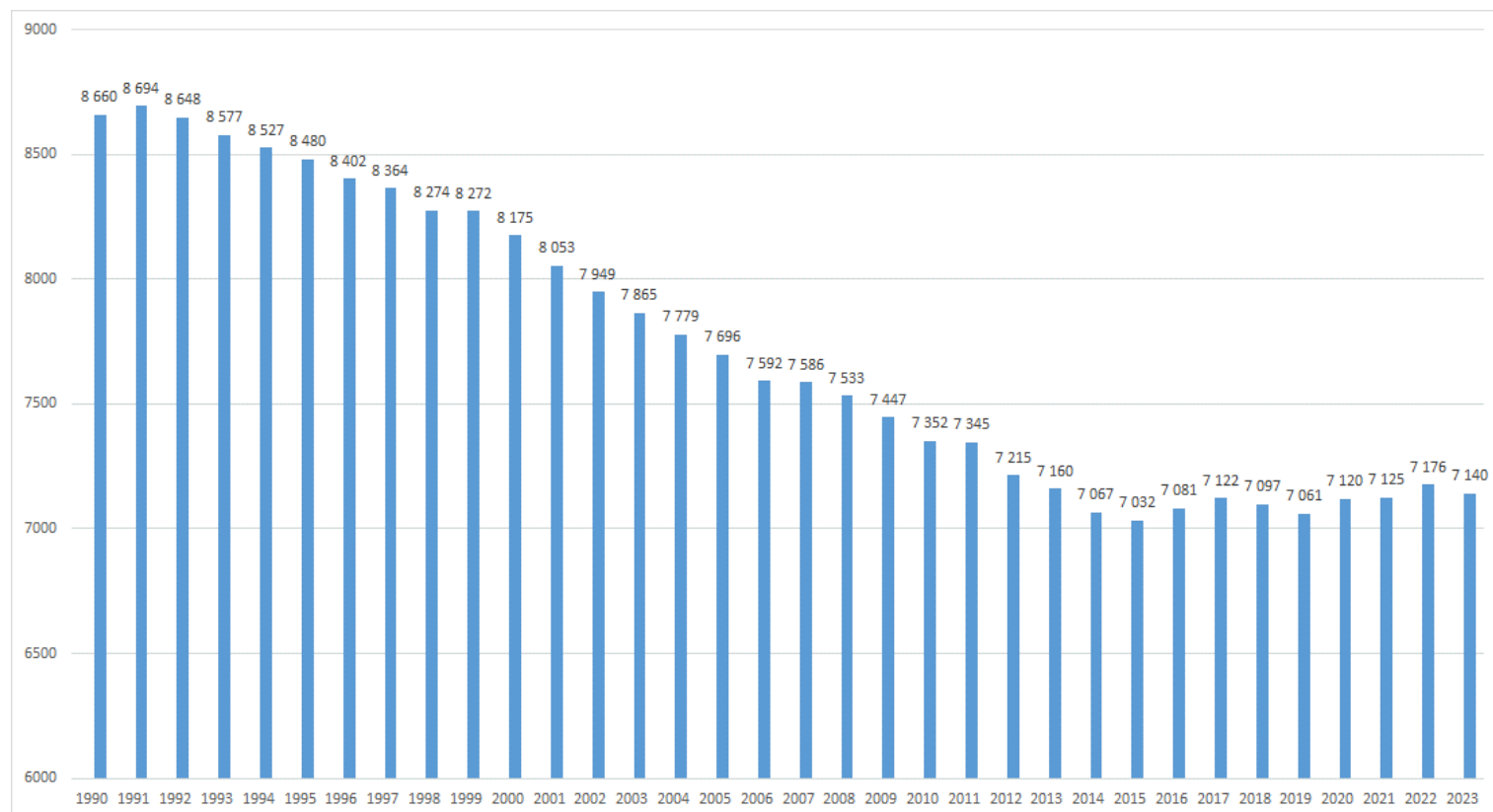
Befolkningsutvecklingen har under många år varit den enskilt största utmaningen för utvecklingen av kommunens skatteunderlag. Sett över ett längre perspektiv har kommunen sedan länge haft en vikande befolkningsutveckling, med undantag för något enskilt år. Därför är det väldigt glädjande att se att under den senaste 8-årsperioden så har befolkningen ökat under 5 av dessa 8 år, däremot ser vi en lägre befolkningssiffra under 2023 än vad vi har förväntat och hoppats på. Stor del i den sämre utvecklingen är beroende på ett lågt barnafödande, vilket är i linje med hur det ser ut för i hela landet. Vi ser ett fortsatt starkt intresse att flytta till kommunen även om den kylts ned sedan de senaste två årens kraftiga räntehöjningar. Vi upplever nu att många hushåll avvaktar med sina byggplaner och husbyggarplaner och investeringar med anledning av det höga ränteläget. Kommunen bedömer att det kommer att återhämta sig i takt med att ränteläget successivt kommer att börja sjunka. Befolkningen uppgick vid årsskiftet till 7 140 invånare, en ökning med 37 invånare jämfört med samma tidpunkt året innan. Födelsenettot på helår var -43 och nästan dubbelt så många avled som det föddes. Flyttnettot var positivt (+7) där den största utflyttningen var till övriga länet och den största inflyttningen kom från övriga Sverige (Jämtland borträknat)

Kommunen arbetar aktivt med ett antal olika frågor och utvecklingsområden för att dra nytta av de styrkor och fördelar som kommunen har jämfört med många andra kommuner, med målet om en positivare befolkningsutveckling. De senaste åren har kommunen arbetat med att ta fram 3 olika utveckling och hållbarhetsprogram (Ekonomisk Ekologisk, Social hållbarhet) för kommunen som ska leda vara vägledande i kommunens arbete i princip samtliga utvecklingsfrågor i framtiden. Detta tillsammans med framtagandet av den nya målstyrningsmodellen som är knutna till våra 3 program kommer att vara av stor betydelse för hur vi bedriver vårt utvecklingsarbete i framtiden. Ett av de allra viktigaste målen är det politiskt beslutade befolkningsmålet på 7 600 invånare till 2030. En viktig förutsättning för att kunna nå det målet är att skapa förutsättningar kring att skapa fler bostäder. För att möta behovet så arbetar kommunen bl.a. med ett antal olika bostadsprojekt i olika former som tillsammans innebär ca 200-300 nya bostäder

Utbyggnationerna av fiber i kommunen har haft en fortsatt positiv utbyggnadsutveckling under året och kommer att fortsätta de närmaste åren vilket även det har en stor betydelse för attraktiviteten att bo, leva och verka i kommunen.

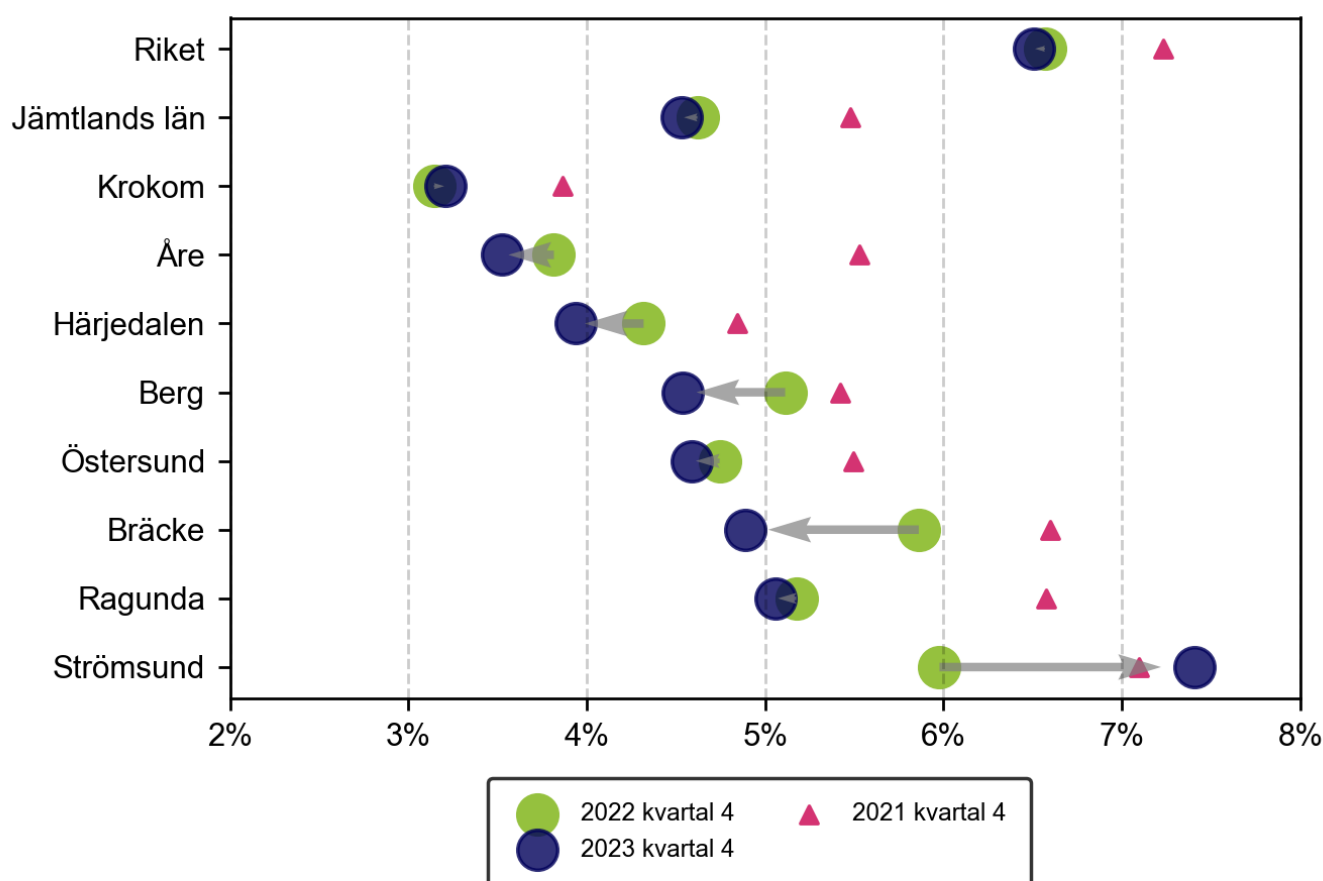
Befolkning Bergs kommun 1990-2022

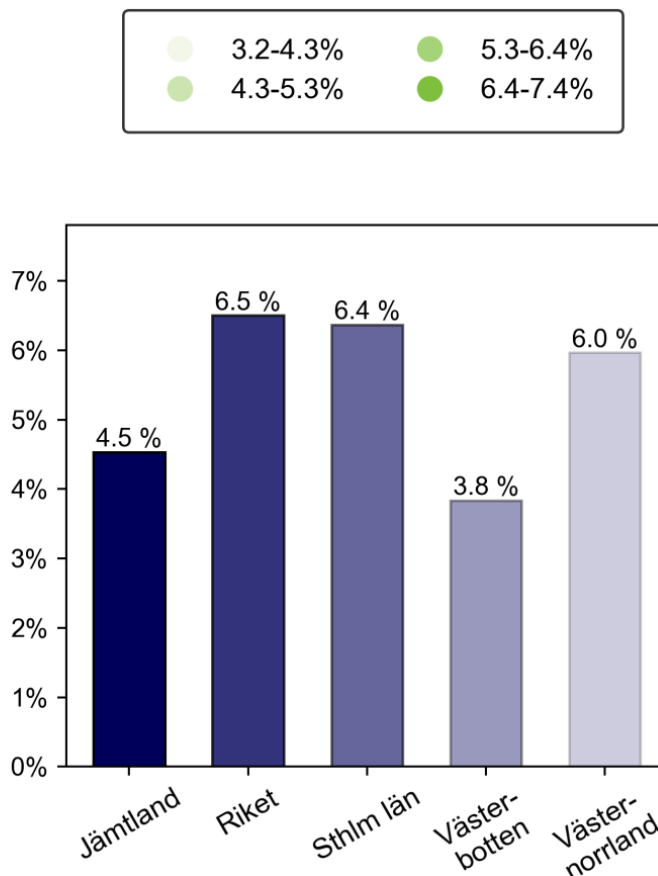
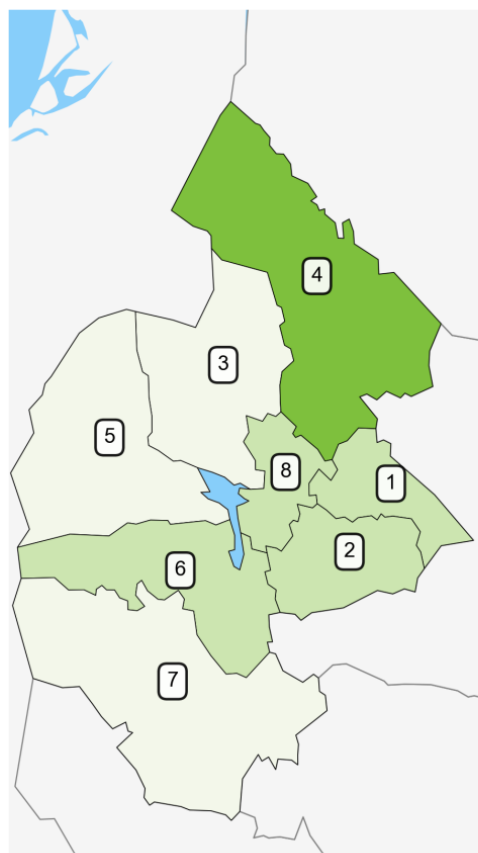
Arbetsmarknad

Arbetsmarknadsfakta för Bergs kommun 2023 jämfört med Jämtlands län och riket.

Den lägsta arbetslösheten i länet har Krokom, där 3,2 procent av arbetskraften var inskrivna som arbetslösa under det fjärde kvartalet 2023. Även Åre och Härjedalen tillhörde de kommuner i länet där arbetslösheten var som lägst, 3,5 respektive 3,9 procent. I Bergs kommun har arbetslösheten minskat från 5,2 procent 2022 till 4,5 procent 2023

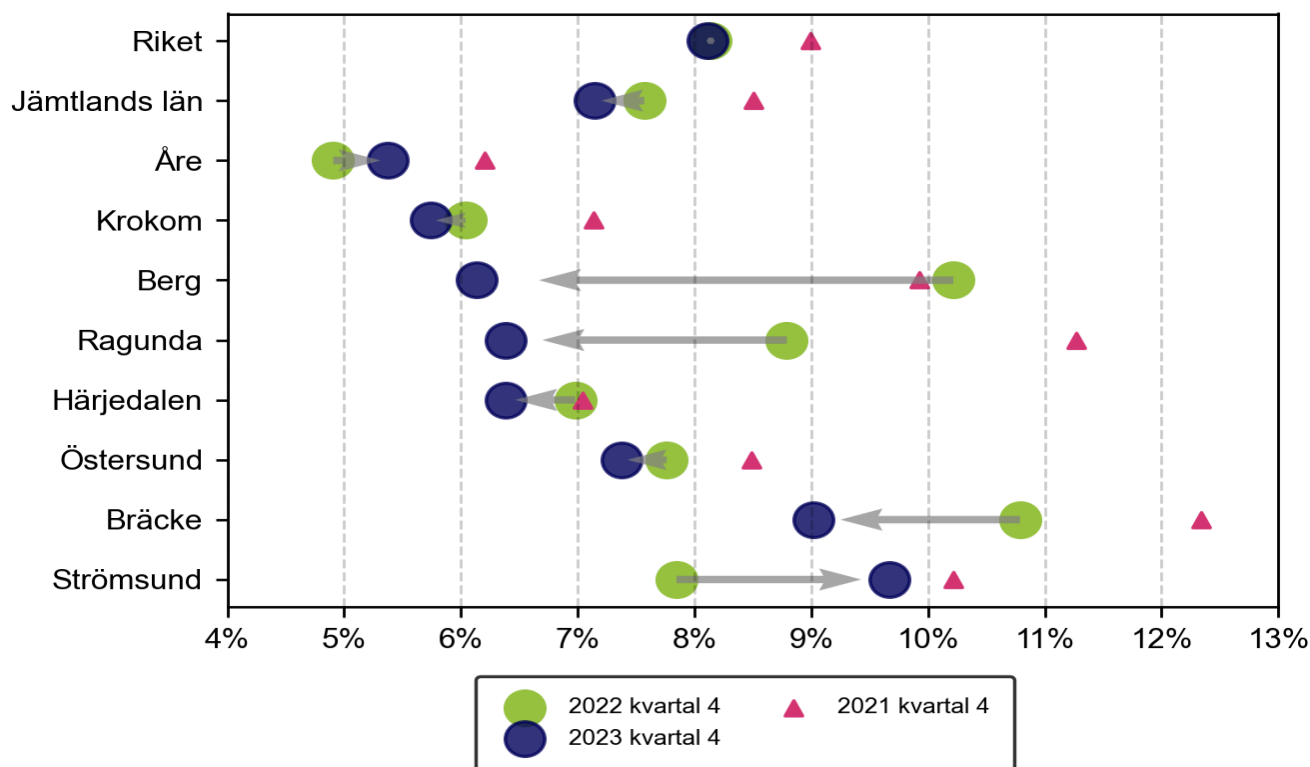
Källa: Arbetsförmedlingen

Ungdomsarbetslöshet i Bergs kommun och Jämtlands län

Arbetslösheten är generellt sett högre bland ungdomar än bland befolkningen i stort, och ungdomar tenderar också att påverkas tidigt vid både positiva och negativa konjunkturförändringar.

Den lägsta ungdomsarbetslösheten i Jämtlands län under det fjärde kvartalet 2023 hade Åre, 5,4 procent, följt av Krokom och Berg som hade 5,7 respektive 6,1 procent. Strömsund var den kommun som hade den högsta ungdomsarbetslösheten under perioden, 9,7 procent. Därefter följde Bräcke och Östersund där nivån var 9,0 respektive 7,4 procent. Sedan fjärde kvartalet 2023 har störst förändring skett i Berg, där arbetslösheten bland unga har minskat med 4,1 procentenheter mellan det fjärde kvartalet 2022 och samma period 2023.

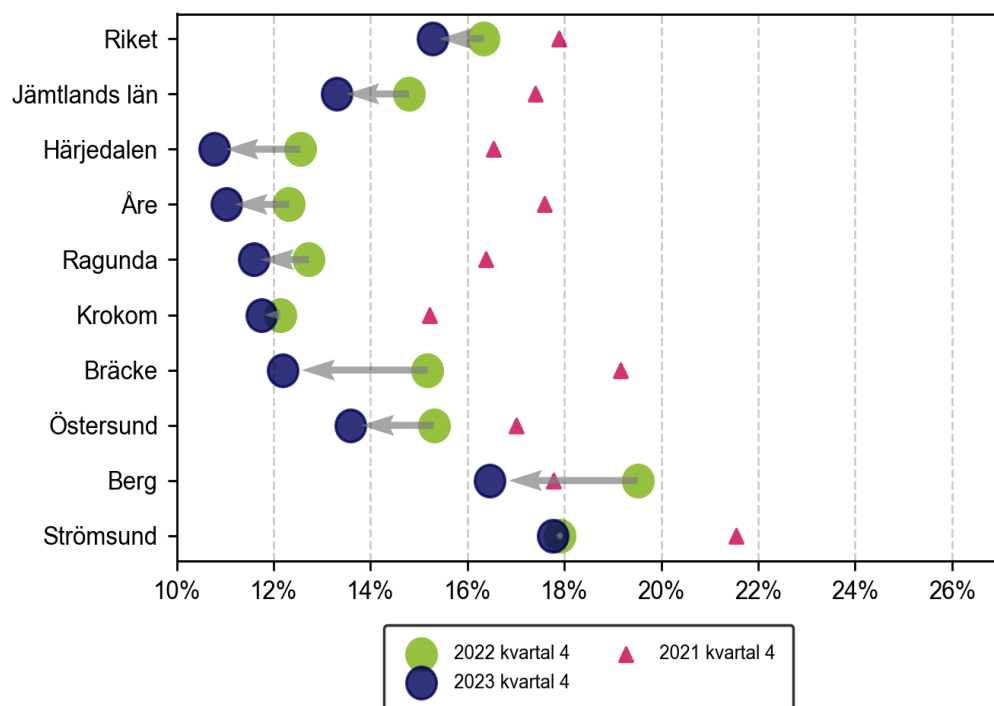
Källa: Arbetsförmedlingen

Arbetslöshet i Bergs kommun bland utrikes och inrikes födda

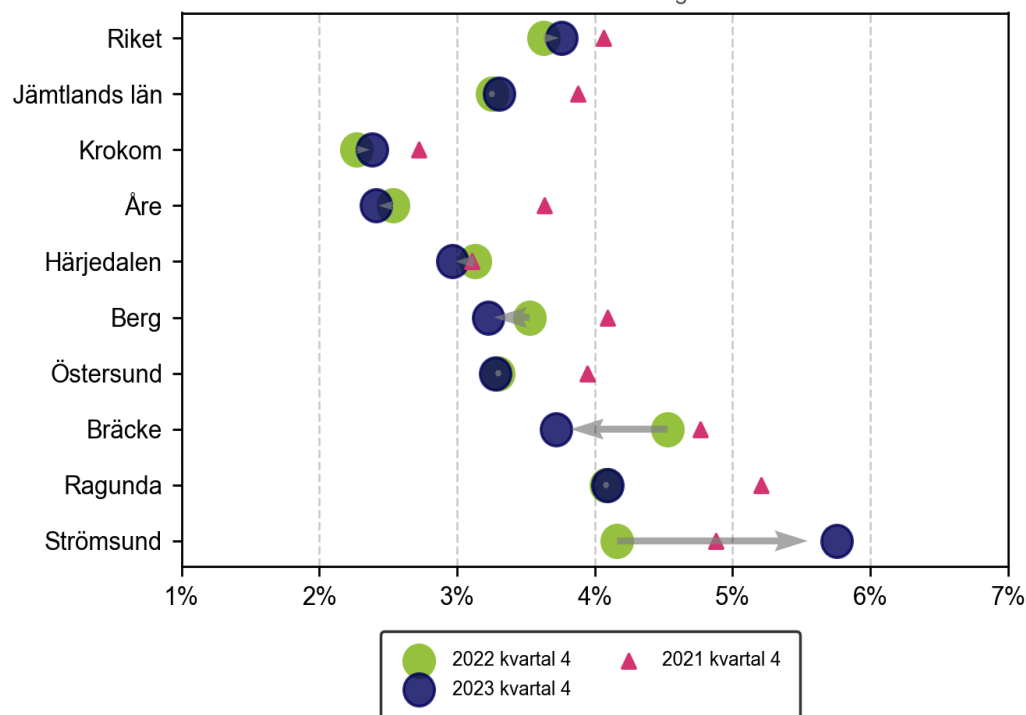
Det tar tid att etablera sig på den svenska arbetsmarknaden, och arbetslösheten är därför högre bland utrikes än bland inrikes födda.

Den relativa arbetslöshetsnivån bland utrikes födda var 13,3 procent i Jämtlands län under det fjärde kvartalet 2023. Bland inrikes födda var arbetslöshetsnivån 3,3 procent under samma tid.

Strömsund kommun hade länets högsta arbetslöshetsnivå bland utrikes födda, 17,8 procent, följt av Berg och Östersund kommun med arbetslöshetsnivåer på 16,5 respektive 13,6 procent bland utrikes födda under perioden.

Källa: Arbetsförmedlingen

Källa: Arbetsförmedlingen

Hur ska Bergs kommun arbeta framöver?

Bergs kommun och arbetsförmedlingen har identifierat att gruppen utrikesfödda är överrepresenterade i Bergs kommun när det gäller etableringen på arbetsmarknaden jämfört med övriga kommuner i länet. Orsaken till detta är i huvudsak avsaknad av körkort och bristande progression i det svenska språket. Tillsammans med arbetsförmedlingen kommer vi se över om det finns riktade insatser för gruppen för att stärka deras etablering på arbetsmarknaden. Det behövs också göras ett internt arbete i fråga om samverkan med SFI och möjlighet att erbjuda praktikplatser inom den kommunala organisationen.

Pensioner och pensionsförpliktelser

Kommunens pensionsskuld redovisas enligt den s.k. blandmodellen, vilket innebär att pensioner som intjänats före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Ansvarsförbindelsen för pensionsskulden intjänad före 1998 uppgår den 31 december 2023 till 179,7 mkr inklusive löneskatt. (177,8 mkr – 2022)

I balansräkningen är en avsättning upptagen för pensioner som avser ÖK-SAP om 6,7 mkr. ÖK-SAP står för överenskommelse om särskild avtalspension samt avsättning för vissa förmåner före 1998.

Kommunen har inte avsatt några särskilda medel för att täcka vare sig ansvarsförbindelsen eller avsättning. Utbetalning till pensionärer av pensionsskulden före 1998 redovisas som en kostnad i resultaträkningen liksom även den del som arbetstagarna själva förvaltar.

Låneskuld

Koncernen totala låneskuld exklusive anslutningsavgifter uppgår till 588,4 mkr (f.g år 623,2 mkr) plus pensionsskuld intjänad före 1998 i form av ansvarsförbindelse som redovisas utanför balansräkningen på motsvarande 179,2 mkr. (f.g år 177,8 mkr) Den största anledningen jämfört med året innan beror på en omklassificering mellan korta och långfristiga skulder hos Bergs hyreshus från Kommuninvest. I övrigt så har Bergs hyreshus amorterat 1,3 mkr från sina lån från kommunen, samt Bergab har amorterat av 0,3 mkr av sina lån från kommunen. Bergs hyreshus har amorterat 3,0 mkr på sina lån mot externa långgivare.

Samtliga investeringar för kommunen har under året finansierats med egna medel. Nyupplåning motsvarande 20 mkr har skett hos BTEA AB under året med anledning av deras stora investeringsnivå under den kommande flerårsperioden.

En finanspolicy för hela kommunkoncernen har antagits av kommunfullmäktige i början av 2015 som syftar till att:

- Fastställa finansverksamhetens mål
- Fastställa ramar och riktlinjer för hur finansverksamheten skall organiseras
- Fastställa ramar och riktlinjer för begränsning av de finansiella risker som förekommer i finansverksamheten
- Fastställa ramar och riktlinjer för rapportering och uppföljning av finansverksamheten.

HÄNDELSE AV VÄSENTLIG BETYDELSE

Kriget i Ukraina har haft fortsatt stor påverkan på världsekonomin samt ekonomin i landet, vilket även har påverkat förutsättningarna på kommunalekonomi, främst orsakat av den höga inflationen och den höga räntenivån som orsakar höga kostnadsökningar för kommunen.

Under året så har den nya målstyrningsmodellen implementerats i organisationen. Målstyrningsmodellen innehåller 16 st inriktningsmål som är knutna mot våra tre hållbarhetsprogram samt kommunen som arbetsgivare och organisation. Av de 16 inriktningsmålen så har politiken beslutat om 5 inriktningsmål med särskilt fokus för 2024.

Förutom en ny målstyrningsmodell så har även kommunen tagit beslut kring en styr och ledningsmodell som gäller för hela organisationen som innehåller dels vilken struktur som vi ska förhålla oss till i organisationen men även vilken kultur som vi ska arbeta efter i Bergs kommunorganisation.

Flera boendeprojekt är pågående och totalt så gäller det ca 200-300 bostäder spridda över kommunen. Arbetet med att skapa flera bostäder bedrivs i flertalet olika projekt. Arbetet med det nya Trygghetsboendet i Svenstavik som är ett samarbete tillsammans med Riksbyggen och omfattar 24 nya lägenheter slutfördes i slutet av året och glädjande så påbörjades inflyttning av de nya hyresgästerna i mitten av december.

Trygghetsboendet är ett samarbete med Riksbyggen där en Kooperativ hyresgästförening bildats och som kommer att äga och driva öreningen tillsammans, Utöver det så har arbetet med kommunens bostadsprojekt fortsatt men bl.a. exploatering och markarbeten skett för det framtida området Backstabrännan fortsatt. Projektet syftar till att skapa ett attraktivt bostadsområde i en fantastisk boendemiljö i Klövsjö. Ytterligare bostadsprojekt pågår även i kommunens norra delar framför allt i Myrviken och Hackåsområdet.

De senaste årens flerdubbling av bygglovsärenden vände ned under 2022 och fortsatte ned även under 2023 med anledning av den kraftiga nedgången i byggbranschen i hela landet. Förutom att det påverkat mindre byggnationer och med stor sannolikhet befolkningsutvecklingen, så har det även framförallt påverkat våran tillsammans med Härjedalen, gemensamma Miljö-och byggavdelning i form av kraftigt minskade bygglovsärenden med följd av kraftigt minskade intäkter. Detta har lett till att ett omställningsarbete har skett för att anpassa verksamhetens kostnader.

Antalet födda och inflyttade barn i behov av förskoleplats har föranlett ett ökat behov av förskolelokaler de senaste åren. Under de senaste åren så har nya förskolelokaler byggts i Klövsjö, Svenstavik och i Hackås. Med anledning av de senaste årens befolkningsutveckling med ökade barntal, så har kommunen ett fortsatt behov av att utöka antalet förskoleavdelningar i närtid. Både i Klövsjö och i Hackås pågår arbetet med att tillskapa nya förskoleavdelningar under 2024. I båda fallen så har dock tyvärr överklagningar på detaljplaner och bygglov försenat processen vilket leder till ett behov av en tillfällig lösning i Hackås fram till dess den långsiktigare lösningen finns på plats, vilket leder till högre kostnader.

STYRNING OCH UPPFÖLJNING AV DEN KOMMUNALA VERKSAMHETEN

Kommunens verksamheter styrs genom budget/verksamhetsplan för året, olika beslutade policys, en ny målstyrningsmodell fr.o.m. den 1/1 2024 med 16 inriktningsmål som är kopplade till våra 3 hållbarhetsprogram samt Bergs kommun som organisation och arbetsgivare. Den under året nya styr och ledningsmodellen som innehåller både en struktur kring hur vi styr och följer upp, samt en del som innehåller vilken kultur som vi ska förhålla oss till, beskriver hur organisationen ska styras, ledas och följas upp. Budgetramar, investeringsramar, mål, taxor och skattesats beslutas varje år under november månad i kommunfullmäktige samt detaljbudgetarna beslutas i varje nämnd under december månad inför det kommande budgetåret. De kommunala bolagen styrs genom ägardirektiv och följs upp vid varje årsbokslut. Utöver det så finns en internkontrollplan som följs upp årligen.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH EKONOMISK STÄLLNING

Samlad bedömning

I årsredovisningen redovisas en bedömning av kommunens och kommunkoncernens utveckling avseende ekonomi och verksamhet, utifrån målen om god ekonomisk hushållning.

Bedömningen av god ekonomisk hushållning görs med utgångspunkt från de av Kommunfullmäktige beslutade målen för året.

God ekonomisk hushållning tar fasta på kommunens förmåga att bedriva en kostnadseffektiv och ändamålsenlig verksamhet. I bedömningen vägs den totala måluppfyllelsen ihop.

Årsredovisningen för 2023 visar att samtliga ett av fyra finansiella mål har uppnåtts helt medan två av målen missade målet med minsta möjliga marginal och kan därmed ändå anses nästintill vara uppnådda, medan ett av målen inte uppnåddes.

Den samlade bedömningen är att kommunen, trots stora ekonomiska utmaningar för året som man delar med övriga kommun-och region-Sverige, delvis uppnår god ekonomisk hushållning. Budgeten för året nåddes nästintill samtidigt som målet för Soliditet medan målet avseende självfinansiering av investeringar uppnåddes helt, samtidigt uppnåddes inte resultatmålet för koncernen. En helt ny målstyrningsmodell har arbetats fram under året och implanterades för organisationen fr.om. den 1/1 2024.

UPPFÖLJNING AV 2023 ÅRS MÅL

• God ekonomisk hushållning

Årets resultat ska vara minst 0,8 mkr

Resultatet för 2023 uppgick till 0,7 mkr, dvs att målet näst intill uppnås med minsta möjliga marginal. Året har präglats av den höga inflationen som har inneburit en rejäl kostnadsökning av kostnaderna i verksamheterna. Kostnadsökningarna har till viss del mötts av högre skatteintäkter än vad som var budgeterat, bl.a. med anledning av att befolkningstalet översteg det budgeterade befolkningstalet inför 2023.

• God ekonomisk hushållning

Årets resultat för koncernen ska vara minst +25 mkr

Resultatet för koncernen uppgick till +20,7 mkr för 2023, och nådde därmed inte det uppsatta målet för året. En något sämre bolagskoncernsresultat främst beroende på ett minusresultat för Bergs hyreshus AB motsvarande -7,5 mkr samt endast ett litet plusresultat för kommunen innebar att målet inte uppnåddes.

• Soliditet

Minst 50 % av kommunens tillgångar ska vara finansierade med egna medel.

Soliditeten i slutet av 2023 uppgick till 49,3% vilket innebär att målet nästintill är uppnått. Kommunens soliditet är fortfarande stark.

• Självfinansieringsgrad investeringar

Kommunens investeringar ska vara 100 % självfinansierade

Kommunens investeringar har till 100% självfinansierats under året och ingen nyupplåning har skett.

• Befolkningsutveckling

Antalet skrivna i kommunen 1 november 2023 ska vara 7175 personer

Den 1 november var vi 7114 personer, vilket motsvarar en minskning på 62 personer och 61 personer mindre än det budgeterade befolkningsmålet.

Födelsenettot på helår var -43 och nästan dubbelt så många avled som det föddes. Flyttnettot var positivt (+7) där den

största utflyttningen var till övriga länet och den största inflyttningen kom från övriga Sverige (Jämtland borträknat)

Vi tappade mest befolkning i åldrarna 50-59 (-44) samt 10-19 (-31) och vi ökade mest i åldrarna 80-89 (+24) samt 40-49 (+19)

Framför allt tappade vi befolkning i delområdena Berg och Myssjö-Oviken. Vi ökade mest i Hackås och Rätan.

Försörjningskvoten förbättrades något, vilket var första gången sedan 2012. Förbättringen berodde till största del på att andelen barn minskade.

• **Medborgarförslag och motioner ska handläggas och besvaras inom ett år från att handlingen registrerats.**

Målvärde för 2023 är 100 %.

De flesta medborgarförslag och motioner har handlagts inom ett år. Någon enstaka har tagit längre tid, ofta på grund av det behövs samköras med andra myndigheter. Handläggningstiden har klart förbättrats de senare åren

• **Barnperspektivet beaktas vid alla politiska beslut.**

Målvärde för 2023 är 100 %.

Här finns klar förbättringspotential. I de flesta fall används barnchecken, men den fylls inte alltid i med detaljer kring hur man tagit hänsyn till barnperspektivet. Det pågår ett arbete med att ändra hur vi arbetar och i den nya målstrukturen förtydligar vi att det ska användas vid beslut av strategisk karaktär (och inte alla beslut)

• **Minskad total sjukfrånvaro**

Målvärde för 2023 är högst 5 %

Den totala sjukfrånvaron för 2023 uppgick till 7,1% jämfört med 7,0% året innan. Målet på 5,0% nåddes därmed inte, dock kan konstateras att kommunens sjukfrånvaro fortfarande är lägre än riksgenomsnittet.

• **Medborgarundersökning: Vad tycker du om din kommun som en plats att bo och leva i?**

Andelen positiva svar ska vara minst 93%

Resultatet från medborgarundersökningen var 92,9% positiva svar, vilket är en procentenhet högre än rikets medelvärde och nära medianvärdet. Resultatet var näst högst i länet och näst högst inom kommungruppen

• **Medborgarundersökning - Kan du rekommendera andra som inte bor här i kommunen att flytta hit?**

Andelen positiva svar ska vara minst 70%

Resultatet från medborgarundersökningen var 65,6% positiva svar, vilket är drygt tre procentenheter högre än rikets medelvärde och på den övre tredjedelen av alla kommuner som deltagit. Resultatet var näst högst i länet och näst högst inom kommungruppen

• Företagsklimat

Bergs kommun ska ha lägst plats 100 i Svenskt Näringslivs ranking

Ifjol rankades vi som #139. I enkätsvaren som släpptes i maj så hade vi förbättrat oss klart jämfört med snittkommunen i tre av fem av de enkätsvar som väger tyngst i sammanställningen. Vi landade på plats 115 i landet, vilket var bäst i länet. Vi placerade oss på plats 7 av 24 inom vår kommungrupp.

• Behörighet till gymnasiet

Andelen elever som går ut årskurs nio som är behöriga till gymnasiet ska vara minst 80 %

I avgångsklassen 2023 var 82% behöriga till yrkesprogram på gymnasiet (79% till högskoleförberedande program)

Resultatutveckling

Bergs kommuns resultat för år 2023 uppgår till +0,7 mkr jämfört med fjolåret (+14,3 mkr). Den största anledningen till det försämrade resultatet är de kraftigt ökade kostnaderna som den höga inflationen har fört med sig.

Resultatet för vård och socialnämnden visar ett knappt underskott jämfört med budget på -5,5 mkr. Underskottet går till största del att härleda till Socialtjänsten om uppvisar ett underskott på ca -9 mkr och beror på det ökade antalet placeringar på område barn och unga, institutionsvård. Placering på institutionsvård, HVB eller utredningshem är kostsamma och är också den placeringsform som avdelningen inte kan utföra själva inom Familjens hus och öppenvården. p.g.a. behov av dygnetrunt-bemanning. Även kostnader för placeringar vuxna har ökat, både för behandlingar av beroende och missbruk samt skyddat boende. LVM-vård har inte varit aktuellt under året. I juni presenterade avdelningen en handlingsplan och åtgärder för att få budgeten i balans. Åtgärderna visar att det blir svårt att komma på ett noll-resultat utan att skära i driften. Placeringar går inte att förutspå, varken till antalet eller kostnadsmässigt. Däremot går det att arbeta för kostnadseffektiva lösningar och intensivt arbete innan och/eller efter placering. Avdelningen har valt att överanställa inom vissa funktioner för att kunna behålla och ha en stabil arbetsgrupp. Det innebär också att konsulter inte behöver tas in och avdelningen kan omfördela resurser där det behövs för tillfället, t ex när medarbetare är föräldralediga. Överanställningar visar inte på någon större kostnadsökning i driften.

Vård och Omsorg uppvisar ett underskott på ca -0,7 mkr Den största förklaringen till underskottet är att det blev 69 000 timmar beviljade timmar inom hemtjänsten för året jämfört med budgeterade 60 000 timmar. Detta kunde till stor tackas ekonomisk i form av både prestationsbaserade- och andra stimulansmedel från staten. De statliga bidragen medförde att 4,9 mkr kunde tillföras för att täcka det underskott som uppstått på grund av de ökade behoven.

LSS-verksamhetens resultat för året blev +3,2 mkr för året. Överskottet kan härröras till verksamhet personlig assistans (Privat utförare), där verksamheten haft flera avslutande ärenden under året, vilket i sin tur genererar ett överskott i förhållande till budget.

Största orsaken till att verksamheten gått med ett överskott är att 5 brukare avslutats under året.

Utfallet för Utbildningsnämnden visar ett underskott gentemot budget på totalt 0,2 mkr.

Förskolans resultat visar ett underskott på ca 1,2 mkr tkr varav ca 0,6 mkr av underskottet består av ökade kostnader för köp av utbildningsplats hos andra huvudmän och resterande underskott kommer från förskolor i kommunen. Barnomsorgstaxan och försäljningen av förskoleplatser till barn från andra kommuner genererar högre intäkter än budgeterat, men även personalkostnaderna är högre främst p g a höga kostnader för sjuklön och vikarier.

Grundskolans resultat för året uppgick till +2,1 mkr. Överskottet beror främst på vakanser och att det under årets varit svårigheter att rekrytera inom grundskolan vikarier, skolpsykolog och specialpedagoger vilket då innebär avsaknad av specialistkompetens och högre arbetsbelastning på befintlig personal.

Gymnasiet och vuxenutbildningen har ett resultat på 0,3 mkr i överskott. Fjällgymnasiets redovisar ett underskott på ca 0,8 mkr som främst beror på lägre elevintäkt än budgeterat.

Kostnaden för samtliga Bergselevers gymnasieutbildning kostar ca 0,9 mer än budgeterat. Stor del av underskottet beror på att inackorderingsbidragen kostar mer och andra halvan beror på ökade elevkostnader.

Vuxenutbildningarna har ett resultat på ca 2 mkr i överskott då statsbidrag motfinansieras med genomförda studiepoäng.

Kök har ett resultat på minus 1,9 mkr vilket beror på ökade kostnader på livsmedel, trots att budgeten förstärktes med 1 mkr extra inför året, vilket motsvarade en uppräkning av livsmedelsbudgeten med 10 % inför 2023 men den verkliga kostnadsökningen är betydligt högre. Intäkter och personalkostnader ligger enligt budget.

I budgeten för Utbildning finns även ett överskott på 1,0 mkr kr som avser en budget för kostnader i samband med etablering av nya förskolor och där har det inte funnits några kostnader under året.

Kommunstyrelsen redovisar ett minusresultat i förhållande till budget för 2023 motsvarande -6,1 mkr. Den största anledningen till underskottet beror på att verksamheterna för Vatten/Avlopp samt Avfall och slam redovisar betydligt högre kostnader än vad som har budgeterats. För avfallsverksamheten så beslutades en taxeökning för årets andra halvår som till viss del bromsade underskottet men fick bara en halvårseffekt, Inom stabsavdelningen så har det varit en övertalighet under året motsvarande en tjänst, tjänsten finns med i budget för 2024. Höga kostnader för företagsvård delvis beroende på ett dyrare upphandlat avtal än tidigare, men även pga. fler insatser från företagshälsovården än föregående år.

Den tillsammans med Härjedalen kommungemensamma Miljö-och byggnämnden redovisar ett underskott på totalt ca 10 mkr, varav Bergs kommuns andel uppgår till -4,3 mkr. Anledning är den kraftiga nedgången för byggbranschen i landet som minskade med ca 60% under 2023 jämfört med 2022, vilket innebar kraftigt minskade intäkter för byggsidan inom nämndens verksamhetsområde. Kostnadsanpassningar genomfördes under året som motsvarar ca 5 mkr på helår, men där alla anpassningar inte hann få helårseffekt. Utöver minskade intäkter för året så blev det klart

under december månad att en faktura med en sanktionsavgift på ca 5 mkr inte skulle kunna betalas då sakägaren gått i konkurs och kommunen inte står som prioriterad fordringsägare. Detta resulterade i en nedskrivning av en fordran motsvarande 5 mkr och påverkade nämndens resultat med motsvarande belopp.

Underskottet i Fastighetsnämnden uppgick för året till -0,5 mkr, det relateras till största del av att timpriset inom lokalvården räknats upp inför året vilket innebär att verksamheten inte kompenserar de ökade personalkostnaderna för året. I övrigt så förklaras underskottet med ökade kostnader av förbrukningsmaterial.

Driftsutfall i förhållande till budget 2023

(nettokostnad mkr, inkl. interna poster)

	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse	Bokslut 2022
Kommunstyrelsen	92,5	86,4	-6,1	79,7
Utbildningsnämnden	248,9	248,7	-0,2	229,4
Vård- och socialnämnden	256,7	251,2	-5,5	236,9
Miljö- och byggnämnden	8,1	3,8	-4,3	3,6
Fastighetsnämnden	-1,9	-2,4	-0,5	5,1
Summa	604,3	587,7	-16,6	554,7

Känslighetsanalys

Vad innebär ...

- 1 kr i förändring på kommunalskatten	+ -16,2 Mkr
- 1 % löneförändring	+ -5,2 Mkr
- 1% hyresförändring	+ -0,6 Mkr
- 1 % förändring övriga kostnader	+ -3,4 Mkr
- 1 % ränteförändring (koncern)	+ -6,7 Mkr

Investeringar

Årets nettoinvesteringar uppgår till 32,9 mkr jämfört med budgeterade 41,0 mkr. Årets investeringsnivå är högre än kommunens normala investeringsnivå och är en medveten politisk satsning på framför allt att tillgodose fler bostadsmöjligheter i kommunen samt medföljande infrastruktur kopplat till det, med anledning av en stor efterfrågan av bostäder. En större del av investeringarna kopplat till exploateringarna har klassificerats som omsättningstillgångar fram tills försäljning.

Bland de enskilt största investeringarna för året är därmed investeringar kring exploatering av nya bostadsområden och mark och väg på totalt ca 5 mkr för året. Större investeringar har även gjorts i kommunens IT infrastruktur i form av bl.a. serverbyten samt förstärkning av kommunens IT säkerhet på totalt ca 5 mkr. Större investeringar i kommunens Va-nät, och avfallsverksamheten har också gjorts under året på totalt 7,2 mkr.

Ett nytt verksamhetssystem för verksamheterna inom Vård och socialnämnden har även införts under året varav av den totala investeringskostnaden så har 3,6 mkr lagts ned under 2023.

Investeringar av möbler inom både skola och äldreomsorg är även bland de enskilt större investeringarna under året. Fortsatta IT-investeringar inom skola/barnomsorg har genomförts även under 2023 och planeras att fortsätta även de kommande åren

Det finns ett stort framtida behov av återinvesteringar inom Vatten och Avlopp. Kommunens driftsbolag har tidigare beräknat att återinvesteringstakten länge har legat på 1000 år vilket är ca dubbelt så lång återinvesteringstakt jämfört med snittet för landet. Ambitionsnivån har dock ökat de senaste två åren vilket har inneburit att takten åtminstone närmar sig riksgenomsnittet.

Fortsatta investeringar för att utveckla nya bostadsområden för att möta efterfrågan för inflyttning fortsätter även under kommande år.

Slutsatser avseende resultat och ekonomisk ställning

Den kommunala koncernens resultat för perioden är fortfarande mycket god, även om det är ett lägre resultat för 2023 jämfört med de senaste åren. Fortsatt starka resultat uppnås för kommunens elnätsdotterbolag BTEA vilket bedöms kunna fortgå fortsatt i framtiden.

Kommunens betalningsförmåga på kort sikt är god, och soliditeten är fortsatt stabil.

Kommunkoncernen visar på en hög skuldsättning med merparten av lånen placerade i kommunens fastighetsbolag Bergs hyreshus. Koncernen står inför stora investeringar också kommande flerårsperiod, framför allt inom BTEA AB men även i Bergs hyreshus för att möta det behov av fler förskoleavdelningar som behövs byggas. Finansieringen kommer inte att kunna ske i form av egna medel i samma utsträckning som de senaste åren. En dialog under året har skett med Kommuninvest som har tagit ett beslut om att kraftigt höja kommunkoncernens låneutrymme från ca 70 mkr till drygt 370 mkr. Det utrymmet täcker samtliga investeringsbehov som kommunkoncernen ser de kommande 3-4 åren.

Kommunen har relativt goda förutsättningar för fortsatta år med god ekonomi förutsatt att kostnadsutvecklingen dämpas i takt med att inflationen och räntas sjunker tillbaka igen, samt att befolkningsutvecklingen kan fortsätta att vara gynnsam även om de närmaste åren.

Medel i resultatutjämnings-reserven (RUR) finns till viss del avsatta och har kunnat fyllas på efter de senaste årens goda resultatet och möjligheten finns att använda dessa avsatta medel de kommande åren vid behov. Resultatutjämningsreserven möjliggör att utjämna svagare intäkter i en konjunkturcykel.

Med anledning av osäkerheten i omvärlden kring det geopolitiska läget på många håll i världen som vid en eskalering med stor säkerhet kommer att påverka ekonomin runt om i världen så innebär det att den fortsatta ekonomiska utvecklingen för närvarande är svårare att göra än normalt.

BALANSKRAVSRESULTAT

Balanskravsutredning

Belopp i tkr	2023-12-31
Årets resultat	669
Avgår samtlige realisationsvinster	-
Vissa realisationsvinster enligt undantagsmuligheter	-
Vissa realisationsförluster enligt undantagsmuligheter	-
Orealiserade förluster i värdepapper	-
Återføring av orealiserade förluster i värdepapper	-
Årets resultat efter balanskravs- utredning före avsättning till RUR	669
Medel till resultatutjæmningsreserv (RUR)	-
Medel frå resultatutjæmningsreserv (RUR)	-
Årets balanskravsresultat efter avsättning/andåndande till/frå RUR	669

Kommunen oppfyller balanskravet enligt Kommunallagen.
Negativt underskott frå tidligere år finns inte.

VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN

Personalekonomisk redovisning 2023

SAMMANFATTNING

- Antalet tillsvidareanställda i kommunen är detsamma som 2022.
- Antalet timanställda omräknat till helårsarbetare har minskat
- Kostnaden för timanställningar har ökat
- Kostnaden för sjuklön har minskat
- Större andel kvinnor än män söker lägre sysselsättningsgrad
- Den totala sjukfrånvaron i organisationen ökar
- Långtidssjukfrånvaron i förhållande till den totala sjukfrånvaron har ökat

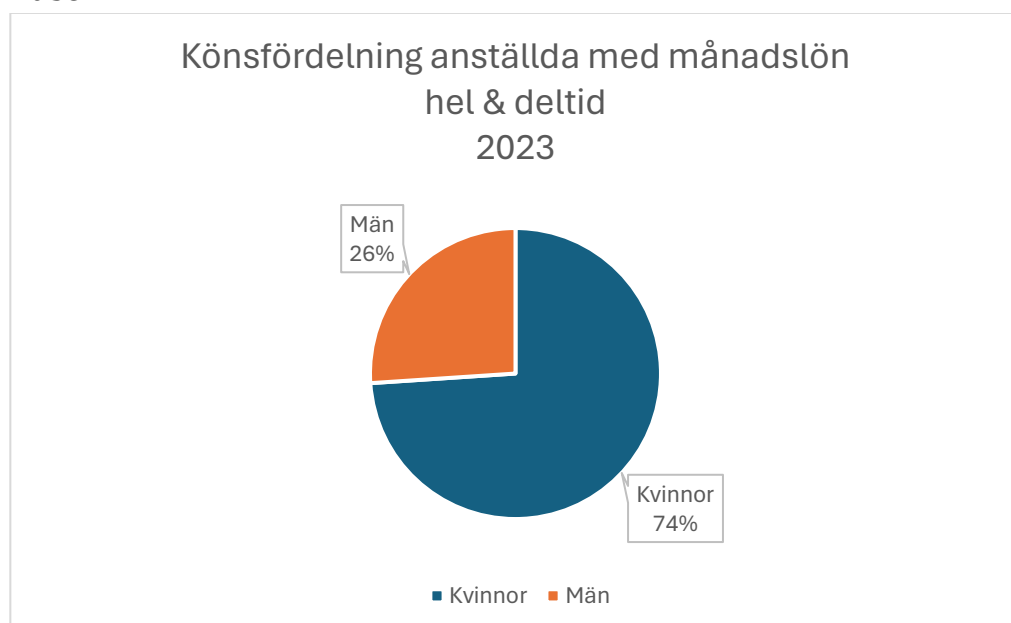
ANSTÄLLDA I BERGS KOMMUN

Könsfördelning bland anställda med månadslön, hel- och deltid (*tabell 1*). De anställda med månadslön kan vara både tillsvidareanställda och visstidsanställda tex vikarier.

Totalt omfattar tabellen 902 personer, 667 kvinnor och 235 män, mätdatum den 31 december 2023.

Andelen män respektive kvinnor har förändrats marginellt sedan 2022 – förhållandet var då 27 % män och 73 % kvinnor.

Tabell 1

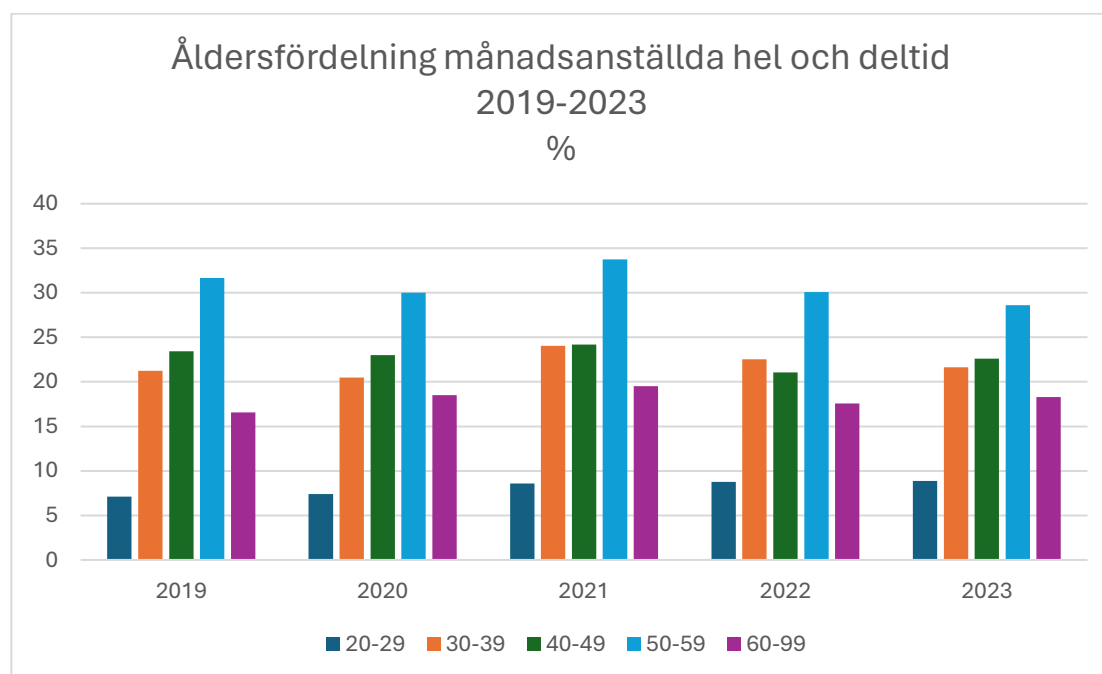

Medelåldern bland anställda i organisationen är 47,86 år vid uttag i januari 2024 - en liten ökning från uttag i början av 2023. Medelåldern för kvinnor är 47,64 år – en lite lägre medelålder än året innan, och för män 46,56 år – vilket är en lite högre medelålder än vad förra årets mätning visade.

Tabell 2 visar åldersfördelningen bland månadsanställda, med historik tillbaka till 2019 för jämförelse. Inga stora förändringar kan noteras i fördelningen mellan åldersgrupperna.

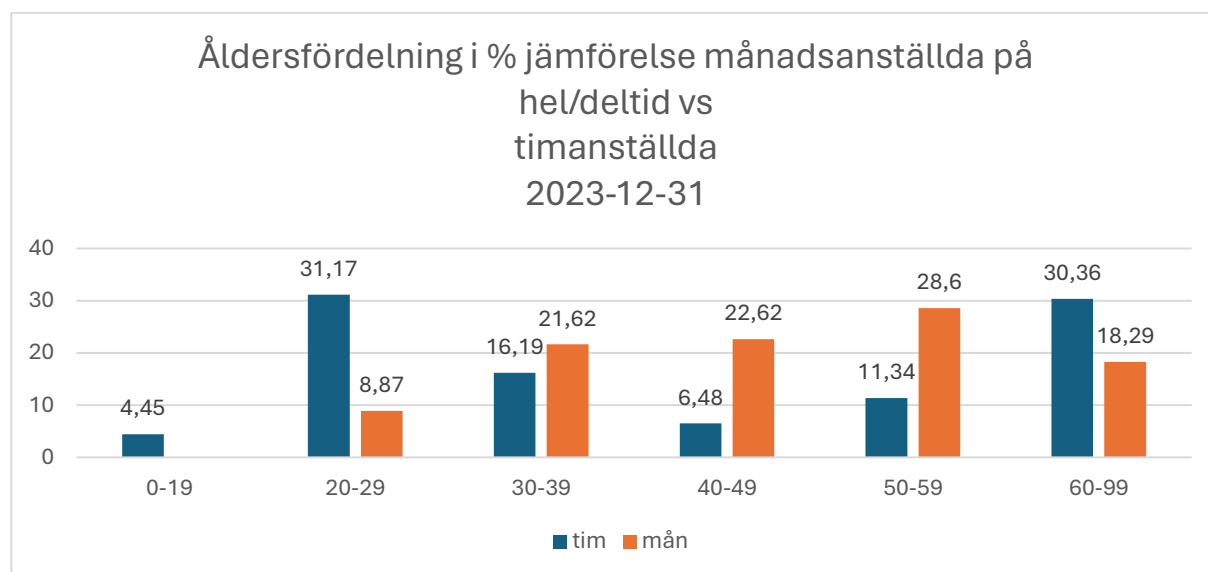
Under 2023 avgick 14 personer med pension.

Tabell 2

Tabell 3 visar hur månadsanställda respektive timanställda fördelas över åldersgrupperna. Den stora mängden timanställda finns i åldersgrupperna 20-29 och 60-99. Bland de månadsanställda är åldersgruppen 50-59 störst. Åldersfördelningen bland månadsanställda respektive timanställda har inte förändrats nämnvärt i förhållande till hur det såg ut vid motsvarande mätning 2022.

Tabell 3

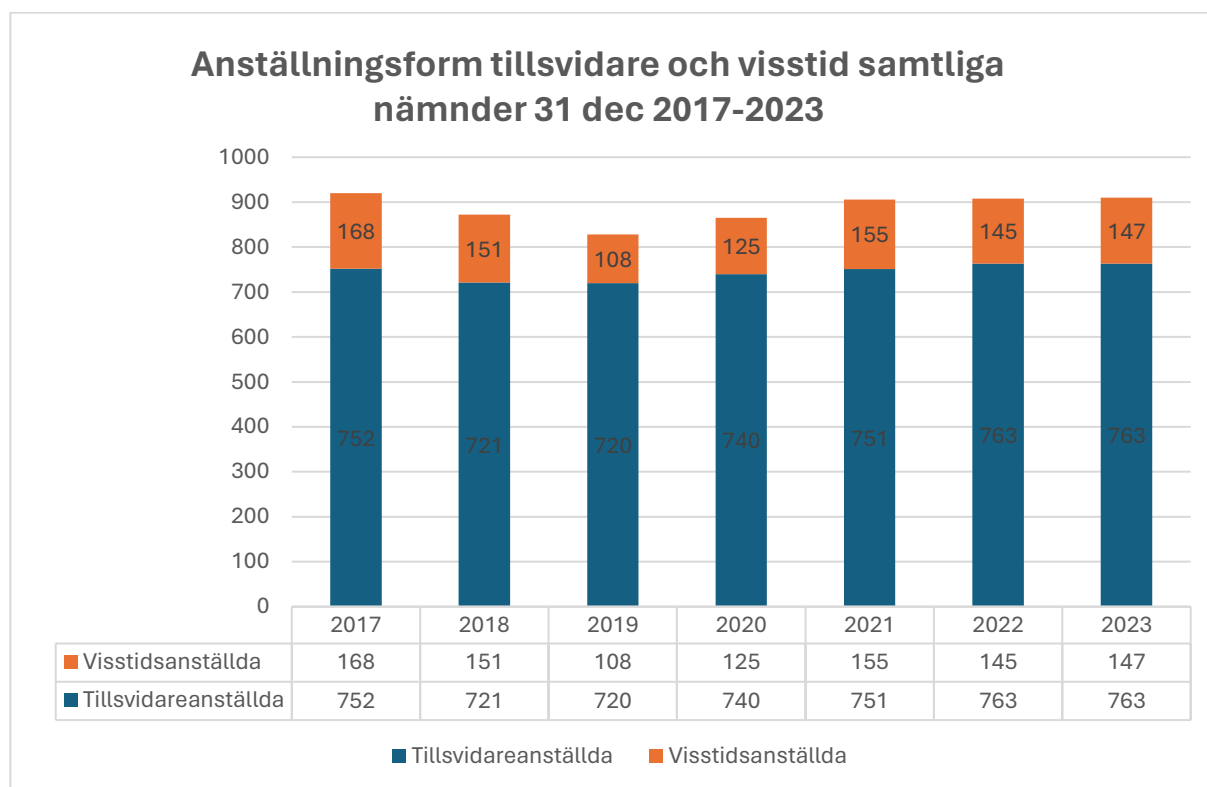

Antal anställda samt anställningsformer

Tabell 4 – redovisar antalet tillsvidare-, respektive visstidsanställda personer vid mättillfället den 31 december under åren 2017 – 2023. Hela organisationen omfattas.

Antalet tillsvidareanställd är detsamma som vid mätdatum 2022. Antalet visstidsanställda har ökat en aning mellan 2022 och 2023. Antal timanställda omräknade till helårsanställda (*Tabell 5*) har minskat.

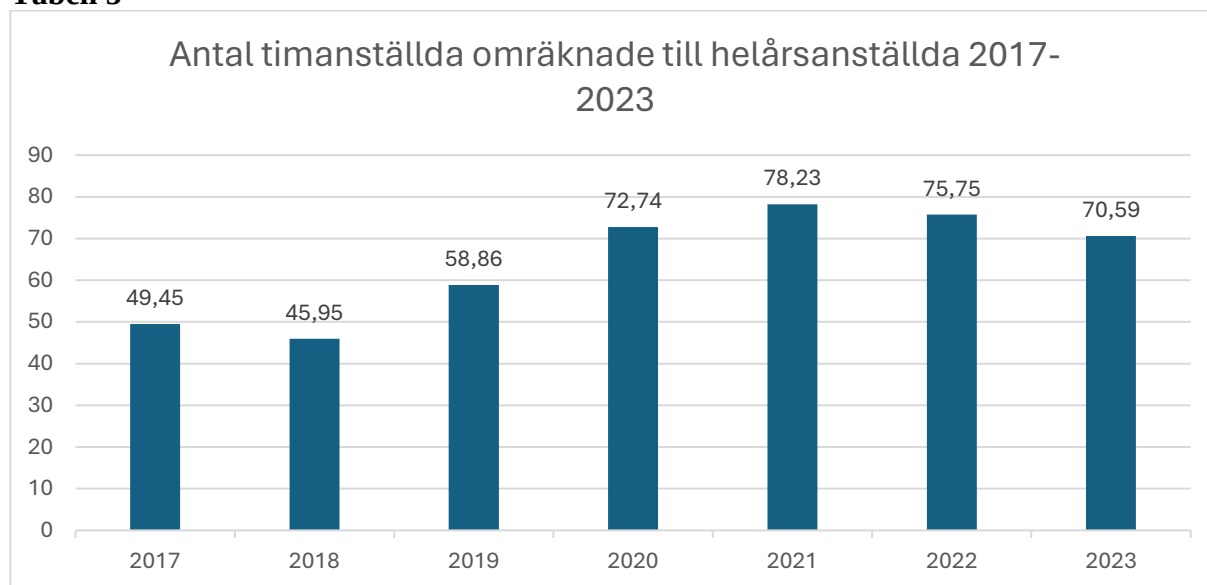
Tabell 4

Timanställda

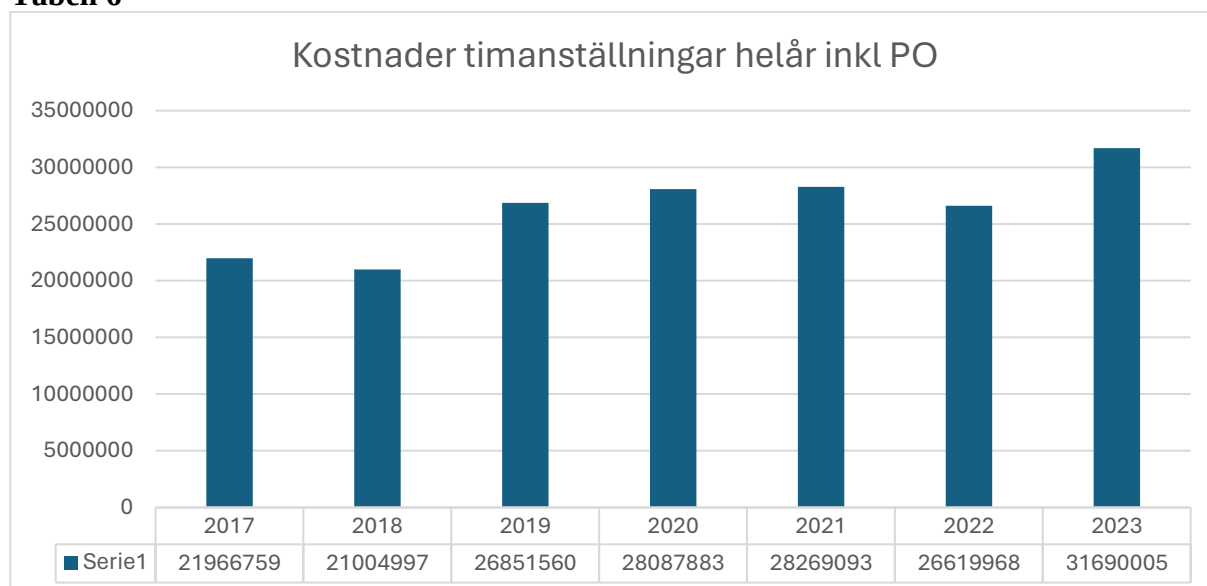
Tabell 5 visar antal timanställda omräknade till helårsanställda under åren 2017 - 2023. 2022 motsvarade de timanställda 75,75 helårsanställda. 2023 har siffran minskat motsvarande drygt 5 årsanställda, till 70,59 helårsanställda.

Tabell 5

Kostnader för timanställda redovisas i tabell 6, och uppgår till 31 690 005 kr inklusive PO, för 2023. Högre löner och höjd PO är tänkbare förklaringar till den ökade kostnaden. Arbetsgivaravgiften (PO) har för 2023 beräknats till 44,53 procent (jfr 2022; 39,25%).

Tabell 6

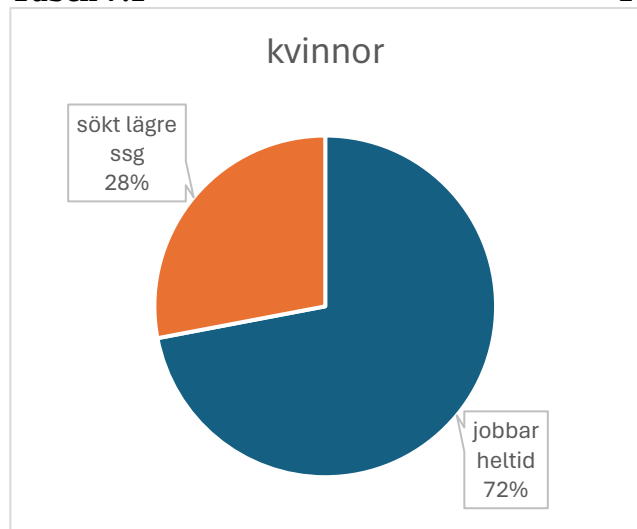
Heltidsanställning i relation till att faktiskt **arbeta** heltid

Införandet av heltidsanställningar som regel startade under 2012 och omfattar idag hela organisationen med några undantag. Det lokala kollektivavtal som reglerade rätten att söka lägre sysselsättningsgrad är uppsagt och gäller inte vid mät datumet. Möjlighet att på motsvarande sätt söka lägre sysselsättningsgrad hanteras för närvarande genom ett temporärt tillägg till kommunens tjänstledighetspolicy; möjligheten omfattar samtliga anställda inom Kommunals avtalsområde. Tidigare år har några ytterligare befattningar, tillhörande andra avtalsområden, felaktigt kunnat tillämpa möjligheten och därför tagits med i årsredovisningen. Dessa befattningar tas inte med i 2023 års redovisning. 353 personer omfattas av skrivningen i tjänstledighetspolicy. 12 (10 kvinnor, 2 män) av dem har dock en lägre sysselsättningsgrad i sin anställning, på grund av sjukersättning etc.

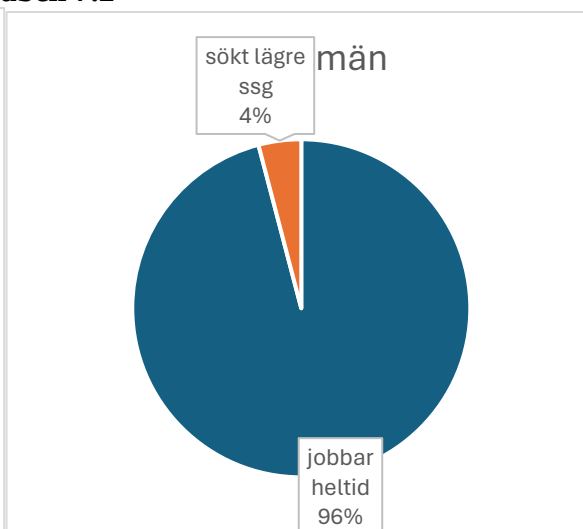
341 personer (243 kvinnor och 98 män) omfattas av policyn och har en heltidsanställning. Av dem har 72 st (68 kvinnor, 4 män) nyttjat möjligheten att söka lägre sysselsättningsgrad, enligt mätning vid årsskiftet 2023-2024. Av de kvinnor som har en heltidsanställning och omfattas av rätten till heltid har 28 % valt en lägre sysselsättningsgrad. Motsvarande värde bland män är 4 %.

Tabellerna 7.1 och 7.2 visar i vilken utsträckning kvinnor respektive män söker lägre sysselsättningsgrad.

Tabell 7.1

Tabell 7.2

SJUKFRÅNVARO

Redogörelse för sjukfrånvaro i Bergs kommun redovisas med utgångspunkt i *Lagen om kommunal redovisning*. Lagen trädde i kraft den 1 juli 2003.

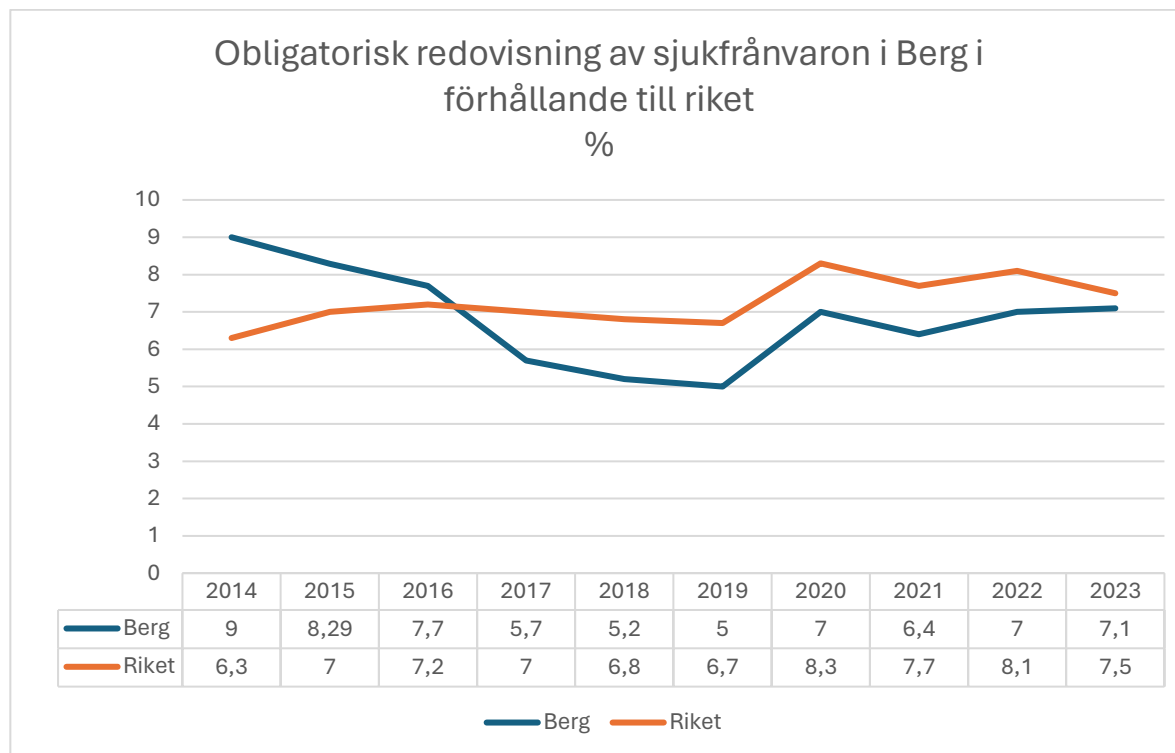
Tabell 8 visar en sammanställning - inklusive definitioner, av de uppgifter som redovisas till SKR, avseende sjukfrånvaro 2023.

Tabell 8

<u>Obligatorisk redovisning av sjukfrånvaro</u>	
Total sjukfrånvaro Total sjukfrånvarotid / sammanlagd ordinarie arbetstid = nyckeltal i procent	7,1 %
Långtidssjukfrånvaro (60 dagar eller mer) Summa tid med långtidssjukfrånvaro / total sjukfrånvarotid = nyckeltal i procent	37,5 %
Sjukfrånvarotid för kvinnor Summa sjukfrånvarotid för kvinnor / sammanlagd ordinarie arbetstid för kvinnor = nyckeltal i procent	7,4 %
Sjukfrånvarotid för män Summa sjukfrånvarotid för män / sammanlagd ordinarie arbetstid för män = nyckeltal i procent	6,4 %
Sjukfrånvarotid i åldersgruppen 29 år eller yngre Summa sjukfrånvarotid i åldersgruppen 29 år eller yngre / sammanlagd ordinarie arbetstid i åldersgruppen 29 år eller yngre = nyckeltal i procent	6,5 %
Sjukfrånvarotid i åldersgruppen 30-49 år Summa sjukfrånvarotid i åldersgruppen 30-49 år / sammanlagd ordinarie arbetstid i åldersgruppen 30-49 år = nyckeltal i procent	4,5 %
Sjukfrånvarotid i åldersgruppen 50 år eller äldre Summa sjukfrånvarotid i åldersgruppen 50 år eller äldre / sammanlagd ordinarie arbetstid i åldersgruppen 50 år eller äldre = nyckeltal i procent	8,4 %

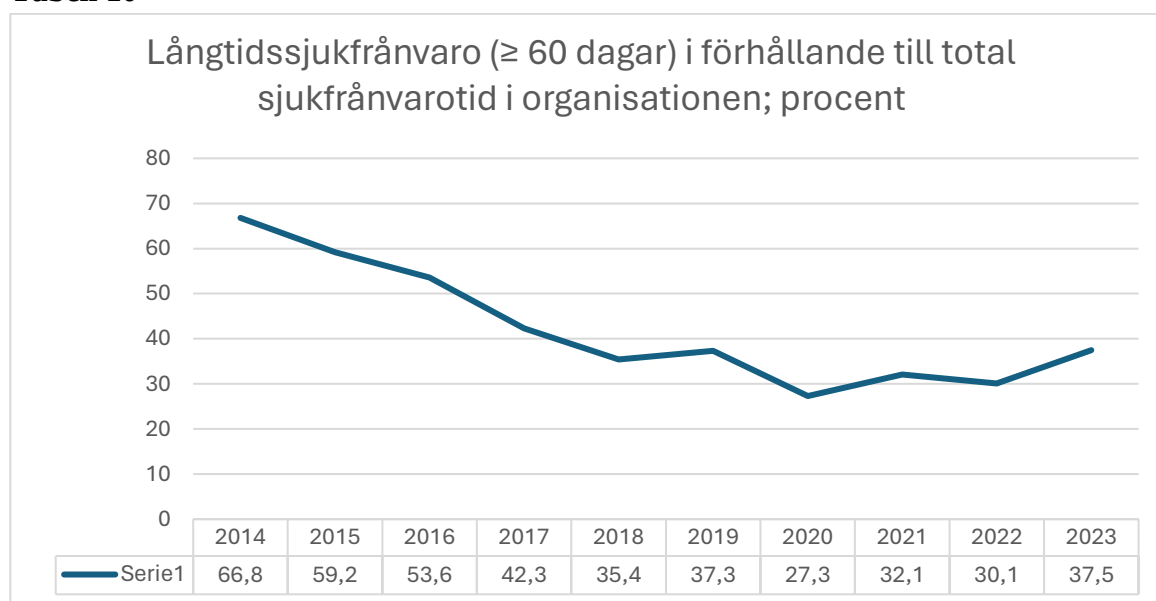
Tabell 9 visar den totala sjukfrånvaron i organisationen Bergs kommun för åren 2014 - 2023, i förhållande till riket. Sjukfrånvaron i organisationen har ökat i förhållande till 2022 – från 7 % till 7,1 %.

Tabell 9

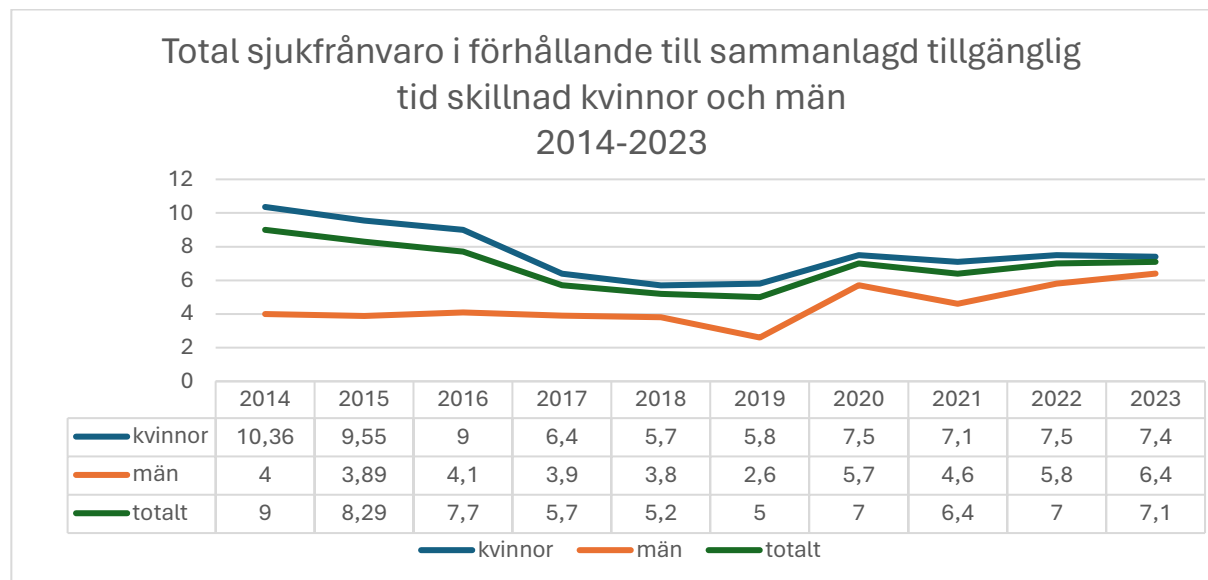
Tabell 10 visar långtidssjukfrånvaron (≥ 60 dagar) i förhållande till den totala sjukfrånvarotiden i organisationen åren 2014 - 2023.

Tabell 10

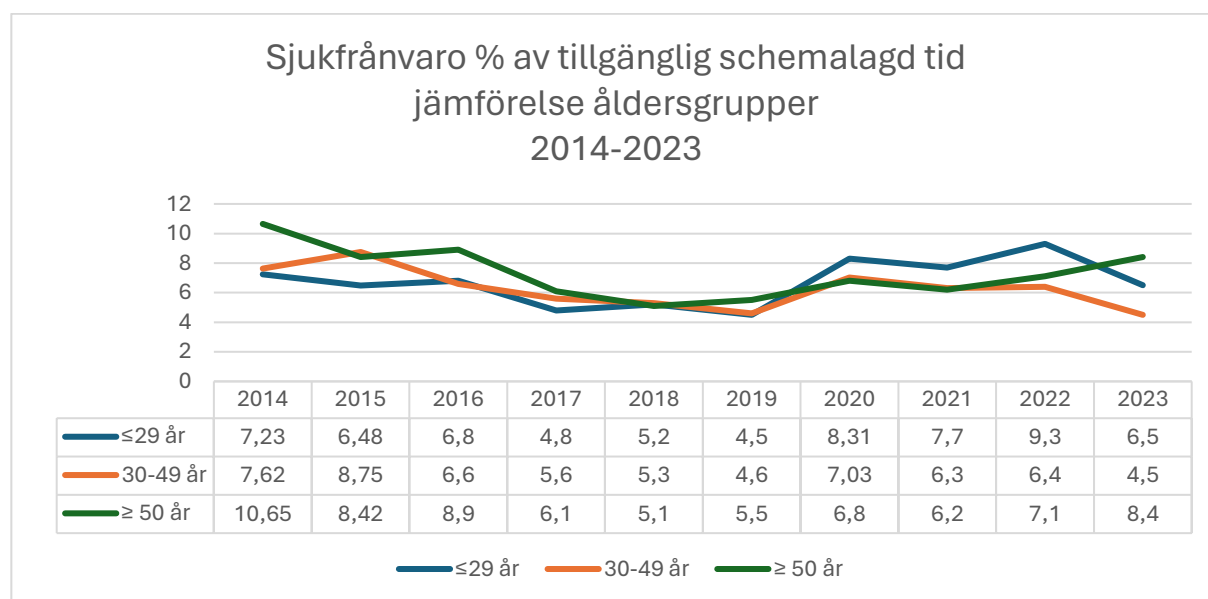
Tabell 11 visar kvinnors respektive mäns sjukfrånvaro i förhållande till den totala sjukfrånvaron i organisationen.

Tabell 11

I tabell 12 redovisas sjukfrånvaro i jämförelse mellan åldersgrupper. Mellan 2022 och 2023 minskar sjukfrånvaron i åldersgrupperna ≤ 29 och 30-49. Högst sjukfrånvaro har åldersgruppen ≥ 50 , där sjukfrånvaron ökat i jämförelse med 2022.

Tabell 12

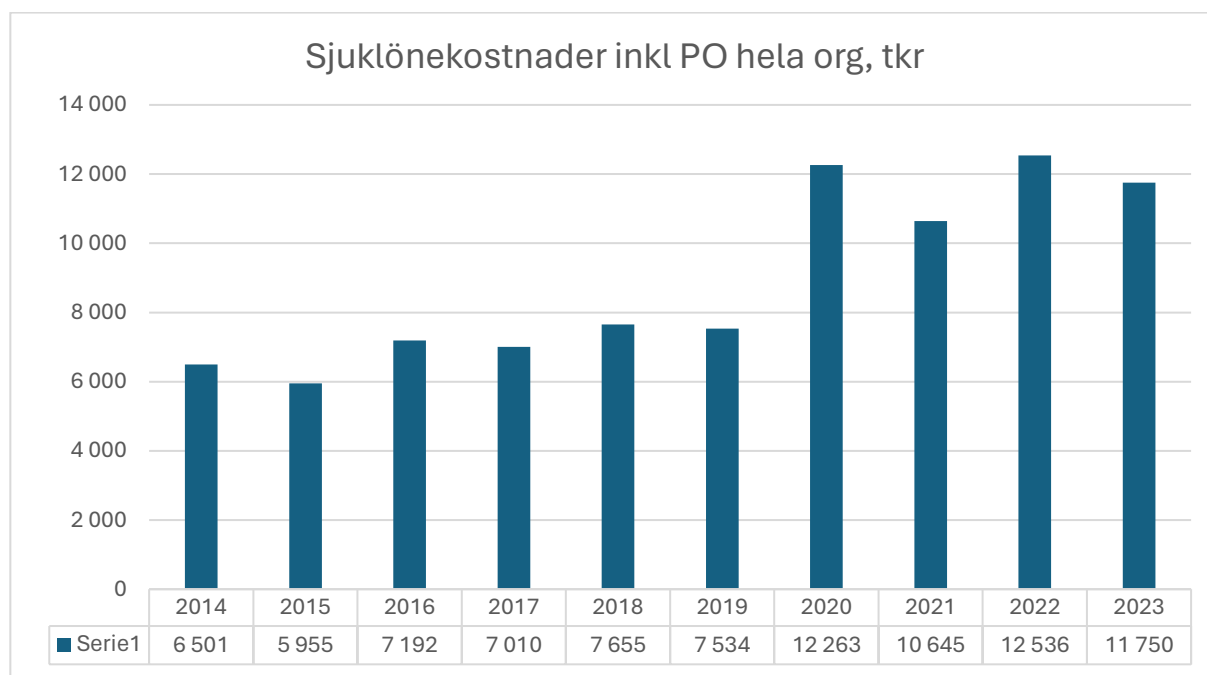

Sjuklönekostnader

Sjuklönekostnaden har minskat i förhållande till 2022 – trots en ökning av den totala sjukfrånvaron från 7 procent till 7,1 procent. Detta kan förklaras med att antalet sjukfrånvarodagar i spannet dag 2-14 är ca 14 procent lägre för 2023 än för 2022, och det är de dagarna som arbetsgivaren betalar mest för. PO-pålägget 2023 var 44,53 procent, att jämföra med 39,25 för 2022.

Sjuklönekostnaderna för åren 2014–2023 redovisas i *tabell 13*.

Tabell 13

Arbetsmiljöinsatser/företagshälsovård

Under 2023 levererade Feelgood AB företagshälsovård till oss i Bergs kommun, avtalet med Feelgood löper på till och med sista augusti 2024 och ny upphandling tillsammans med andra kringliggande kommuner kommer att genomföras under början av 2024. Vi ser en ökad efterfrågan på företagshälsovård ute i verksamheterna, och med det också en ökad kostnad. Totalt för 2023 blev kostnaden för företagshälsovård 1 501 tkr. Vi har en strävan efter att arbeta preventivt med insatser, fånga tidiga tecken på ohälsa, och hjälpa våra medarbetare att må bättre. I det preventiva arbetet ingår att klä på våra chefer i att se tidiga tecken, och att våga ta svåra samtal, något som fallit väldigt väl ut. Vi kommer att fortsätta det arbetet under 2024, och tillsammans med nuvarande och kommande leverantör av företagshälsovård fortsätta arbeta med hälsofrämjande åtgärder.

Vi har under 2023 fortsatt att utbilda verksamhetens skyddsombud och chefer i Systematiskt Arbetsmiljöarbete (SAM), och det gör vi enligt den partsgemensamma modellen från Suntarbetsliv. Utbildningen har varit mycket uppskattad, och den lockar till många intressanta diskussioner, och erfarenhetsutbyte mellan olika verksamheter. Under 2023 köpte vi även in ett systemstöd för SAM-arbetet, en ny modul i befintliga systemet

Stratsys. Tanken är att vi som stödfunktion på HR ska kunna ta fram och samla allt material som cheferna och verksamheten behöver för att kunna bedriva sitt systematiska arbetsmiljöarbete på ett effektivt och tydligt sätt. Systemet ger oss möjligheten att samla allt arbete och all uppföljning på ett och samma ställe, och vi hoppas att det kommer att skapa ett tydligare flöde för våra chefer.

FÖRVÄNTAD UTVECKLING

I SKR:s senaste bedömning av samhällsekonomin menar man att inflationen under en period har präglat samhällsekonomin, både i Sverige och globalt, med åtstramande penningpolitik och försiktig finanspolitik som följd. I takt med att inflationen kommer ned blir den ekonomiska politiken mindre stram, bland annat genom sänkta styrräntor och mer expansiv finanspolitik. SKR räknar dock med att centralbankerna i USA, eurozonen och Sverige kommer att leverera sina första räntesänkningar till sommaren 2024,, samt att ytterligare sänkningar väntar 2025, vilket till stor del redan är inräknat från marknadens sida.

Mindre åtstramande ekonomisk politik bidrar till återhämtning i ekonomin under senare delen av 2024 i takt med att den förda politiken successivt får genomslag i ekonomin. Återhämtningen kommer i första hand från den inhemska ekonomin under 2024. Man räknar med att hushållen ökar sin konsumtion i takt med att deras realinkomster återigen ökar men dämpas under 2024 av fortsatt höga ränteutgifter, anpassning till varaktigt högre prisnivå i ekonomin och en osäkerhet kring den globala geopolitiska utvecklingen. Samtidigt förblir den globala tillväxten svag under 2024 men den förbättras nästa år vilket leder till att svensk export då får mer fart. BNP-tillväxten blir således svag i år men tydligt högre 2025. Den svaga efterfrågan i ekonomin leder till att antalet sysselsatta, och även antalet arbetade timmar, fortsätter att minska i år. Andelen arbetslösa ökar till 8,5 procent för helåret 2024, en ökning med nästan en procentenhet från

I december reviderade SKR det genomsnittliga PO-pålägget för kommunerna för 2024 till 47,2 procent, en ökning med 2,7 procentenheter jämfört med 2023 (44,5 procent) och en upprevidering jämfört med preliminärt genomsnittligt PO-pålägg för 2024. PO-pålägg som görs för budgetförutsättningar revideras normalt inte under innevarande år. Den nuvarande prognosen över pensionskostnaderna för 2024 är något högre än den som låg till grund för beräkningen i december. För år 2025 beräknar vi ett preliminärt genomsnittligt PO-pålägg på 41,4 procent i kommunerna. Det innebär en minskning med 5,8 procentenheter jämfört med genomsnittligt PO-pålägg för 2024. Beräkningen är preliminär och som SKR har beskrivit tidigare är inflationsutvecklingen en faktor som har stor betydelse för kostnaderna för kommunernas avtalspensioner.

Bostadspriserna och nybyggnationen minskade betydligt under slutet av 2022 och under 2023, och nivån förväntas vända försiktigt uppåt under 2024 och 2025.

Mindre åtstramande ekonomisk politik bidrar till återhämtning i ekonomin under senare delen av 2024 i takt med att den förda politiken successivt får genomslag i ekonomin. Återhämtningen kommer i första hand från den inhemska ekonomin i år. Hushållen ökar sin konsumtion i takt med att deras realinkomster återigen ökar men dämpas i år av fortsatt höga ränteutgifter, anpassning till varaktigt högre prisnivå i ekonomin och en osäkerhet kring den globala geopolitiska utvecklingen. Samtidigt förblir den globala tillväxten svag i år men den förbättras nästa år vilket leder till att svensk export då får mer fart. BNP-tillväxten blir således svag i år men tydligt högre 2025.

Utifrån de osäkra framtidsutsikterna som råder beträffande världsekonomin, och som kan komma att innebära försämrade skatteintäkter så behöver kommunen vara följsam och vara förberedda på att behöva anpassa verksamhetskostnaderna de kommande åren.

Kommunen har ambitionen att fortsätta sin satsning på att skapa förutsättningarna att kunna flytta till kommunen och att kunna, bo, leva och verka i kommunen. Fortsatta satsningar på attraktiva boendemiljöer, förbättrade förutsättningar för arbetspendling samt bistå i utvecklingen av den pågående fiberutbyggnationen i kommunen är några av de främsta prioriteringar för de kommande åren. Kommunen ser även behov av fortsatta utbyggnationer och utveckling av fler förskoleavdelningar med anledning av ökat antal barn i förskoleåldrar.

För att säkra kompetensförsörjningen och finansieringen av välfärden, krävs fortsatt fokus inom flera områden:

- Fortsätta med att hålla tillbaka kostnadsutvecklingen genom effektiviseringar, förändrade arbetssätt och digitalisering.
- Prioritering av framtida investeringar.
- Minska sjuktalen till en nivå som förelåg innan pandemin och arbeta med förebyggande hälsa.
- Arbeta med tidiga och förebyggande insatser för bättre folkhälsa, med särskilt fokus på barn och unga
- Öka anställningsbarheten bland kommunens invånare.

Ekonomisk redovisning

RESULTATRÄKNING

(belopp i mkr)

		Kommunen 2023	Kommunen budget 2023	Kommunen 2022	Koncernen 2023	Koncernen 2022
Verksamhetens innt�ker	Not 3	215,1	210,6	194,0	447,4	466,8
Verksamhetens kostnader	Not 4	-834,2	-811,4	-762,7	-994,8	-953,6
Avskrivninger	Not 5	-18,7	-20,0	-18,4	-55,8	-57,1
Verksamhetens nettokostnader		-637,8	-620,8	-587,1	-603,2	-544,0
Skatteinnt�ker	Not 6	341,6	333,1	325,6	341,6	325,6
Generella statsbidrag og utj�mning	Not 7	280,0	270,4	259,3	280,0	259,3
Verksamhetens resultat		-16,2	-17,2	-2,2	18,4	41,0
Finansiella innt�ker	Not 8	18,9	18,5	17,2	18,6	16,5
Finansiella kostnader	Not 9	-2,0	-0,5	-0,7	-16,3	-13,7
Resultat efter finansiella poster		0,7	0,8	14,3	20,7	43,8
J�mf�relsest�rende poster	Not 10	-	-	-		-
�rets resultat		0,7	0,8	14,3	20,7	43,8

BALANSRÄKNING

(belopp i mkr)

	Kommunen 2023	Kommunen 2022	Koncernen 2023	Koncernen 2022
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar				
<i>Immateriella anlägggn.tillgångar</i>				
Rätt till ersättningskraft	-	-	108,7	108,7
Övr immateriella anlägggn.tillg Not 11	5,1	0,5	5,1	0,5
<i>Materiella anlägggn.tillgångar</i>				
Mark, byggn o tekn anlägggn Not 12	227,4	226,3	684,2	681,2
Maskiner och inventarier Not 13	31,5	29,0	487,0	406,6
Pågående arbeten	-	-	45,9	38,7
<i>Finansiella anlägggn.tillgångar</i>				
Långfristiga fordringar Not 14	49,8	51,4	2,3	0,1
Aktier och andelar Not 15	73,9	73,9	4,0	6,3
Summa anläggningstillgångar	387,7	381,1	1 337,2	1 242,0
Omsättningstillgångar				
Förråd	-	-	7,9	4,1
Exploateringsfastigheter Not 16	19,8	13,3	19,8	13,3
Kortfristiga fordringar Not 17	120,8	110,5	174,4	226,6
Kassa och bank Not 18	43,6	44,0	50,7	63,8
Summa omsättningstillgångar	184,2	167,8	252,7	307,9
SUMMA TILLGÅNGAR	571,8	548,9	1 590,0	1 549,9
EGET KAPITAL OCH SKULDER				
Eget kapital Not 19	281,4	267,1	477,0	448,2
varav resultatutjämn.reserv	19,2	19,2	19,2	19,2
Årets resultat	0,7	14,3	20,7	43,8
Summa eget kapital	282,1	281,4	497,7	492,0
Avsättningar				
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser Not 20	6,7	6,7	126,9	118,6
Övriga avsättningar Not 21	13,1	13,2	13,1	13,2
Skulder				
Långfristiga skulder Not 22	125,1	124,6	676,9	722,8
Kortfristiga skulder Not 23	144,8	123,0	275,4	203,4
Summa skulder och avsättn	289,7	267,5	1 092,3	1 058,0
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	571,8	548,9	1 590,0	1 549,9

ÅRSREDOVISNING 2023

	Kommunen 2023	Kommunen 2022	Koncernen 2023	Koncernen 2022
<u>Ställda panter och ansvarsförbindelser</u>				
Bergs hyreshus AB, borgen	469,0	469,0		
Bergab AB, borgen	114,0	114,0		
BTEA AB	140,0	60,0		
Inlandståget AB	2,6	2,6		
Kooperativ Hyresrättsförening, borgen	103,0	103,0		
Bo i Åsarna AB, borgen	6,0	6,0		
Pensionsskuld per 971231 som ej redovisats som skuld	144,6	143,1	144,6	143,1
Löneskatt på pensioner	35,1	34,7	35,1	34,7
Summa	1 014,3	932,4	179,7	177,8

KASSAFLÖDESANALYS

(mkr)	Kommunen 2023	Koncernen 2023	Kommunen 2022	Koncernen 2022
Löpande verksamhet				
Årets resultat	0,7	20,7	14,3	43,8
Justering av ej likviditetspåverkande poster (not A)	18,7	49,0	18,1	69,5
Övr likviditetspåverkande poster				
Ökning/minskning av periodiserade anslutningsavgifter	0,5	0,5	-2,5	-2,5
Ökning/minskning av kortfristiga fordr	-10,2	52,1	-4,6	-35,9
Ökning/minskning av förråd och varulager	-6,0	-10,3	-10,8	-15,3
Ökning/minskning kortfristiga skulder	21,8	72,0	14,3	-24,8
Kassaflöde från den löpande verksamheten	25,5	184,0	28,9	34,8
Investeringsverksamhet				
Investeringar i immateriella anlägggn.tillg				
Försäljning av immateriella anlägggn.tillg				
Investeringar i materiella anlägggn.tillg	-27,4	-151,1	-21,5	-87,6
Försäljning av materiella anlägggn.tillg				
Investering i kommunkoncernföretag	0,0	0,0	-15,0	-15,0
Försäljning av kommunkoncernföretag				
Förvärv av finansiella tillgångar		0,0	-1,9	-1,9
Avyttring av finansiella tillgångar	1,6			5,3
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-25,8	-151,1	-38,4	-99,2
Finansieringsverksamhet				
Nyupptagna lån				
Förändring av skulder för fin. leasing				
Förändring av långfristiga skulder	0,0	-45,9	1,6	45,4
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	0,0	-45,9	1,6	45,4
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur				
Årets kassaflöde	-0,4	-13,0	-8,0	-19,0
Likvida medel vid årets början	44,0	63,7	52,0	82,7
Likvida medel vid årets slut	43,6	50,7	44,0	63,7
Not A				
Av- och nedskrivningar	18,7	55,8	18,4	57,1
Uppskjuten skatt				12,7
Utdelning inom koncernen		-15,0		
Förändring av avsättningar	0,0	8,2	-0,3	-0,3
Summa	18,7	49,0	18,1	69,5

NOTHÄNVISNINGAR

(belopp i mkr)

Not 1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer. Nedan kommenteras några punkter.

RKR R2 Intäkter

Kommunen tillämpar RKR's rekommendation om periodisering av skatteintäkter. Det innebär att skatten periodiseras och redovisas det år den beskattningsbara inkomsten intjänats av den skattskyldige. Den prognos som ska användas enligt rekommendationen och som har använts i årets bokslut är SKR's decemberprognos.

Större investeringsbidrag (ca 500 tkr och uppåt) redovisas som förutbetalda intäkter och periodiseras under det antal år som överensstämmer med nyttjandeperioden för den tillgång bidraget avser.

Mindre investeringsbidrag och övriga investeringsinkomster netto redovisas.

RKR R5 Redovisning av hyres-/leasingavtal

Kommunen leasar framförallt bilar och kopieringsmaskiner. Samtliga leasingavtal som kommunen har är 36 månader eller kortare. Vi bedömer att samtliga leasingavtal uppfyller kriterierna för korttidsinventarier eller inventarier av mindre värde, varför vi klassificerar dem som operationella leasingavtal.

Hyresavtal som avser lokaler med en löptid på längre än tre år klassificeras även de som operationella då mervärdet av informationen ej kan anses uppväga den administrativa hanteringen av finansiella avtal.

RKR R10 Pensioner och pensionsförpliktelser

Kommunens pensionsskuld redovisas enligt den sk blandmodellen, vilket innebär att pensioner som intjänats före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Ansvarsförbindelsen för pensionsskulden intjänad före 1998 uppgår den 31 december 2023 till 179,7 mkr inklusive löneskatt.

I balansräkningen är upptagen en avsättning för pensioner som avser ÖK-SAP om 6,7 mkr. ÖK-SAP står för överenskommelse om särskild avtalspension samt avsättning för vissa förmåner före 1998.

Kommunen har inte avsatt några särskilda medel för att täcka vare sig ansvarsförbindelsen eller avsättningen. Utbetalning till pensionärer av pensionsskulden före 1998 redovisas som en kostnad i resultaträkningen liksom även den del som arbetstagarna själva förvaltar.

RKR R4 Materiella anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till 20 tkr.

Planenlig avskrivning baseras på ursprungligt anskaffningsvärde och sker utifrån förväntad ekonomisk livslängd. Ej färdigställda investeringar balanseras som pågående arbeten. Finansiella anläggningstillgångar, mark och konst avskrivs inte.

Upplysningar lämnas om anskaffningsvärde, tillkommande och avgående tillgångar, årets avskrivningar och nedskrivningar samt ackumulerade av- och nedskrivningar i noter till balansräkningen.

Huvudsakligen tillämpas följande genomsnittliga avskrivningstider (linjär avskrivning):

Immateriella anläggningstillgångar: 5 år

VA-anläggningar, byggnadsstomme: 100 år

VA-anläggningar, tak: 40 år

Ventilation och styrutrustning: 30 år

El-installationer (VA-anl): 50 år

Ledningsnät (VA): 50 år

Pumpstationer: 50 år

Övriga byggnader och anläggningar: 20 - 40 år

Maskiner, fordon och inventarier: 5 år

Dataanläggningar/-utrustning: 3-5 år

Vi tillämpar fr o m 2019 komponentavskrivning för VA-anläggningar och renhållningsanläggningar, för de investeringar där skillnaden i förbrukningen av tillgångens betydande komponenter är väsentlig.

RKR R3 Immateriella anläggningstillgångar

Utgifter för utvecklingsarbete, licenser och likande rättigheter redovisas som immateriella tillgångar, med en avskrivningstid på 5 år.

Utgifter för upprättande av översikts- och detaljplan bokförs som anläggningstillgång, med hänvisning till att de har ett stort värde, sett över flera år i framtiden för kommunen och kommer att generera framtida ekonomiska fördelar, i form av intäkter eller kostnadsbesparingar.

Sammanställd redovisning, RKR R16

Kommunen följer inte RKR:s rekommendation om sammanställd redovisning till alla delar, t ex vad avser notupplysningar för koncernföretagen inom kommunkoncernen.

Not 2	Kostnader för räkenskapsrevision	Kommunen 2023	Kommunen 2022
	Sakkunnigt biträde	210,0	176,0
	Förtroendevalda revisorer	42,8	32,4
	Total kostnad för räkenskapsrevision	252,8	208,4
	Övrig revision	590,8	503,4
	Total kostnad för revision	843,6	711,8
Not 3	Verksamhetens externa intäkter		
	Försäljningsmedel	8,9	8,2
	Taxor och avgifter	89,8	81,3
	Hyror och arrenden	1,7	1,6
	Driftbidrag från staten	47,6	47,7
	Driftbidrag från Arbetsförmedlingen	6,0	6,6
	EU-bidrag	3,1	1,4
	Övriga bidrag	19,6	13,1
	Försäljning av verksamhet o entreprenad	38,4	34,1
	Reavinst vid förs av fastigheter/mark	-	-
	Summa intäkter	215,1	194,0

	Kommunen 2023	Kommunen 2022
Not 4 Verksamhetens externa kostnader		
Personalkostnader exkl pensionskostnader	517,6	485,4
Lämnade bidrag	17,2	16,3
Köp av huvudverksamhet och konsultkostnader	131,7	121,5
Lokalhyror och fastighetsservice	56,8	54,9
Pensioner, fastighetsskatt och försäkringar	24,2	13,7
Övriga verksamhetskostnader	86,7	70,9
Summa kostnader	834,2	762,7
Not 5 Avskrivningar		
Avskrivningar enl plan		
Immateriella anläggningstillgångar	0,1	0,2
Inventarier	8,9	8,7
Fastigheter och anläggningar	9,7	9,5
Summa	18,7	18,4
Not 6 Skatteintäkter		
Preliminär kommunalskatt	334,2	315,0
Prognos slutavräkning 2021	-	2,3
Prognos slutavräkning 2022	1,8	8,3
Prognos slutavräkning 2023	5,6	-
Summa	341,6	325,6

	Kommunen 2023	Kommunen 2022
Not 7 Generella statsbidrag och utjämning		
Inkomstutjämning	133,7	124,4
Kostnadsutjämning	69,7	57,1
Regleringsbidrag	16,7	19,7
Kommunal fastighetsavgift	28,0	26,0
Bidrag för LSS-utjämning	15,0	13,2
Övriga bidrag	16,9	18,9
Summa	280,0	259,3
 Not 8 Finansiella intäkter		
Aktieutdelning	0,1	0,2
Utdelning från koncernföretag	15,0	14,2
Ränteintäkter	0,2	-0,7
Ränta från kommunala bolag	1,4	1,1
Borgensavgifter	-	-
Övriga finansiella intäkter	2,2	2,4
Summa	18,9	17,2
 Not 9 Finansiella kostnader		
Ränteuppräknings pensionsskuld	0,7	0,2
Räntor på lån	1,3	0,5
Summa	2,0	0,7

	Kommunen 2023	Kommunen 2022
Not 10 Jämförelsestörande poster		
	-	-
	0	0
Not 11 Immateriella anläggningstillgångar		
Ingående anskaffningsvärde	1,0	0,7
Investerat under året	4,4	0,3
Byte av objektsgrupp	0,3	-
Utgående anskaffningsvärde	5,7	1,0
Ingående ack avskrivningar	-0,5	-0,3
Årets avskrivningar	-0,1	-0,2
Utgående ack avskrivningar	-0,6	-0,5
Utgående bokfört värde	5,1	0,5
Genomsnittlig nyttjandeperiod	5 år	5 år
Not 12 Mark, byggnader och tekniska anläggningar		
Ingående anskaffningsvärde	389,0	378,2
Investerat under året	11,2	10,8
Omklassificeringar o justeringar	0,4	-
Utgående anskaffningsvärde	400,6	389,0
Ingående ack avskrivningar	-163,5	-153,9
Årets avskrivningar	-9,7	-9,6
Utgående ack avskrivningar	-173,2	-163,5
Utgående bokfört värde	227,4	226,3
Genomsnittlig nyttjandeperiod	45 år	44 år

	Kommunen 2023	Kommunen 2022
Not 13 Maskiner och inventarier		
Ingående anskaffningsvärde	115,2	104,7
Investeringar/inköp under året	11,8	10,5
Omklassificeringar o justeringar	-2,4	-
Utgående anskaffningsvärde	124,6	115,2
Ingående ack avskrivningar	-84,2	-75,5
Årets avskrivningar	-8,9	-8,7
Utgående ack avskrivningar	-93,1	-84,2
Utgående bokfört värde	31,5	29,0
Genomsnittlig nyttjandeperiod	11 år	10 år
Not 14 Långfristiga fordringar		
Bergs Hyreshus AB	18,1	19,4
Bergab AB	29,4	29,7
Insats Norrskog	0,1	0,1
Kommuninvest	1,2	1,2
Jämtlands Räddningstjänstförbund	0,2	0,2
Överskottsmedel pensioner	0,8	0,8
Summa långfristiga fordringar	49,8	51,4
Not 15 Aktier och andelar		
(tkr)		
Härjeåns Kraft AB (56 st)	3,5	3,5
Inlandsbanan AB (180 st)	180,0	180,0

	Kommunen 2023	Kommunen 2022
Aktieägartillskott Inlandsbanan AB	1 932,7	1 932,7
Kommentus	1,1	1,1
Kommuninvest	344,8	344,8
Länstrafiken (248 st, 3,1 %)	248,0	248,0
Swedbank (225 st)	14,1	14,1
Handelsbanken (150 st)	5,0	5,0
Billerud (4440 st)	97,9	97,9
Destination Vemdalen AB	20,0	20,0
Bergab AB (100 %)	20 000,0	20 000,0
Aktieägartillskott Bergab AB	50 000,0	50 000,0
Inera AB	42,5	42,5
Vatten- och Miljöresurs AB	1 000,0	1 000,0
Biogas i Jämtland-Härjedalen AB	0,5	0,5
Aktieägartillskott Biogas i Jämtland-Härjedalen	7,0	-
Summa (tkr)	73 897,1	73 890,1

Not 16 Exploateringsfastigheter

Ingående balans	13,3	2,1
Omklassificeringar	0,4	-
Inköp av mark	0,1	1,3
Övriga åtgärder på exploateringsfastigheter	6,0	9,9
Utgående balans	19,8	13,3

	Kommunen 2023	Kommunen 2022
Not 17 Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	24,0	18,5
Upplupna intäkter o förutbetalda kostnader	87,0	81,0
Övriga kortfristiga fordringar	1,2	-0,2
Momsfordran	8,6	11,2
Summa	120,8	110,5
 Not 18 Likvida medel		
Bank, kommunens del i koncernkontot	43,6	44,0
Summa	43,6	44,0
 Not 19 Eget kapital		
Ingående eget kapital	281,4	267,1
Utnyttjande av resultatutjämningsreserv	-	-
Årets resultat	0,7	14,3
Utgående eget kapital	282,1	281,4
 <u><i>Resultatutjämningsreserv (RUR)</i></u>		
(ingår i eget kapital ovan)		
Ingående balans	19,2	10,7
Avsättning till RUR	-	8,5
Utnyttjande av RUR	-	-
Utgående balans	19,2	19,2

	Kommunen 2023	Kommunen 2022
Not 20 Avsättningar för pensioner		
Avsatt till pensioner exkl ÖK-SAP	6,7	6,7
Avsatt till pensioner ÖK-SAP	-	-
Summa	6,7	6,7
Beloppen är inkl löneskatt. ÖK-SAP står för överenskommen särskild avtalspension.		
Not 21 Övriga avsättningar		
Avsättning för soptippar/deponier	13,1	13,2
Summa	13,1	13,2
Not 22 Långfristiga skulder		
Kommuninvest, långfristig upplåning	45,0	45,0
Förutbetalda intäkter anläggnings-/anslutningsavg	79,2	78,7
Förutbetalda intäkter offentliga investeringsbidr	0,9	0,9
Summa	125,1	124,6

Förutbetalda intäkter för anläggningsavgifter periodiseras på 20-40 år, vilket är lika med den vägda genomsnittliga nyttjandeperioden för de VA-anläggningar de avser.

Det offentliga investeringsbidraget från Trafikverket (1 040 585 kronor) periodiseras på 33 år, vilket är lika med nyttjandeperioden för den tillgång som bidraget avser.

	Kommunen 2023	Kommunen 2022
Not 23 Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	44,1	24,1
Momsskuld	2,7	2,5
Personalens skatter o avgifter	8,0	7,7
Pensionskostnad individuell del	12,7	13,9
Upplupna kostnader o förutbetalda intäkter	60,6	55,7
Övriga kortfristiga skulder	16,7	19,1
Summa	144,8	123,0

Bergs kommun har i mars 1995 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga förpliktelser. Samtliga 291 kommuner och regioner som per 2023-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomiska förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga dessa kommuner, landsting och regioner har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Bergs kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2023-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 551 907 380 712 kronor och totala tillgångar till 562 022 704 021 kronor. Kommunens andel av de totala förpliktelseerna uppgick till 604 067 747 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 616 020 087 kronor.

DRIFTREDOVISNING 2023

Driftredovisning per delram (tkr) inkl interna poster	Nettokostn 2023	Budget 2023	Budget- avvikelse 2023	Nettokostn 2022	Budget 2022	Budget- avvikelse 2022
<u>Kommunstyrelsen</u>						
Stabsavdelningen	30 082	28 498	-1 584	28 202	27 447	-755
IT/Telefoni	9 071	9 785	+714			
Tillväxtavdelningen	25 806	28 968	+3 162	25 563	26 606	+1 043
Teknisk verksamhet	14 295	13 760	-535	6 540	-1 912	-8 452
VA-verksamhet	-8 919	-14 690	-5 771			
Avfallsverksamhet	1 111	-1 023	-2 134			
Politik o revision	5 079	4 335	-744	4 184	4 575	+391
Räddningstjänst	14 325	13 588	-737	12 949	12 917	-32
Gemensamt Ks	1 690	3 158	+1 468	2 252	3 193	+941
S:a kommunstyrelsen	92 540	86 379	-6 161	79 690	72 826	-6 864
<u>Miljö- o byggnämnden</u>						
Miljö- och hälsoskydd	4 848	2 409	-2 439	3 640	2 777	-863
Bygg- och planverksamh	10 525	2 634	-7 891	973	1 845	+872
Miljö o bygg gemensamt	-7 246	-1 233	+6 013	-998	-1 054	-56
S:a Miljö och bygg	8 128	3 810	- 4 318	3 615	3 568	-47
<u>Utbildningsnämnden</u>						
Förskola	48 592	47 431	-1 161	45 440	44 609	-831
Grundskola	107 698	109 832	+2 134	100 944	104 563	+3 619
Gymnasie- och vuxenutb	48 299	48 610	+311	43 431	45 742	+2 311
Kök	21 278	19 419	-1 859	19 799	17 390	-2 409
Gemensamt Un	21 858	22 169	+311	18 856	19 726	+870
Politik Un	1 184	1 239	+55	981	1 217	+236
S:a Utb.nämnden	248 909	248 700	-209	229 451	233 247	+3 796
<u>Vård- o socialnämnden</u>						
Äldreomsorg H & S	157 906	157 906	+0	144 027	144 027	+0
LSS	50 043	53 289	+3 246	47 603	50 089	+2 486
Socialtjänst myndighet	36 407	27 421	-8 986	30 470	24 865	-5 605
Verkställigh socialtjänst	6 648	6 464	-184	5 310	6 990	+1 680
Gemensamt Vsn	4 453	4 503	+50	7 738	9 058	+1 320
Politik Vsn	1 318	1 654	+336	1 709	1 548	-161
S:a Vård. o soc.nämnd	256 775	251 237	-5 538	236 857	236 577	-653
<u>Fastighetsnämnden</u>						
Fastighetsavd/Bergfast	-3 378	-3 492	-114	-2 707	-2 944	-237
IT-enheten (Ks fr o m 2023)				7 410	8 548	+1 138
Lokalvård	993	642	-351	18	149	+131
Politik Fn	457	467	+10	352	444	+92

S:a Fastighetsnämnd	-1 928	-2 383	-455	5 073	6 197	+1 124
S:a alla nämnder	604 424	587 743	-16 681	554 686	552 415	-2 271

RESULTATRÄKNING VA-VERKSAMHETEN

(belopp i tkr)

	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Verksamhetens intäkter		
bruksavgifter	23 337	22 778
periodisering anläggningsavgifter	4 197	4 129
övriga intäkter		166
Summa intäkter	27 534	27 073
Verksamhetens kostnader		
personalkostnader		
köp av verksamhet	-18 591	-16 561
övriga verksamhetskostnader	-24	-630
avskrivningar	-5 517	-5 671
Summa kostnader	-24 132	-22 862
Verksamhetens nettokostnader	3 402	4 211
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader*	-5 895	-5 136
Resultat före extraordinära poster	-2 493	-925
Extraordinära intäkter		
Extraordinära kostnader		
Årets resultat	-2 493	-925

* Bokfört värde x kommunens genomsnittliga upplåningsränta

Per den 31/12 2023 är VA-kollektivets ackumulerade resultat - 189 tkr

RESULTATRÄKNING AVFALL/SLAMVERKSAMHETERNA

(belopp i tkr)

	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Verksamhetens intäkter		
taxor och avgifter	14 706	12 738
övriga intäkter		
Summa intäkter	14 706	12 738
Verksamhetens kostnader		
personalkostnader		
köp av verksamhet	-15 798	-15 355
övriga verksamhetskostnader	-19	-5
avskrivningar	-680	-524
Summa kostnader	-16 497	-15 884
Verksamhetens nettokostnader	-1 791	-3 146
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader*	-482	-380
Resultat före extraordinära poster	-2 273	-3 526
Extraordinära intäkter		
Extraordinära kostnader		
Årets resultat	-2 273	-3 526

* Bokfört värde x kommunens genomsnittliga upplåningsränta

Per den 31/12 2023 Avfalls-kollektivets ackumulerade resultat - 431 tkr

INVESTERINGSREDOVISNING

	Nettoinvestering 2023 (tkr)	Budget 2023 (tkr)	Avvikelse (tkr)	Nettoinvest. 2022 (tkr)
Kommunstyrelsen totalt	25 770	32 677	+ 6 907	25 397
-varav VA-investeringar	6 568	4 700	-1 868	4 897
-varav avfallsinvesteringar	1 718	1 000	-718	2 307
-varav inv i föreningsägda anl	1 033	2 624	+1 591	1 925
-varav mark, väg och planer	5 522	10 558	+5 036	12 924
- varav IT-investeringar	5 082	5 091	+9	(Fin)
Miljö-och byggnämnden totalt	164	188	+ 24	505
-varav ärendehanteringssystem	164	188	+24	464
Utbildningsnämnden totalt	2 304	3 374	+ 1 070	1 365
-varav IT skola/barnomsorg	1 259	1 300	+41	737
-varav inventarier skola/barnomsorg	1 045	1 274	+229	444
Vård- och socialnämnden totalt	4 612	4 729	+ 117	1 282
-varav teknisk utveckling	319	476	+157	228
-varav inventarier	677	753	+76	1 034
-varav nytt verksamhetssystem	3 618	3 500	-118	20
Fastighetsnämnden totalt	40	40	0	6 110
-varav invest lokalvård	40	40	0	
TOTALA INVESTERINGAR	32 890	41 008	+ 8 1186	34 659

PÅGÅENDE INVESTERINGAR

Investering	Kostnad 2023 (tkr)	Kvarvarande kostn (tkr)	Beräknad sluttidpunkt
Vatten o renov toppstugan Hoverberg	228	400	2024
E-arkiv	151	300	2024
Stratsys	368	130	2024
Digitalisering kommunfilm	8	73	2024
Marknadsföring bostäder	102	100	2024
Turistprojekt/handlingsplan	31	150	2024
Hackås IF, ny belysning m m	10	154	2024
Omlastningsstation Galhammar	829	6 000	2025
Guard och obj.märkning, VA	200	11 000	2029
Reservvatten Vemdalen/Storhogna	399	500–1 000	2025
Borrhål Rätan	359	500	2024
Elrevision (VA)	262	100	2024
Flödesmätare för läcksökning	145	200	2024

Kommunstyrelsen – verksamhetsberättelse

Ordförande: Therese Kärngård
Kommundirektör: Ralf Westlund
Stabschef: Jesper Tjulin
HR-chef: Elin Lemon
Tillväxtchef: Anders Englund

Nettokostnad: 92 540 tkr

Nämndpresentation

Kommunstyrelsen har gentemot nämnderna en ledande och samordnande roll samt en beredande funktion av ärenden till kommunfullmäktige. Nämnden har från halvårsskiftet tre avdelningar – Stabsavdelningen, som är den samlade stödfunktionen för kommundirektör och övriga avdelningar, Tillväxtavdelningen, vars huvuduppgift är att skapa ökat ekonomiskt underlag för kommunen genom att arbeta för ökad befolkning, fler bostäder, fler jobb och ökad attraktion, samt HR-avdelning som hanterar personalfrågor och löner.

Även frågor på huvudmannanivå kring renhållning/slam och vatten och avlopp hanteras fr o m 2020-01-01 av kommunstyrelsen, men verksamheten organiseras inom det kommunala bolaget Vatten- och Miljöresurs Berg Härjedalen AB.

Redovisning / delram i tkr (inkl interna poster)

Text	Intäkter 2023	Kostnader 2023	Netto 2023	Budget 2023	Avvikelse mot budget	Netto 2022
Stabsavd	-4 720,1	34 802,2	30 082,1	28 498,0	-1 584,1	27 526,3
IT/Telefoni	-1 154,6	10 225,2	9 070,6	9 785,0	714,4	0,0
Tillväxtavd	-12 005,8	37 802,9	25 797,1	28 943,0	3 145,9	26 239,5
Teknisk verksamhet	-2 530,1	16 825,0	14 294,9	13 760,0	-534,9	13 799,2
Politik/revision	0,0	5 079,4	5 079,4	4 335,0	-744,4	4 183,7
Räddningstjänst	-236,5	14 561,9	14 325,4	13 588,0	-737,4	12 949,0
Gem KS	-538,2	2 236,4	1 698,2	3 183,0	1 484,8	2 252,5
VA-verksamhet	-27 534,0	18 614,8	-8 919,2	-14 690,0	-5 770,8	-9 881,1
Avfallsverksamhet	-14 705,5	15 816,7	1 111,2	-1 023,0	-2 134,2	2 621,8
SUMMA	-63 424,8	155 964,5	92 539,7	86 379,0	-6 160,7	79 690,9

STABSAVDELNINGEN

Verksamhet under året

Kriget i Ukraina och det säkerhetspolitiska läget gör att det är ökat tryck på kommunens förmåga att planera för civilförsvaret inom ramen för det svenska totalförsvaret. Säkerhetsfunktionen har förstärkts med en tjänst. Det har varit möjligt med förändringar som genomfördes när det gäller chefskap inom HR-funktionen. HR blev strax innan halvåret en egen avdelning. Bergs kommun köper halvtid HR-chef från Härjedalen kommun. Ett pågående projekt med slutdatum 2023-12-31 ska ge förslag på ny HR-organisation framåt.

Växel inordnad i IT-enheten. Rapporterar till IT-chefen.

Infört verksamhetssystem inom vård- och socialnämndens verksamhetsområde samt påbörjat arbetet med införandeprojekt för gemensamt e-arkiv i kommunen tillsammans med fyra andra kommuner i länet. Projektet slutfördes under hösten men projektet blev tvungen att börja se sig om efter annan leverantör av e-arkiv. Detta arbete påbörjas under 2024.

Kommunikationsfunktionen

Nya berg.se lanserades som planerat i januari 2023, en vecka innan webbkommunikatören gick på föräldraledigt. Lanseringen har gått mycket bra rent tekniskt, det har endast varit smärre justeringar. Däremot har det visat sig att alla avdelningar inte hade gjort klart sitt arbete med att gå igenom vilka sidor som ska tas bort, vilka som ska vara kvar, vilka som ska tillföras, samt faktagranskning av texter. Det innebär ett tungt arbete för kommunikationsfunktionen under första halvåret, när bemanningen var i princip halverad.

Test av tillgänglighet på bergsliv.se har visat att även den sidan behöver förbättras för att följa tillgänglighetsdirektivet, även om det inte kommer att handla om att bygga en helt ny webbplats. Även Insidan behöver förbättras ur tillgänglighets- och driftsynpunkt, men det arbetet får anstå tills ordinarie webbkommunikatör är tillbaka 2024.

Ett arbete med att föra över de av kommunens verksamheter som idag ligger i andra publiceringsverktyg till Sitevision (vårt webbpubliceringsverktyg) har påbörjats. Bergfast är först ut, det arbetet är nästan klart, därefter kommer Fjällgymnasiet. Vi avvaktar dock med att flytta Fjällgymnasiets sidor tills vi vet om vi kommer att gå in i Jämtlands Gymnasieförbund (JGY). Anledningen till att vi vill samla verksamheterna är att det ger bättre kvalitet, bättre ekonomi samt att dessa verksamheter då kan få webbsupport från kommunikationsfunktionen.

Uppbyggnaden av innehåll i bildbanken pågår, men har prioriterats lägre än den nya webbplatsen på grund av resursbristen under första halvåret. Det är dock viktigt att det arbetet snabbas på, då vi nu har nya egna verksamhetsbilder som behöver tillgängliggöras. Ett större arbete med bildbanken planeras till 2024.

Arbetet med e-tjänster löper på med en jämn efterfrågan, och har kunnat fullföljas planenligt under våren tack vare stöd från systemadministratör.

Gällande styrdokument inom kommunikation har riktlinjer för digitala kommunikationskanaler fått vila i avvaktan på beslut om struktur och definitioner på kommunens alla styrdokument. Detsamma gäller för medieriktlinjer. Checklistor och lathundar inom kommunikation tas löpande fram och publiceras på Insidan under ”Service och stöd” – ”Kommunikation och webb”.

Utöver löpande kommunikationsuppgifter och webbarbete har arbetet med målstyrning, tillitsbaserat ledarskap, Stratsys, kommunens styrdokument, rekrytering samt införskaffande av verksamhetsbilder haft hög prioritet. Arbetet med upphandlingar av ramavtal fortlöper. Intresset för internutbildningar inom kommunikation har börjat ta sig, såväl när det gäller webb som medier och klarspråk. En kommunikatör finns även med i arbeten med informationssäkerhet, krisledning samt totalförsvar. Leverans av teknikstöd kopplat till webb till VMR fortlöper också enligt avtal.

Samisk förvaltningskommun

Ekonomisk redovisning för 2023 gjord till sametinget. Statsbidraget förbrukat.

Samefolkets dag uppmärksammades på torget i Svenstavik med fackeltåg till biblioteket för filmvisning och tårta. Ca 60 personer deltog.

Samiska priset delades ut.

Fortsatt arbete i förskolan om samiskt språk och kultur samt inköp av material. Sydsamisk språkresurs anställd i december.

Fokusarbete för psykisk hälsa hos barn och ungdomar tillsammans med flera funktioner i kommunen.

En skrivelse om rovdjurstrycket för rennäringen har från KS skickats till landsbygds- och infrastrukturdepartement samt länsstyrelsen i Jämtlands län. Svar har inkommit från Länsstyrelsen i Jämtlands län.

Saemien raerie/samiska rådet har sammanträtt 4 gånger, varav en heldag utomhus.

Kommungemensamdag i maj om konsultationslagen som träder i kraft för kommuner 2024 samt vad sametingets parlamentsbyggnad innebär för positivt för oss och hela länet.

Projektet ”Hållbar utveckling i Oviksfjällen -på gemensamma hållbara premisser” är avslutat. En gemensam träff på residenset genomfördes (30/8) för myndigheter, samebyar och organisationer för fortsatt arbete. En arbetsgrupp ”Fjällforum” bildades med Kommunförbundet som sammankallande för fortsatt arbete för en hållbar utveckling.

Årskurs sju från Myrvikens skola deltagit på kalvmärkning och slakt i Glen, Tåssåsens sameby.

Samiska elever deltagit på Raasten Rastah-språk-och kulturläger i Röros under hösten.

Språk-och kulturinventering bland samiska medborgare genomförd.

Revidering av handlingsplan/riktlinjer påbörjat.

Säkerhetsfunktionen

Under 2023 påbörjades arbetet med att organisera en enhet inom säkerhet vars huvudsakliga uppdrag hanterar de 6 områdena Civil beredskap, Brottsförebyggande, Säkerhetsskydd, Informations- och IT-säkerhet, Säkerhet i offentlig miljö samt Internt skydd & Säkerhet.

Fokus under 2023 har varit att skapa förutsättningarna för att arbeta mer konkret med HUR i våra frågor.

Inom ramen av vår enhet organiserade vi, i samverkan med övrig verksamhet och med stöd från beslut i ledningsgruppen, en tvärgrupp med representanter från all verksamhet inom kommunen. Beredskapsgruppen startade i gång under våren 2023. Ett första viktigt uppdrag vi hanterade var att revidera och ta fram en ny risk- och sårbarhetsanalys för mandatperioden. Ett väl genomfört arbete med ett stort värde i ett samlat grepp från hela gruppen.

Vidare tog vi fram en helt ny och övergripande Säkerhetspolicy som täcker samtliga 6 huvudområden. Arbetet med att skapa tydliga riktlinjer startades i gång men pågår vidare in i 2024.

Vi arbetade också fram en ny och heltäckande Handlingsplan för övning och utbildning.

Under 2023 genomförde vi också i samverkan med länsstyrelsen ett antal övergripande övningar på stabsnivå för, primärt, ledningsgruppen i Bergs kommun.

Våldsförebyggande arbetet/insatsen kom i gång under 2023 (kompetenshöjande insatser och påbörjat arbete på "hemmaplan").

Ekonomistöd

Förutom det löpande ekonomiarbetet har vi fortsatt arbetet med att gå igenom våra vardagliga arbetsuppgifter så att de hanteras på bästa sätt och att vi kan utföra dem oavsett om vi sitter på kontoret eller arbetar från annan plats. Vi har även ändrat fördelningen av vissa arbetsuppgifter för att få ett bättre flöde på det vi gör. Några nya system på övergripande kommunnivå har tillkommit under året där vi har deltagit i arbetsgrupper vid implementering.

IT-enheten

Enheten har jobbat målinriktat med att införa och slutföra de projekt som startades upp under våren, stort fokus har legat på säkerhet och efter alla intrång i närområdet kommer den fokusen fortsätta in på 2024.

En hel del åtgärder för säkrare drift med klustrade servrar gjordes under slutskedet 2023.

Växelns gemensamma arbete flyter på och det har inneburit mindre väntetid för våra medborgare.

Demokratistöd

Demokratistöd utgör stöd till den politiska organisationen och sköter nämndadministration, registratur och arkiv. Enheten administrerar även val och utgör utredningsfunktion för bland annat motioner och medborgarförslag. 2023 inleddes en ny mandatperiod med bland annat införande av ett nytt samhällsbyggnadsutskott under kommunstyrelsen. En politikerutbildning hölls i Persåsen den 21 april och flera utbildningar har hållits för kommunfullmäktiges nya presidium. Året har präglats av införandet av ny målstruktur och tillitsbaserat ledarskap, där Demokratistöd tillsammans med utvecklingsstrateg genomfört workshops för nämnder och kommunstyrelse. Demokratistöd arrangerade 2023 tre praoveckor på Stabsavdelningen för åttondeklassare från Myrviken och Svenstavik. Arbetet inför valet till Europaparlamentet 2024 inleddes med bland annat översyn av valdistriktsindelningen. Informationssäkerhetsarbetet fortsatte tillsammans med säkerhetsfunktionen. Arkivarie och nämndadministratör var involverade i arbetet med gemensamt e-arkiv. I oktober var två av Demokratistöds medarbetare finalister i "Årets sekreterare 2023" i Malmö, och vi tog också hem vinsten till Bergs kommun.

Utvecklingsstöd

Arbetet med den nya målstrukturen och tillitsbaserad styrning och ledning avslutades genom att fullmäktige beslutade om ny styr- och ledningsmodell. Målen ger förutsättningar att vi ska ta hänsyn till hållbar utveckling i det ordinarie arbetet i alla verksamheter.

Aktualiseringsarbetet med utvecklingsprogrammen fortsatte med att den nya versionen av "Program för social hållbarhet" har beslutats av fullmäktige. Den sista beslutas under första halvåret 2024.

Under 2024 kommer funktionen att utökas till tre medarbetare med ansvar för de tre programmen och tillhörande inriktningsmål. Planen är även att flytta in funktionen till HR-avdelningen.

Teknisk enhet

Bostadsanpassningarna var något färre, men betydligt mer omfattande och därmed dyrare. Det är fortfarande brist på vissa komponenter till hissar och ramper.

Utredningar gällande kommunala fastigheter fortsätter, fortfarande lång handläggningstid hos lantmäteriet. Adress sättnings och leveranser av digitala inmätta vägar till NVDB Nationella vägdatas.

Deltagande i utskott och olika interna arbetsgrupper som samhällsbyggnadsutskott, bostadsutvecklingsgrupp, med mera. Bevakningar av aktuella juridiska frågor kopplat till kommunens mark- och vatteninnehav. Styrelsearbete i några samfällighetsföreningar. Skötsel av kommunen leasingfordon. Deltagit i ett antal lantmäteriärenden, förrättningar, fastighetsregleringar, genomfört markförvärv och försäljningar.

Genomfört trafikmätning på Toppvägen under sommaren.

Följt utvecklingen och deltagit i samråd angående frågan om gruvbrytning i Oviken och Storsjö.

Markskötselinsatser i Svenstavik, Åsarna, Hackås, Myrviken, Gräftåvallen och Rätan.

Skogsförvaltning, gallring, röjning och markberedning. Administration av ärenden enligt lagen om flytt av fordon ("skrotbilar") i övrigt allmän administration, främst beträffande vägföreningar, gemensamhetsanläggningar, skidspår samt ett antal arrende- och nyttjanderättsavtal.

Arbete med exploateringsområde Lillbäckvallen, Myre och Backstabränna. Administrering av passersystem i ett antal lokaler för verksamheter och bokningar. Handläggning av parkeringstillstånd för rörelsehindrade och id-kort.

Hanterat upphandlingsfrågor i organisationen, deltagande i upphandlingssamverkan med Upphandlingskontoret.

Yttranden avseende trafikfrågor och evenemang, handläggning av transportdispenser.

Ekonomi, kommentarer till årets utfall

Stabsavdelningen redovisar ett större underskott på personalsidan som redovisas i inledning av berättelsen. Att notera är att stabsavdelning behövt ta hjälp av juridisk kompetens i ett antal ärenden vilket genererat ej budgeterade kostnader.

Framtid/utmaningar

Kompetensförsörjning inom den egna verksamheten är en utmaning då det sker pensionsavgångar till nästa år.

Omvärldsläget med kriget i Ukraina samt det svåra säkerhetspolitiska läget som råder kommer innebära att mer resurser kommer behöva läggas på civilförvarsfrågor, men även till andra krishanteringsfrågor som kan kopplas till klimatet samt övriga säkerhetsfrågor i samhället i övrigt. IT innebär möjligheter men även hot i form av intrång i de många verksamhetskritiska system som ska skyddas. Tyvärr verkar det inte, som det ser ut nu, avsättas medel till kommunerna i den uträkning som vore önskvärt.

HR-AVDELNINGEN

Verksamhet under året

HR-avdelningen ger stöd till verksamheten i strategiska och operativa HR-frågor inom organisation, ledar- och medarbetarskap, kompetensförsörjning samt lönehantering. Kommunstyrelsen beslutade i november månad att avsluta projektet som man haft tillsammans med Härjedalens kommun gällande gemensam HR-avdelning för att istället rekrytera en egen HR-chef med ansvar för HR-avdelningen.

Ekonomi, kommentarer till årets utfall

HR:s ekonomiska resultat var i ram 2023, men det kommer att vara utmanande att göra det under 2024 – främst på grund av ökat antal företagshälsovårdsärenden och tillhörande kostnader. HR har fått betydligt högre kostnader för system och för företagshälsovård.

TILLVÄXTAVDELNINGEN

Avdelningen består av näringsliv och utveckling, inflyttarservice (tidigare del av integrationservice), arbetsmarknad, förening och fritid, ungdomsverksamhet, kultur och bibliotek samt administration och stöd (projektstöd, bostadsutveckling samt marknadsföring).

Verksamhet under året

Tillväxtavdelningens uppdrag är att skapa tillväxt och ett ökat ekonomiskt underlag för Bergs kommun genom att arbeta för ökad attraktion och därigenom ökad befolkning. Arbetet utgår från en modell om platsers attraktion och innebär att ett antal behov måste uppfyllas för att man ska kunna bo på en plats. Dessa behov omfattar faktorer som boende, trygghet och försörjning. Tillväxtavdelningen har som delmål att skapa och upprätthålla ett bra näringslivsklimat, skapa fler bostäder och jobb och få fler i jobb. Modellen om platsers attraktion belyser även att när behov och krav är uppfylla efterfrågas preferenser, vilket bl a handlar om kultur- och fritidsutbud, delaktighet samt områdets attraktivitet.

Trygghetsboendet i Svenstavik var klart för inflyttning 1/12. Kommunens villatomter i Backstabränna i Klövsjö samt i Myre är ute till försäljning. Arbetet pågår med att utreda möjligheten till tomter i Kårgärde/Sanne inkl förskola. Även i centrala Hackås pågår ett arbete med markägare för att skapa ett bostadsområde.

Näringslivskontoret har fortsatt arbetet med att stötta företagen bl a när det gäller lotsärenden, lokal- och markfrågor mm. Ranking av Företagsklimatet presenterades i september och Bergs kommun klättrade i ranking till plats 115 (+22) och är åter bäst i länet.

Magasinet Bergsliv har producerats för 8:e året och konceptet Bergsliv och Heimester har använts för att stärka varumärket Bergs kommun.

Befolkningsutvecklingen under 2023 har varit negativ, -36 jmf årsskiftet och vi är 7 140 personer. Födelsenettet var -36 och vi noterar att antalet födda (59st) är det lägsta sedan 2013. Flyttnettöt är +7. Vi ligger -33 mot länet och plus mot övriga Sverige och utlandet. Antalet utflyttade var 371 vilket är 7 % högre än 2022. Osäkerhet kring räntor och inflation är faktorer som påverkar beslut att flytta.

Arbetsmarknadsenheten har sedan mitten av februari dragit igång det 3-åriga ESF-projektet Husku. Projektet riktar sig till ungdomar mellan 16-24 år som inte har fullgjord gymnasieutbildning eller riskerar att hoppa av sin skolgång.

Som en del i arbetet med att komma igång med återbruk inom kommunen så öppnades vid torget i Svenstavik en secondhandbutik "Finemang" den 27 maj. AME har fortsatt haft gemensamma månadsmöten med IFO i syfte att personer med försörjningsstöd ska bli självförsörjande.

Servicegruppen har haft fullt med interna uppdrag och har även arbetat med renoveringen och driften av Toppstugan på Hoverberget. I slutet av året så har det varit fokus på att hjälpa biblioteket att flytta till den nya lokalen.

Ungdomsverksamheten genomförde sportlovsaktiviteter och arrangerade vår- och höstrock samt ungdomsdemokratidag tillsammans med Härjedalens kommun. 137 ungdomar har erhållit feriepraktik och 9 st har varit sommarlovsentreprenörer.

Folkhälsa har inom ANDTS arbetat vidare med mätningar i avloppsvatten bl a i samverkan med Destination Vemdalen. Har även varit med och startat upp nätverket Ungdomsnätet för att främja ungas hälsa. Bergslivsmässan med syfte att lyfta hälsofrämjande aktiviteter i Bergs kommun genomfördes i september. Föreningar, företag och föreläsare blandades med besökare.

Biblioteksverksamhet: Planering, logistik och flytt till nya lokaler i Svenstaviks centrum, biblioteket därför stängt sista kvartalet. "Epa book club" har eget seminarium på Bokmässan i Göteborg och gör segertåg över Sverige. Filialbiblioteken öppna som vanligt.

Kulturskolan: rekryterar piano- och stråklärare till höstterminen, tyvärr utan positivt resultat. Verksamheten räddas av pensionerade lärare. Dans och drama/teater kan även i år erbjudas genom riktade bidrag från KUR. Totalt har 456 elever deltagit i olika kurser och aktiviteter under året. Fina vår- och julföreställningar på fullsatt Hackås föreningshus.

Inom allmän- och barnkulturen så har det varit svårt att verkställa politiskt tagna beslut p g a personal- och tidsbrist.

Föreningsliv/projekt: Flera mindre projekt och två större projekt som drevs av Tillväxtavdelningen avslutades under 2023 och två nya startade. Tre LONA-ansökningar i samverkan med olika föreningar lämnades in i början av december och vi har även påbörjat två nya projektansökningar (cykelleder) som ska lämnas in i mars 2024. Utöver kommunens egna projekt har en hel del tid lagts på att stötta ansökningar främst kopplade till Åsarna Ski Academy. Handläggningen av föreningsbidrag har rullat på som planerat. Inflation och elpriser har påverkat föreningar som har anläggningar och utvecklingsutskottet har därför infört extra bidrag som föreningar kan söka under 2023.

Inflyttarservice: Ordinarie mottagande 2023 – 3 av 3 kvot, massflyktingar mottagna 6 av 7, samt egenbosatta och familjeåterföreningar 7 personer. ESF-projektet Care for Ukraine avslutat.

SO för nyanlända, alla anmälda och bra feedback! Det har påbörjats ett arbete med att skapa en samverkansgrupp internt i syfte att förbättra service till de som är intresserade av att flytta till kommunen/regionen. Det är HR, miljö och bygg, näringslivskontoret och utbildning som ingår i gruppen.

Ekonomi, kommentarer till årets utfall

De flesta verksamheter inom avdelningen följer budget utan anmärkning. Eftersom vi till viss del är projektfinansierade så kan det påverka halvårsresultatet (både positivt och negativt). Det finns ej tillsatt tjänst som bidrar till visst överskott. Övergripande så lämnar avdelningen ett överskott för 2023.

Framtid/utmaningar

Tillväxtavdelningens verksamhet är till 25% finansierad av projektmedel eller statliga bidrag vilket innebär att det ibland kan ske förändringar som är svåra att parera på kort sikt. Det gäller framför allt verksamheterna AME (regionalt projekt som finansierar 2 tjänster slutar oktober -24, FAT-platser avvecklar under slutet av 2023), Bibliotek, Kulturskolan (starkt beroende av statliga bidrag) samt integrationsdelen inom inflyttarservice (minskat antal kvotflyktingar innebär lägre bidrag som gör det svårt att finansiera tjänst/er). Vi ser inför 2024 utmaningar när det gäller finansiering av tjänster inom vissa verksamheter. Deltidstjänster inom t ex Kulturskolan innebär att det är svårt med bemanningen.

Fortsatt är markfrågor en utmaning för både boende och verksamheter. Arbetskraftsförsörjning till företag är en utmaning då arbetslösheten är förhållandevis låg, få lediga bostäder och en kollektivtrafik som inte är tillräcklig. Inflation, räntor och lågkonjunktur bidrar till att förutsättningarna för företag, medborgare, föreningar mm försämrats. Det i sin tur kan på kort sikt påverka det långsiktiga målet på befolkningsökning.

Möjligheter finns att nu arbeta med att skapa förutsättningar för boende och etableringar så att vi står redo när räntor, inflation och konjunktur vänder. Vi vet att det kommer stora etableringar till Östersund som kommer att skapa möjligheter för oss när det gäller boende/inflyttning samt etableringar.

Under 2024 kommer Tillväxtavdelningens verksamheter att integreras i andra avdelningar p g a en omorganisation då en samhällsbyggnadsavdelning ska skapas.

Utbildningsnämnden – verksamhetsberättelse

Ordförande: Monica Hallquist
Avdelningschef: Anneli Olofsson

Nettokostnad: 248 909 tkr

Nämndpresentation

Utbildningsnämnden omfattar förskola, förskoleklass, grundskola, fritidshem, gymnasieskola, vuxenutbildning och kök. Chef för utbildningsavdelningen är högsta ansvariga chef för samtliga verksamheter inom avdelningen. Inom utbildningsavdelningen finns även verksamhetsutvecklare som bland annat ansvarar för det övergripande kvalitetsarbetet, biträdande enhetschef samt utredare som arbetar som stöd till rektorer och förvaltning.

Redovisning/delram i tkr (inkl interna poster)

Text	Intäkter 2023	Kostnader 2023	Netto 2023	Budget 2023	Avvikelse mot budget	Netto 2022
Förskola	-10 129,3	58 720,9	48 591,6	47 431,0	-1 160,6	45 440,5
Grundskola	-16 817,9	124 516,5	107 698,6	109 832,0	2 133,4	100 944,1
Gymnasie Vux	-18 100,4	66 399,6	48 299,2	48 610,0	310,8	43 431,1
Kök	-8 339,8	29 617,6	21 277,8	19 419,0	-1 858,8	19 799,0
Gemensamt UN	-477,9	22 335,9	21 858,0	22 169,0	311,0	18 856,3
Politik UN	0,0	1 183,6	1 183,6	1 239,0	55,4	980,9
SUMMA	-53 865,3	302 774,1	248 908,8	248 700,0	-208,8	229 451,9

UTBILDNINGSAVDELNINGEN

Verksamhet under året

Redan 2021 påbörjades planering och projektering av nya förskolor i kommunen och projektering av ny förskola i Klövsjö fortsatte under 2023. Då fattades även beslut om nya lokaler i Hackås eftersom både förskolan och skolan i Hackås prognostiseras öka i barn- och elevantal även kommande år. De senaste två åren har dock antalet födda per år minskat likväl i Berg som nationellt, men även om barnantalet minskar för förskolorna i Klövsjö och Hackås så kvarstår behoven i grundskolorna på samma orter.

Liksom tidigare år så har samtliga verksamheter upplevt hög sjukfrånvaro och stor brist på vikarier, särskilt kännbart har detta varit på förskolor och i kök. För samtliga verksamheter medför vikariebristen hög belastning på ordinarie personal. Som insats för att stärka upp verksamheterna inom förskolorna har intern utbildning kring förskolans uppdrag erbjudits alla barnskötare och vikarier. En mer långsiktig satsning är att genom utbildningsstipendium, som infördes under 2023, locka fler att utbilda sig till förskollärare. Två blivande förskollärare sökte under hösten och påbörjade sin utbildning i januari 2024.

Det systematiska kvalitetsarbetet, som enligt Skollagen ska ske inom samtliga utbildningsverksamheter, har fortgått under året. Rektorer och verksamhetsutvecklare har träffats regelbundet för att ytterligare fördjupa arbetet med hjälp av systemet Stratsys och därigenom följa upp, analysera och planera aktiviteter för ökad måluppfyllelse. Skolverket och Specialpedagogiska skolmyndigheten besökte kommunen och genomförde en så kallad kvalitetsdialog med inriktning på förskolornas kvalitetsarbete. Dialogen genomfördes med representanter från hela styrkedjan, dvs personal från de olika förskolorna, rektorer, specialpedagog, tjänstepersoner på utbildningsavdelningen och representanter från utbildningsnämnden. Dagen med de båda skolmyndigheterna upplevdes positivt av alla närvarande och själva metoden för kvalitetsdialog ska implementeras som modell i kommunen. Samisk språkresurs i förskolan startade upp under hösten med en anställd pedagog som besöker alla förskolor med samisktalande barn.

För grundskolor och gymnasium har man fortsatt arbetet med utveckling av elevhälsans lokala arbete. Vid Myrviken och Svenstaviks skolor så har man även fortsatt med arbetet för att bygga upp studiegrådar med anpassade lärmiljöer för att möta behoven hos barn i behov av särskilt stöd. Kommungemensamt utvecklingsarbete för grundskolor och gymnasium har inriktats mot matematik. Även fritidshemmen i kommunen har fortsatt sitt utvecklingsarbete med gemensamma träffar, litteraturstudier och erfarenhetsutbyte.

Svenstaviks skola och Fjällgymnasiet fortsätter sina utbyten med studieresor som de beviljats projektmedel till via Erasmus+ som förvaltas av EU-kommissionen.

Under året påbörjades även tre större utredningar; anpassad grundskola, köksutredning och en förstudie kring ett eventuellt medlemskap för Bergs kommun i Jämtlands gymnasieförbund.

På övergripande nivå har arbetet med tillitsbaserat ledarskap fortgått och kopplats samman med kommunens nya styrmodell med målstyrning och den nya verksamhetsplanen.

Ekonomi, kommentarer till årets utfall

Utbildningsnämndens resultat 2023 är 248 909 tkr och nämndens nettobudget är 248 700 tkr. Avvikelsen för nämnden är minus 209 tkr.

Förskolans resultat är ett underskott på 1 160 tkr varav ca 600 tkr av underskottet är ökade kostnader för köp av utbildningsplats hos andra huvudmän och resterande underskott kommer från förskolor i kommunen. Barnomsorgstaxan och försäljningen av förskoleplatser till barn från andra kommuner genererar högre intäkter än budgeterat, men även personalkostnaderna är högre främst på höga kostnader för sjuklön och vikarier, så totalt har vi ett underskott i våra kommunala förskolor.

Grundskolans resultat är +2 133 tkr. Överskottet beror på vakanser och att det under årets varit svårigheter att rekrytera inom grundskolan vikarier, skolpsykolog och specialpedagoger vilket då innebär avsaknad av specialistkompetens och högre arbetsbelastning på befintlig personal.

Gymnasiet och vuxenutbildningen har ett resultat på 311 tkr i överskott. Fjällgymnasiets redovisar ett underskott på ca 800 tkr som främst beror på lägre elevintäkt än budgeterat.

Kostnaden för samtliga Bergselevers gymnasieutbildning kostar ca 900 tkr mer än budgeterat. Halva underskottet beror på att inackorderingsbidragen kostar mer och andra halvan beror på ökade elevkostnader.

Vuxenutbildningarna har ett resultat på ca 2 mkr i överskott då statsbidrag motfinansieras med genomförda studiepoäng.

Kök har ett resultat på minus 1 860 tkr vilket beror på ökade kostnader på livsmedel. Budget för livsmedel räknades upp med 10 % inför 2023 men den verkliga kostnadsökningen är betydligt högre. Intäkter och personalkostnader ligger enligt budget.

I delram gemensamt UN är resultatet +311 tkr. Här finns ett överskott på 1 000 tkr och det är en budget för kostnader i samband med etablering av nya förskolor och där har det inte funnits några kostnader under året. Underskott redovisas i verksamheten administration och ledning där personalkostnaderna och systemkostnaderna är högre än budgeterat.

Delram politik har ett resultat på 55 tkr överskott då arvodena legat under budget.

Framtid/utmaningar

Kommunens demografi och det fortsatt låga antalet födda medför utmaningar för verksamheterna. Barnantalet sjunker framför allt i område mitt och södra delarna av kommunen. De tidigare så positiva födslosten med i genomsnitt ca 86 barn per år födda i kommunen har de två senaste åren sjunkit till 58 respektive 54 barn 2022 och 2023.

Behoven av lokaler kvarstår dock då grundskolorna kommer att öka i elevantal i framför allt Klövsjö och Hackås. I området kring Myrviken är barnantalet endast något lägre än tidigare vilket medför svårigheter att prognostisera för kommande behov av lokaler, Myre förskola är en tillfällig lösning till maj 2024 men avtalet förlängdes med ett år och kan behövas även fortsättningsvis.

Kompetensförsörjning är en stor och omfattande utmaning för samtliga verksamheter inom utbildningsavdelningen, förutom förskollärare, barnskötare, vissa ämneslärare, specialpedagoger/speciallärare och skolpsykolog så behövs både köksbiträden och kockar. Sett till behörighetsmålet visar uppföljningen oktober 2023 att andel legitimerade lärare för respektive stadiet och ämne har sjunkit jämfört med 2022. Förskolan fortsätter tappa och har nu 22 % legitimerade förskollärare. Skollagens krav är för grundskolan 100 % behörighet, utfallet för Berg totalt visar att 74 % av lärarna har lärarlegitimation men endast 51 % av lärarna är legitimerade för aktuell årskurs och ämne som de undervisar i. Legitimerade lärare för fritidshemmet kartlades för första gången under hösten och var i oktober 16 %. Här är det dock stora skillnader mellan skolor där Hackås toppar på 61 %, medan Svenstavik, Klövsjö, Ljungdalen, Rätan och Åsarna helt saknar legitimerade lärare i fritidshemmet. Andel legitimerade lärare på Fjällgymnasiet har samma nivå som föregående år och låg under hösten på 78 %, men SFI minskade till 37 % legitimerade.

För grundskolornas del så behöver man även jobba vidare med måluppfyllelse för eleverna och följa resultaten över tid. På grund av små elevkullar så kan statistiken kring måluppfyllelsen variera stort mellan olika år, resultaten vid nationella proven 2023 visar på mycket låg måluppfyllelse för elever i årskurs 3 inom främst matematik. Resultaten behöver följas upp för att tillse om nationella provresultaten överensstämmer med övrig bedömning och att insatser i så fall sätts in för att öka måluppfyllelsen. Andelen elever som når minst betyget E i samtliga ämnen årskurs 9 är fortfarande lågt (68 %), måluppfyllelsen för Bergs kommun är lägre än riket och länet. Måluppfyllelsen i ämnet matematik har under flera år varit lågt och har därför valts ut som gemensamt fokusområde för samtliga grundskolor. Grundskolorna behöver även arbeta mer för att öka elevernas stimulans och delaktighet, även det områden som uppmärksammats tidigare år vid analys av elevenkäten som genomförs årligen.

Inför kommande år visar prognosen på ett något ökat antal elever i grundskolan, ökningen sker i lågstadiet samtidigt som elevantalet på högstadierna minskar. Myrvikens högstadium beräknas få cirka 33, 43, 20 elever i åk 7, 8 respektive 9. Svenstaviks högstadium beräknas få 36, 30, 48 elever i åk 7, 8 respektive 9. Detta medför att båda högstadieskolorna har elevgrupper där elevantalet är för stort för att ha en klass per årskurs men för litet för att resursmässigt kunna dela upp i två klasser utifrån den fördelningsnyckel som tillämpas i kommunen. De små elevkullarna är en resurskrävande utmaning som medför att det är svårt att täcka behovet av ämneslärare och kunna erbjuda attraktiva tjänster.

För de minsta skolorna är det även fortsättningsvis utmaningar med att bedriva undervisning i B-form, något som innebär att det kan vara svårt att tillrättalägga och skapa stimulerande undervisningsmiljöer i klasser med stor spridning gällande ålder och kunskapsnivå hos eleverna. Nämnade prognoser bygger på idag känt antal barn, förändringar kommer ske på grund av in- respektive utflytt, något som i sig är svårt beräkna och kan ge förändrade förutsättningar. Från hösten 2024 gäller även en ny timplan för grundskola och anpassad grundskola som innebär att

elevers val tas bort och tiden fördelas på ämnena biologi, fysik, kemi, historia, samhälle, religion, hem- och konsumentkunskap och musik. Det utökade antalet timmar per ämne kan medföra viss brist på ämnesbehöriga lärare. En ytterligare utmaning är kraven om extra studietid som ska erbjudas alla elever ifrån åk 4 till 9.

Under flertalet år har även utmaningar funnits i och med ökade kostnaderna för insatser kring barn i behov av särskilt stöd. Dessa kostnader prognostiseras fortsatt vara höga och behoven ökar i framför allt förskolor och lågstadium. Behoven av anpassade lärmiljöer, studiegårdar och resursskolor ökar i kommunen och då för närvarande i de yngre skolåren.

För gymnasieskola är prognosen för antal gymnasieelever folkbokförda i kommunen 2024 relativt oförändrat kring cirka 250 elever. Dock har kommunen fortsatt ett relativt högt antal elever som går praktiska program som naturbruk och fordonsprogram vilket medför höga programkostnader. De tre populäraste programmen för elever folkbokförda i Berg är Fordon transport, Naturbruk och Samhälle.

Inom gymnasieskola och vuxenutbildning kommer även förändrade regler och krav om länssamverkan för planering och dimensionering av utbildningsplatser, avtal ska tecknas med minst två kommuner kring detta. Vuxenutbildningen har redan sedan tidigare stor samverkan inom länet med gemensam planering och statsbidragshantering. För både gymnasium och vuxenutbildning gäller nya regler i och med reformen Gy25. Arbetet med att implementera Gy25 med bland annat förändrad betygssättning från kursbetyg till ämnesbetyg ska planeras under våren 2024 och gäller från och med betygssättning efter 1 juli 2025.

Vård- och socialnämnden - verksamhetsberättelse

Ordförande:	Karin Sundin
Avd.chef socialtjänst	Maria Östlund
Avd.chef verkställighet vård och omsorg	Ingrid Larsson
Avd.chef verkställighet LSS	Mats Danielsson

Nettokostnad: 256 776 tkr

Nämndpresentation

Vård- och socialnämnden har tre avdelningar – avdelning Socialtjänst, Verkställighet vård och omsorg samt Verkställighet LSS. Utöver det så finns även verksamhetsutvecklare och medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS).

Redovisning/delram i tkr (inkl interna poster)

Text	Intäkter	Kostnader	Summa Netto	Budget	Avvikelse mot budget
	Jan 23 - Mån 13 23	Jan 23 - Mån 13 23		Jan 23 - Mån 13 23	
Äldreomsorg H&S	-57 748,8	215 655,3	157 906,5	157 906,5	0,0
LSS	-9 139,0	59 182,5	50 043,5	53 289,0	3 245,5
Socialtjänst Myndighet	-3 477,1	39 883,8	36 406,7	27 421,0	-8 985,7
Verkställighet socialtjänst	-1 104,6	7 753,0	6 648,4	6 464,3	-184,1
Gemensamt VOS	-65,6	4 518,3	4 452,7	4 503,0	50,3
Politik VOS	0,0	1 318,4	1 318,4	1 654,0	335,6
SUMMA	-71 535,1	328 311,3	256 776,2	251 237,8	-5 538,4

AVDELNING SOCIALTJÄNST

Verksamhet under året

Avdelning Socialtjänst har en avdelningschef, en enhetschef för Myndighet och en gruppleddare inom Verkställigheten, med avdelningschef som närmaste chef. Under första halvåret har gruppleddare inom verkställigheten varit tillförordnad enhetschef med anledning av avdelningschefens föräldraledighet.

Antal årsarbetare för Myndighet i budget 2023 uppgår till 19,5 aa fördelat på 1,0 aa Enhetschef, 4,0 aa inom Bistånd/LSS samt 14,5 aa inom Individ och familjeomsorgen.

För verkställigheten är antalet årsarbetare 8,3 aa. Fördelat på 0,5 anhörigkonsult, 2,0 behandlare vuxna, 5,0 behandlare barn/familj samt 0,3 aa för familjecentralen. 1,0 aa har varit vakant under första halvåret. Från augusti är tjänsten tillsatt och har merparten fokus på förebyggande insatser inom ramen för Familjecentralens arbete.

Inför 2023 togs verksamheten Arton+ bort, och införlivades i Familjens hus med 0,5 årsarbetare. Insatsen Arton+ finns kvar. 0,25 aa Budget- och skuldrådgivning lades över till Myndighet med anledning av att funktionen tas över av försörjningsstödshandläggarna under andra halvåret. I slutet på året var två handläggare färdigutbildade för att kunna hantera Budget- och skuldrådgivning.

Under 2023 har en rad aktiviteter skett, som inte bara påverkat avdelning Socialtjänst, utan påverkat samtliga avdelningar inom Vård- och Socialnämnden. Ett nytt verksamhetssystem, VIVA, sattes i drift under våren, där biståndshandläggarna tillsammans med verkställighet äldreomsorg och LSS var först ut att starta. Övriga handläggare inom Myndighet och verkställighet Socialtjänst startade i augusti. Det är ett omfattande arbete att byta system, lägga över tidigare dokumentation och att säkerställa att alla arbetsmoment och processer fungerar. Övergången bedöms ha fungerat bra, men det finns fortfarande delar som behöver fortsatt arbetas med. Målstyrningsarbetet har också kommit igång under 2023 med många bra diskussioner som lett till att avdelningen är i bra fas vad gäller att ha utarbetat aktiviteter kopplat till de politiska inriktningsmålen.

Några av aktiviteterna som gjorts under året som också blir en del av verksamhetsplaneringen för 2024 är; fortsatt arbete med Signs of Safety, ny insats Extra vuxen, fortsätta att arbeta med hemlösningar istället för placeringar, fler öppna insatser, vara med och forma tidiga insatser så som deltagande i fritidsgårdar och skolsocialt team. På länsövergripande nivå är avdelningen involverad i nystartad verksamhet Mini Maria, och Ungdomsmottagning, som velat etablera sig i Berg på nytt. Familjecentralen har öppnat upp igen efter pandemin och har numera en avsedd heltid inom Familjens hus som ansvarar för verksamheten och den samverkan som ligger inom ramen för tidiga insatser mot föräldrar med barn upp till 5 år. Familjens hus har fortsatt att anordna föräldrautbildningar ABC och KOMET.

Ekonomi, kommentarer till årets utfall

Myndighet har för verksamhetsåret 2023 en årsbudget på 27,4 mkr och vid prognosen i maj samt september visades ett preliminärt underskott för året. Underskottet går till största del att härleda till det ökade antalet placeringar på område barn och unga, institutionsvård. Placering på institutionsvård, HVB eller utredningshem är kostsamma och är också den placeringsform som avdelningen inte kan utföra själva inom Familjens hus. Det beror på att individen

kräver vård för att hantera drogproblematik eller en dygnet runt bemanning för att kunna utreda individen över tid. Även kostnader för placeringar vuxna har ökat, både för behandlingar av beroende och missbruk samt skyddat boende. LVM-vård har inte varit aktuellt under året. I juni presenterade avdelningen en handlingsplan och åtgärder för att få budgeten i balans. Åtgärderna visar att det blir svårt att komma på ett noll-resultat utan att skära i driften. Placeringar går inte att förutspå, varken till antalet eller kostnadsmässigt. Däremot går det att arbeta för kostnadseffektiva lösningar och intensivt arbete innan och/eller efter placering.

En del statliga medel har sökts, både för arbete kring familjehemsplaceringar, Bostad först, samt förstärkt föräldraskapsstöd. Det möjliggör att finansiera tjänster inom både myndighet och verkställighet. Avdelningen har valt att överanställa inom vissa funktioner för att kunna behålla och ha en stabil arbetsgrupp. Det innebär också att konsulter inte behöver tas in och avdelningen kan omfördela resurser där det behövs för tillfället, t ex när medarbetare är föräldralediga. Överanställningar visar inte på någon större ökning i driften.

Verkställighet har en budget för verksamhetsåret 2023 på 6,46 miljoner kronor. Intäkterna från Migrationsverket motsvarar strax över 500 000 kr på helår som finansierar en deltidstjänst.

Framtid/utmaningar

En fortsatt stor utmaning är den relativt stora risk och missbruksproblematik som finns i kommunen. Detta ställer höga krav på kommunens förmåga att arbeta uppsökande och förebyggande, samt motivera kommuninvånare att söka och ta hjälp innan ett beroende eskalerar. Våld mot barn är också ett problem och avdelningen ser en ökning av antal ärende som innehåller våld mot barn, barn som bevittnat våld samt sexuella övergrepp.

Lagstiftningen på området har också blivit skarpare, vilket gör att Vård och socialnämnden ska kunna garantera att barn inte utsätts för våld i hemmet innan en placering hävs. Det ställer höga krav på socialsekreterare att säkerställa skyddet, och arbeta för en förändring i hemmet tillsammans med Familjens hus och vårdnadshavare.

Avdelningen har under många år arbetat med rekrytering för biståndshandläggare, behandlare inom öppenvård, socialsekreterare för barn och unga samt vuxna. Efter ett fokuserat arbete att få till stabila trygga arbetsgrupper, är resultatet gott. Det är första året på länge som avdelningen inte har tagit in konsulter. Utmaningen är att behålla personal, fortsätta främja ett gott arbetsklimat i en tuff arbetssituation samt få en kontinuitet i arbete så avdelningen kan garantera en rättssäker och god handläggning.

AVDELNING VERKSTÄLLIGHET VÅRD OCH OMSORG

Verksamhet under året

Inför 2023 stängdes 11 SÄBO-platser (särskilt boende) och en permanent neddragning av korttidsplatser gjordes från 20 till 16. Antalet avlidna på SÄBO under året var 32 jämfört med 34 året innan. Boendetiden, dvs antalet månader boende på SÄBO var 45,4 månader jämfört med 35,1 året innan. Under 2023 var det många som bott på SÄBO i mer än sju år som dog, något som är ovanligt höga siffror jämfört med riket där siffran legat på två år en längre tid. De personer som idag flyttar in på SÄBO kommer troligen bo där kortare tid vilket innebär att vi närmar oss rikets siffror. Platstillgången efter neddragning har under 2023 motsvarat efterfrågan.

Den stora förändringen och volymökningen under 2023 har ägt rum inom ordinärt boende, hemtjänst och hemsjukvård. Redan i början av 2023 kom anmärkningsvärt många beslutade timmar utan att antalet personer som fick hemtjänst ökade. Under april infördes nytt verksamhetssystem med nya schablontider och därefter så var det höga timantalet ett faktum resten av året. Ökningen gick från 56 000 timmar (baserat på utfall året innan) till 68-69 000 timmar. Verksamheterna vittnar om många tunga ärenden där det krävs många hemtjänsttimmar inklusive delegerad hemsjukvård. Det som var svårt att förklara var att det kom så snabbt. Under senare delen av året justerades schablontider och delegerad hälso- och sjukvårdstid togs bort. Dock är det möjligt att manuellt lägga till den tiden när det finns ett uppenbart behov.

Resurscentrum med egen chef startades upp i februari 2023 med ansvar för intermittent- och visstidsanställda upp till 3 månader. Initialt gjordes en kartläggning (73 enskilda samtal) som visade att vikarier överlag trivs med arbetet, arbetsgivaren och att de finner sitt arbete meningsfullt. Kartläggningen visade också att det finns ett förbättringsområde gällande introduktionen och ett arbete påbörjades med att förbättra detta. Resurscentrumchefen följer upp allt från upprepade frånvaro, företrädesrätter, konverteringar m m. Samt att arbetsplatsträffar hålls regelbundet för att göra vikarier mer delaktiga i vad som händer och sker.

Under hösten så färdigställdes sammanslagningen av Myltblomman och Bergsgården vilket gjorde att de första pensionärerna kunde flytta in i lägenheter som tidigare använts som korttidsplatser och kontor.

Kompetensförsörjningen var och är ett stort problem, både när det gäller att tillsätta tjänster och att tillgodose vikariebehoven på respektive ort. Minst problem är det i Svenstavik, sen blir det svårare ju längre ut i kommunen. Ett problem är att vikarier ofta saknar körkort och tillgång till bil vilket gör att de blir hänvisade till jobb där de bor. De skärpta arbetstidsreglerna (från oktober 2023) innebär också utmaningar då de inte kan bokas i samma omfattning som tidigare. Sommaren hade sina egna utmaningar vilket medförde att det redan innan sommaren rekryterades bemanningsundersköterskor till Rätan men i mitten av sommaren även i Hackås.

Under våren 2023 implementerades ett nytt verksamhetssystem, Viva, i verksamheterna. Verksamhetsutvecklare tillsammans med chefer såg snabbt till att all personal fick utbildning så att överlappningstiden mellan de olika systemen skulle bli så kort som möjligt. Innan sommaren hade all personal och även vikarier utbildats och det hela gick över förväntan smidigt.

Ekonomi, kommentarer till årets utfall

Den stora kostnaden i äldreomsorgen är personal. Under 2023 har den ”gröna tiden”, d v s tid som enligt graf inte behövs men som uppstår på grund av arbetstidsregler följs ökat. Under sista kvartalet efter att 11-timmars dygns/veckovila införts så var kostnaden nästan 500 tkr uträknad på en snittlön för en undersköterska och de antal timmar som beräknats ungefärligt under perioden. Under 2:a kvartalet var motsvarande summa ca 180 tkr.

Världsläget och en hög inflation har bidraget till ökade kostnader på i stort sett allt förbrukningsmaterial samt bilar och drivmedel.

I april infördes verksamhetssystemet Viva med nya schablontider, vilket gav ännu fler beslutade timmar. Ett underskott på totalt 4 734 tkr i förhållande till budget blev resultatet av detta. Ökningen beror alltså på fler beviljade timmar i förhållande till det budgeterade. Utfallet för 2023 blev 69 000 timmar att jämföra med budgeterade 60 000 timmar. I slutet av året började antalet individer med hemtjänst öka, något som tidigare haft små variationer. Från att tidigare ha legat strax under 300 upp till 315 hamnade vi i stället på mellan 315-325. Detta är inklusive de som bara har larm och inget annat. I och med det gick det att utläsa att behoven inom hemtjänstområdet faktiskt ökat, något som troligen kommer bestå en tid framöver.

Det positiva med 2023 års ekonomi var tillskott i form av både prestationsbaserade- och andra stimulansmedel. Detta medförde att det gick att tillföra 4,9 milj kr för att täcka det underskott som uppstått på grund av de ökade behoven.

Framtid/utmaningar

Som tidigare år så är de stora framtida utmaningarna kompetensförsörjningen och brister i lokalerna. Fastigheterna har eftersatta renoveringsbehov i varierande grad vilket leder till utmaningar t.ex. när det gäller inomhustemperaturer. Under året så har också verksamheten tillsammans med Bergfast försökt arbeta med ett bättre flöde gällande in- och utflytt från SÄBO för att korta ner tidsspannet mellan ledig SÄBO-plats till ny inflyttning. Där finns fortfarande en hel del att göra för att det ska bli så korta ställtider som möjligt.

Kompetensförsörjningens problem delas med hela Sverige och det kommer framgent kräva nya arbetssätt och kreativa lösningar för att täcka behovet av personal. De nya arbetstidsreglerna gör att arbetad tid inte används optimalt och en kraftsamling behövs för att tiden ska användas på rätt sätt inför ökade behov. Vi står inför en brist på utbildad personal samtidigt som den kompetens som finns inte används på rätt sätt.

AVDELNING VERKSTÄLLIGHET LSS

Verksamhet under året

Verksamheten har under 2023 fortsatt arbetat med tydliggörande pedagogik, alternativ kompletterande kommunikation samt lågaffektivt bemötande. För att möjliggöra detta har vi anställt ytterligare en stödpedagog i vår verksamhet. Ovanstående satsningar ligger i linje med vad Socialstyrelsen framhäver. Vi har även intensifierat arbetet med "Ett självständigt liv" (ESL) vilket är en specifik arbetsmetodik för att konkretisera vardagen för våra brukare och ge personer ökade möjligheter till ett självständigt liv.

Kvalitetsaspekter vi arbetat med är kontinuerliga kvalitetsteamträffar där verksamheten går igenom avvikelser, antal som inkommit samt om de är åtgärdade. Diskussioner kring avvikelser kan leda till att vi reviderar aktuella rutiner. Vi hanterar genomförandeplaner d v s hur många som finns och om de är uppföljda. Verksamheten inventerar signerade insatser i APPVA samt diskuterar igenom eventuella problem som finns i våra verksamheter och finner en gemensam lösning.

Verksamhetens kompetensutveckling under året gäller följande områden: Delegeringsutbildningar, HLR, Brandskydd, dokumentationsutbildning, lyftteknik, Viva-utbildningar eftersom verksamheten har ett nytt verksamhetssystem, hot och våld samt tydliggörande pedagogik, lågaffektivt bemötande, salutogent och rehabiliterande synsätt.

Verksamheten hade en uppskattad föreläsning kring hälsa för att inspirera till aktiviteter för bättre hälsa i verksamheterna kopplat till ett av fokusmålen 2024 - Bergs kommun arbetar för god folkhälsa avseende fysiskt, psykiskt och socialt välbefinnande.

Verksamheten har även gjort ett stort arbete för att anpassa sig till EU:s direktiv om arbetstidsregler som innebär minst 11 timmars sammanhängande nattvila under varje 24-timmars period.

Ekonomi, kommentarer till årets utfall

Bokslutet för LSS-verkställighet 2023 är 3 246 tkr. Överskottet kan härröras till verksamhet personlig assistans (Privat utförare), där verksamheten haft flera avslutande ärenden under året, vilket i sin tur genererar ett överskott i förhållande till budget.

Största orsaken till att verksamheten gått med ett överskott är att 5 brukare avslutats under året.

Framtid/utmaningar

Verksamhetens utmaning inför framtiden är att fortsätta implementera vår arbetsmetodik Tydliggörande pedagogik samt Alternativ kompletterande kommunikation (AKK) och Lågaffektivt bemötande för hela verksamheten. Verksamheten kommer också att använda arbetsmetodiken Ett självständigt Liv (ESL) i högre grad. Det finns även möjligheter att välja ut delar inom ESL för att öka självständigheten för den enskilde.

Verksamheten kommer även att fokusera på den digitala utvecklingen. Att kunna ge förutsättningar för att bli så självständig som möjligt är ett av våra stora mål samt att skapa bättre förutsättningar för vår personal att kunna genomföra digitala möten, signera digitalt både medicin och rehabiliteringsinsatser är ett steg mot den nya framtiden. Vi kommer under första kvartalet 2024 implementera ett nytt planeringsverktyg för våra brukare som heter Boet. Verksamheten är alltid öppen för att se möjligheten att digitalisera verksamheten ytterligare.

Boendestöd kommer att utvecklas och förhoppningen är att våra nuvarande brukare ska kunna utvecklas vidare i sitt liv. Då är det naturliga steget att gå från gruppbostad till boendestöd för att bli mer självständig i sin vardag. Även kommunalt psykiatristöd utreds för närvarande för att kunna möta våra medborgare på ett tryggare sätt utifrån deras behov.

Verksamheten behöver även arbeta med att förstärka brukarinflytande och delaktighet i samhället för personer med funktionsvariationer. När det gäller daglig verksamhet är målet att kunna utveckla deltagare och skapa vägar för att nå den öppna arbetsmarknaden som är huvudmålet med Daglig verksamhet.

Kompetensförsörjning och rekrytering behöver arbetas med. Verksamheten behöver både behålla kompetent personal samt rekrytera ny personal. En ny yrkeskategori som heter stödpedagog har anställts och den kompetens som stödpedagogen besitter är viktig för verksamhetens utveckling. Här är verksamhetens långsiktiga mål att anställa 5 stödpedagoger inom LSS.

Psykisk ohälsa är ett område som behöver förbättras för vår målgrupp. Kompetensen inom verksamheten behöver förbättras inom detta område.

Miljö- och byggnämnden – verksamhetsberättelse

Ordförande: Lena Kjellsson
Miljö- och byggchef: Cilla Gauffin/tf Annika Renman

Nettokostnad: 8 128 tkr

Nämndpresentation

Berg och Härjedalens miljö- och byggavdelning ansvarar för bygglov och byggnadsinspektion samt miljö- och hälsoskyddsfrågor. Avdelningen lyder under Bergs och Härjedalens gemensamma miljö- och byggnämnd, som är lokal tillsynsmyndighet över bl a miljöfarliga verksamheter, hälsoskydd, kemiska produkter samt avfalls- och livsmedelshantering. Miljö- och byggnämnden har också tilldelats ansvaret för tillsyn enligt tobakslagen och alkohollagen.

Redovisning/delram i tkr (inkl interna poster)

Text	Intäkter 2023	Kostnader 2023	Netto 2023	Budget 2023	Avvikelse mot budget	Netto 2022
Miljö & Bygg	-50 838,1	58 965,8	8 127,7	3 810,0	-4 317,7	3 615,4
SUMMA	-50 838,1	58 965,8	8 127,7	3 810,0	-4 317,7	3 615,4

MILJÖ- OCH BYGGAVDELNINGEN

Verksamhet under året

2023 har ärendemässigt inneburit ett rejält tapp på Bygg och Geodata jämfört med pandemiåren. Vi ser också att plankön har minskat och att vi får in betydligt färre planansökningar. Men, många ärenden som startades och fakturerades under 2021 och 2022 hanterades under 2023 och kommer fortsätta hanteras under 2024. Vilket innebär att ingen enhet upplever en minskning inom antalet ärendet att hantera även om stressen minskat.

Andelen inkommande ärenden på Miljö & Hälsa, Livs och alkohol ligger på en stabil nivå.

Sedan 4 april har ledningsgruppen haft en tillfällig organisation med ordinarie byggchef som tillförordnad avdelningschef. Organisationen är tänkt kvarstå till september 2024 och medför både viss omfördelning och viss omprioritering av arbetsuppgifter. I september 2023 skedde ett chefsbyte då ny miljöchef tillträdde.

Under 2023 projektledes framtagandet av vattentjänstplaner för Bergs och Härjedalens kommuner av en miljöinspektör, projektet motsvarar cirka 35 % av en tjänst. Klimatanpassningsplan för Bergs kommun antogs under 2023. Arbetet har projektletts av miljöinspektör under 2022 och 2023.

Översiktsplaneringsgruppen har tagit fram en Fördjupad översiktsplan i Funäsdalen. Arbeta pågår med en Energibruksplan för Bergs kommun samt en Dagvattenstrategi. Vidare har översiktsplanegruppen under året fokuserat på arbetet med framtagande av planeringstrategierna i respektive kommun enligt ny lagstiftning. Planeringsstrategierna ska vara beslutade senast 11 september 2024.

Under 2023 har det beslutats om 8 positiva planbesked, ytterligare 24 planer är under framtagande och 3 st klara för antagande i väntan på exploateringsavtal och 6 detaljplaner antogs.

Geodata har jobbat aktivt med att säkerställa aktualiteten i våra kartunderlag som servar andra verksamheter inom kommunen.

Miljö och Byggs miljöövervakare har varit delaktiga i ett LOVA-projekt med strategisk vattenplanering som Ljusnan Voxnans vattenvårdsförbund genomför tillsammans med Härjedalens kommun. Vidare fortsätter miljöövervakarna med de viktiga kalkningsprojekt som kommunerna genomför tillsammans med Länsstyrelsen.

Nya lokala rekommendationer för fisk från Storsjön har tagits fram och beslutats av kommunstyrelsen för Bergs kommun med anledning av förhöjda halter av miljögifter enligt resultat från Länsstyrelsen i Jämtlands undersökning av öring och kanadaröding.

Livsmedelsteamet har arbetat med att förbereda inför införande av efterhandsdebitering som ska gälla fullt ut från 2024 enligt nya lagkrav. En förändring som är efterfrågad av verksamhetsutövare.

Alkoholenheten har tagit fram en e-tjänst för utbildning i alkohollagen. Detta sker som ett pilotprojekt med syfte att öka servicen till våra verksamhetsutövare.

Inför 2023 fastställdes för första gången en Tillsynsplan enligt PBL. I och med att inkommande ärenden har minskat har möjlighet getts att prioritera tillsyn enligt PBL, vilket är ett lagkrav. Alla tillsynsärenden medför inte en intäkt till kommunerna utan den stora vinningen är en minskning av nedskräpning på arbetsplatser, bättre hantering av dagvatten, uppreisning av flera ovårdade tomter och föreläggande om ansökan om bygglov eller anmälan. Ökad tillsyn medför att byggherrar tar större ansvar på sina byggen vilket gagnar hela samhället.

Miljö och Byggs kundservice tar emot i snitt 30–40 telefonsamtal och ca 80–100 mejl per dag. Kundservice är ofta den första kontakten sökanden har med Miljö och Bygg och den servicenivå som uppnås är uppskattad av sökande och avlastar även handläggare inom Miljö och Bygg. Kundservice uppfyller behovet av allmän rådgivning som medborgarna har och som lagkravet anger ska tillgodoses. En stor fördel är att bemöta potentiella inflyttare på ett bra sätt och erbjuda ett värdskap som ökar möjligheten till inflyttning samt slussa vidare till andra verksamheter inom kommunen som en inflyttare kan önska komma i kontakt med.

Det har arbetats med att skapa en digital arkivering för Miljö och Byggs ärenden. Det är ett projekt som drivs av admin. Under 2023 har arbetet sjösatts, vilket gör att Miljö och Bygg har en digital hantering av ärenden från att det har inkommit till att ärendet avslutas. Kontinuerligt arbete pågår med uppdateringar av digitala plattformar såsom e-tjänster och hemsidor utefter avdelningens och medborgarnas önskemål. Utöver detta utför admin även ekonomitjänster samt att Miljö- och byggavdelningen har en egen nämndsekreterare.

Vid årsskiftet infördes kundnöjdhetsmätningen Insikt som har pågått under hela 2023. Sammantagen rapport för 2023 för Insikt kommer under april månad -24 men redan nu har enheterna börjat jobba med implementering av resultatet. En första åtgärd var justering av "Byggarnas" telefontider, för att öka tillgängligheten. Vi har också fått in många synpunkter på hemsidan, därav att vi har arbetat om upplägget på hemsidan.

Under sommaren 2023 kunde det konstateras att Miljö- och byggavdelningen gick mot ett förmodat underskott och att åtgärder behövde vidtas. Därför genomfördes under hösten 2023 en behovsutredning på Planenheten, vilket resulterade i att den minskades från 13 till 10 medarbetare. Övriga enheter har minskat i personalstyrka genom att medarbetare som slutat inte har blivit ersatta.

Ekonomi, kommentarer till årets utfall

Verksamheten gick med ett betydande underskott 2023. Under december månad blev det klart att en faktura med en sanktionsavgift på ca 5 milj kr inte skulle kunna betalas då sakägaren gått i konkurs och kommunen inte står som prioriterad fordringsägare. Detta resulterade i ett intäktstapp, som inte hade förutsatts vid tidigare prognoser. Totalt gick avdelningen med ett underskott på drygt 10 milj kr, varav Bergs kommuns andel uppgår till -4,3 milj kr (trots att kostnadsbesparingar genomförts till ett belopp av ca 5 milj kr).

Framtid/utmaningar

Världsläget, läget i byggbranschen och räntor påverkar vår verksamhet i mycket hög utsträckning. Den nedgång vi ser nu har resulterat i ett branschtapp på ca 60 % när man ser på hela Sverige. Däremot har Norrlandskusten med de gröna investeringar som görs bibehållit sin nivå. När vi ser framåt ser vi att Östersund har många stora företagsetableringar inom de kommande åren. Detta gör att regionen räknar med en ökande befolkning även i kranskommunerna. Bedömningen är att Bergs kommun kommer att bli en viktig part i att kunna erbjuda en attraktiv boendemiljö. De klimatförändringar som vi står inför gör att våra turistområden ökar i attraktivitet i takt med att det blir ostabilare väder i alpregionen. Det finns en fortsatt tro på våra fjälldestinationer. Vi hör att viljan och ambitionen finns men att man under det kommande året avvaktar ränteläget.

Sammantaget innebär detta att 2024 kommer bli ett tufft år även det, men att bedömningen är att den organisation vi har nu i ingången till 2024 är den organisation som erfordras för att kunna bedriva en effektiv verksamhet inom de områden Miljö och Bygg är verksamma inom. Avdelningen är skyldig att bedriva myndighetsutövande i den omfattning vi gör idag. Vi ser att vi har svårt att hinna med vissa delar vilket genererar i klagomål hos både verksamhetsutövare och privatpersoner. Miljö och Bygg är också en viktig del i kommunernas möjlighet att växa och öka i attraktivitet och befolkningensmängd genom att vi kan erbjuda hela kedjan från första kontakten med en exploatör eller inflyttare till dess att vi har ett färdigutvecklat område för verksamheter och boende.

Fastighetsnämnden – verksamhetsberättelse

Ordförande Kent Rosenqvist
Avdelningschef Richard Grubb/Cilla Gauffin

Nettokostnad/nettointäkt: -1 928 tkr

Nämndpresentation

Fastighets- och IT-nämnden inrättades i samband med starten av mandatperioden 2019-2022. Inom nämndens ansvarsområde ligger i huvudsak fastighets- och lokalvårdsfrågor. IT-enheten är överflyttad till Stabsavdelningen.

Redovisning/delram i tkr (inkl interna poster)

Text	Intäkter 2023	Kostnader 2023	Netto 2023	Budget 2023	Avvikelse mot budget	Netto 2022
Fastighetsavdelning	-17 456,7	14 078,8	-3 377,9	-3 492,0	-114,1	-2 706,9
Lokalvård	-9 830,6	10 824,0	993,4	641,6	-351,8	18,4
Politik Fn	0,0	456,5	456,5	467,0	10,5	351,7
SUMMA	-27 287,3	25 359,3	-1 928,0	-2 383,4	-455,4	-2 336,8

FASTIGHETSAVDELNINGEN/BERGFAST OCH LOKALVÅRD

Verksamhet under året

Under 2023 har två nya dataprogram införts, på grund av att de program vi hade blev uppköpta och har slutat att uppdateras. Ekonomiprogrammet blev i stort sett klart och infört under året, det andra som är vårt fastighetsprogram har sjösatts delar under 2023 och resten kommer sjösättas första kvartalet 2024. Båda dessa system ger oss en bättre möjlighet att både styra och följa upp verksamheten än de tidigare system vi haft som nu avvecklas helt från marknaden. Det nya fastighetssystemet ger bättre möjligheter att kommunicera med hyresgästerna både i bostäderna och i lokalerna, vilket blir bra.

Richard Grubb avgick som avdelningschef från april. Cilla Gauffin tog över som tillförordnad chef. Efter rekrytering så anställes Cilla som chef för avdelningen från oktober.

Vi har påbörjat arbetet med en ny hemsida, som kommer släppas under 2024. Vi har även påbörjat arbetet för att få bättre struktur samt ordning och reda i verksamheten.

Under kvartal 1 så började vi använda oss av möjligheten att skriva på hyresavtal för lokaler digitalt.

Projektering av ny förskola i Klövsjö och i Hackås har pågått under året. Förskolan i Hackås planeras bli en tillfällig förskola till dess att vi ser utvecklingen av barnantalet och om eventuella planer på ett nytt bostadsområde med förskola i Kårgärde.

Lokalvården gör ett fantastiskt jobb i alla våra lokaler! Storstädningen i verksamheterna ökar och blir mer och mer systematiserad, det ger en bättre inomhusmiljö för alla våra medarbetare, äldre, skol- och förskolebarn.

Avdelningen har fantastiska medarbetare med stor yrkesstolthet!

Efter årsmötet bytte företaget styrelse enligt beslut i kommunfullmäktige. Några ledamöter fortsatte och några tillkom. Verksamheten har även haft förändringar på chefssidan. Vi har under året tagit in några extra resurser för att kunna hantera verksamheten bättre.

Ekonomi, kommentarer till årets utfall

Den kommunala verksamheten Bergfast inrymmer Berg Hyreshus AB:s personal; fastighetsskötare, drifttekniker och administrativ personal. Bergfast budgeterar för personalkostnader och ett påslag på 26 % (konkurrenspåslag). Personalkostnaderna med tillhörande 26 % påslag vidarefaktureras Bergs Hyreshus AB. Verksamhetsår 2023 påvisar ett underskott på ca 114 tkr i förhållande till budget, vilket innebär att Bergfast har haft lägre personalkostnader än vad man budgeterat för.

Lokalvården har under 2023 en kostnadsbudget som beror på ej fördelade kostnader från tidigare år. Under 2024 kommer ett arbete att göras för att fördela kostnaderna, så att verksamheten har en nollbudget för verksamhetsår

2025. Verksamheten avslutar året 2023 med ett underskott på ca 350 tkr i förhållande till budget. Underskottet kan härröras till ökade kostnader för personal och förbrukningsmaterial.

Framtid/utmaningar

Få ekonomin att gå ihop; arbete pågår med att arbeta fram nya avtal och ett nytt timpris för Lokalvården för att få en nollbudget.

Kommande år kommer det bli ett arbete med att få till en bättre struktur och kontroll av och i våra fastigheter. Det kommer involvera alla medarbetare.

Vi kommer arbeta med att få alla i organisationen att arbeta för våra hyresgästers bästa.

En ny hemsida kommer sjösättas under första halvan av 2024.

Rekrytering av nya medarbetare som går i pension både inom lokalvården och fastighetssidan.

Under 2024 kommer vi titta på om och hur vi kan utveckla laddinfrastrukturen mer bland våra bostäder för våra hyresgäster. Vi kommer även arbeta vidare med hur vi kan klimatanpassa bostäder och lokaler mer.